

stran **12** in **13**

SLIKOVNA REPORTAŽA S SEJMA GOZDARSTVA IN KMETIJSTVA

stran 11

NOVA TIHOTAPSKA MODA: VIDEOREKORDERJI

POMANJKANJE PARKIRIŠČ NI EDINI RAZLOG ZA NERED

Veterani tekmovali v Planici — V Planici je bilo v soboto veteransko prvenstvo Slovenije v smučarskih skokih. Nad 50 nekdanjih skakalcev je tekmovalo, med njimi mnogi nekdanji asi. Vse je bilo tako kot na pravi veliki planiški prireditvi. Veterani so navdušili za borbenostjo. Na sliki: Jože Zidar, drugi najstarejši udeleženeec, med skokom.

— Foto: G. Šinik

KOMPAS
JUGOSLAVIJA

POSLOVALNICA
V
NAMI
V ŠKOFJI LOKI
tel.: 61-957

Prejšnji teden je bil sklenjen prvi krog prijav za vpis osnovnošolcev v prvi letnik srednjih šol. Na Gorenjskem bo zanje septembra na voljo 3030 mest, kar je za 101 razredov učencev. Vendar pa bo junija iz osnovnih šol prišlo precej manj, približno štiristo, zaključujočih. Nekaj so jih sicer šole, ki presegajo gorenjske meje, privabile od drugod, vendar se bo približno toliko Gorenjcev tudi odpeljalo, zlasti v Ljubljano. Plus in minus primerna je torej številka prijavljenih za vpis: 2686. Številka, ki pravi, da je v ohlapni gorenjski srednješolski mreži praznih skupaj za enajst razredov učencev.

In kje so vrzeli največje? V že tradicionalno deficitarni, za učence manj privlačnih programih: kmetijstvu, obutvi, tekstilu, gumarstvu, lesarstvu (srednji program), gradbeništvu, gostinstvu, metalurgiji in strojništvu, zdravstvu, administrativni dejavnosti, letos nenavadno tudi v elektrotehniki. Zanimivo je tudi to, da so pravi številni od teh programov podprti s kadrovsкими stipendijami, na vendarle ne »potegnejo«.

Šole, ki bodo imele glede na trenutne prijave jeseni polne razrede, so osamele. Izrazitejši presežki so spet v poslovno finančni in trgovinski dejavnosti v obeh kranjskih ter dislocirani rado-

višji šoli, v računalništvu, družboslovni in kulturni, predvsem na Jesenicah, ter v naravoslovno-matematični dejavnosti v Kranju in na Jesenicah, ter v naravoslovno-matematični dejavnosti v Kranju in na Jesenicah. Razen v poslovno finančni in trgovinski dejavnosti, kjer je kar sto prijavljenih preveč, presežeži drugje najbrž ne bodo sporni; ne nazadnje je družbeno koristno, da se čim več mladih vključi v zahtevnejše programe, kot je, denimo, naravoslovno-matematični. Tudi izkušnje iz prejšnjih let pravijo, da se omejitve vpisov oziroma sprejemnih izpitov, razen morda v poslovno finančni in trgovinski dejavnosti, ni treba pretirano bati. Še bolj zanesljivo jih ne bo v nekaterih prepolnih skrajšanih programih (lesarstvo, strojništvo), po katerih gorenjska delovna intenzivna proizvodnja še vedno žejno hrepeni.

Nekaj boljše usklajenost s šolsko mrežo si lahko ometamo po 4. maju, po mesecu »prostega preusmerjanja«, čeprav se učenci težko odločajo za povsem drugo usmeritev oziroma da je preusmerjanje mogoče predvsem v okviru istega programa.

H. Jelovčan

Tržič, 11. aprila — V Bombažni predilnici in tkalnici Tržič je konec minulega tedna tovarniška sindikalna konferenca sprožila pobudo o ukrepih družbenega varstva. V BPT-jevem sindikatu je torej dozorelo spozna-

nje, da bodo lahko le s pomočjo ukrepov družbenega varstva razrešili nakopičene probleme in pripeljali v tovarno strokovnjake, ki jim bodo pri tem pomagali.

M. V.

Tudi letos vse po starem

Kranj, 11. aprila — Eno izmed prvih vprašanj, ki jih našim turističnim delavcem zastavljajo tuji turistični novinarji in po predstavništvih naši potenci-

alni gostje, je, kako bo letos z urejenostjo jugoslovanskih cest. Na žalost so si odgovori podobni... tako kot doslej, skoraj nič novega in le malo popravljenega.

nih zagotovil, da bi se kaj spremenilo. Glavni vir financiranja postajajo registrske takse in cestnine, vendar pa imamo v Sloveniji že več kot štirikrat večji prispevek kot v drugih republikah in ga skoraj ne moremo več povišavati. Podobno je tudi s cestninami, ki ponekod že prese-gajo cene sosednih držav. Zani-miv pa je podatek, da bi že s dvajsetimi dinarji več od cene bencina v Sloveniji pokrili vse stroške vzdrževanja. Tako pa so cestna podjetja za prva letošnja meseca dobila 40 odstotkov po-trebnega denarja od republiške skrupnosti za ceste. Za marec denarja še ni, negotova pa je tudi prihodnost. Tako še nihče ne ve kako bodo cestniki letos prebro-dili težave, zagotovo pa vemo, da naše ceste do turistične sezone ne bodo popravljene kot bi bilo treba in da se nam na tem po-dročju tudi v letošnji turistični sezoni obeta črna pika.

V. Stanovnik

Škofja Loka, 12. aprila – Jutri, v sredo, zjutraj bodo delegati vseh treh zborov škofjeloke skupščine volili predsednika in podpredsednika občinske skupščine. Za predsednika bodo volili Jožeta Albrehta, za podpredsednika Milka Okorna. Razen tega bodo na skupščini razpravljali tudi o delovnih poročilih pravosodnih organov, organov pregona, družbenega pravobranilca, samoupravljanja, skupščine občine in izvršnega sveta v preteklem letu, pregledali uresničevanje občinske resolucije v preteklem letu, spregovorili o varčevanju v družbenih dejavnostih in programih siso materialne proizvodnje ter o uresničevanju tehnološko – ekološke sanacije Termike od oktobra do decembra lani. (H. J.)

Srečanje mladih glasbenikov

Škofja Loka, 8. aprila – Na letošnjem srečanju glasbenih šol Gorenjske, ki ga je organizirala škofjeloška glasbena šola, so se zbrali mladi glasbeniki iz vseh gorenjskih glasbenih šol ter glasbeniki iz Ukeve v Kanalski dolini in iz Glasbene šole na Koroškem. Več kot štirideset mladih je na klavirju, kitarah, flavtah, trobentah in drugih inštrumentih pokazalo, kaj vse so se naučili v glasbenih šolah. V. Stanovnik, Foto: G. Šinik

- razvoj in pregled najnovejših dosežkov
- kakovost in pestrost ponudbe
- informacije, predavanje, demonstracije

**27. MEDNARODNI
SEJEM
GOZDARSTVA
IN. KMETIJSTVA
KRANJ, 8. - 17. 4. '88**

POPUSTI

Skupina za varstvo okolja pri OK ZSMS Kranj pripravlja na osnovi uspele lanskoletne prireditve od 9. do 13. maja ekološki tabor. K sodelovanju vabijo mlade raziskovalce za različna področja: rastline, ptice, žuželke, male sesalce, kemijo...

Vsem sodelujočim bodo zagotovili prenočišče, hrano in vse potrebne materialne pogoje, nad njihovim delom pa bodo tudi letos bedeli mentorji s posameznih fakultet ljubljanske univerze Edvarda Kardelja.

V. Bešter

Nelikvidnost trka na bančna vrata

Priprte kreditne pipe

Kranj, 7. aprila — Sedaj položaj po finančni plati še obvladujemo, vendar je prav, da se pripravimo še na morebitne hujše in hitreje spremembe. Najmanj pet delovnih organizacij je v posebej težkem položaju, med njimi tudi Tekstilindus, Železarna in BPT. Sedaj smo jo še dobro zvozlji, saj smo le devet dni črpalni rezerva, so med drugim povedali na četrtkovi seji izvršilnega odbora Temeljne banke Gorenjske.

Vzroki so se kopičili že lani, letos pa so se zaostрили. Dovolj jih je le omeniti. Povečana splošna nelikvidnost v gospodarstvu, padanje sredstev varčevalcev in gospodarstva, posebej vezanih na daljše obdobje, padanje proizvodnje, nestimulativno ukrepanje Narodne banke in nizko obrestovanje obvezne rezerve poslovnim bankam, dokaj visoke kreditne obveznosti in obveznosti do rezervnega sklada ter povečana vsota najetih likvidnostnih kreditov, so po oceni bančne strokovne službe glavni vzroki sedanjega položaja. Marca je bilo deset slovenskih bank, med njimi tudi gorenjska, blokiranih in je šele na robu najhujšega reagirala Narodna banka. Lani so gorenjski bančniki zaradi dobre likvidnosti lahko zvezali konec s koncem brez škode za naložbeno politiko in posojila in tudi precej denarja se je na račun večjih projektov steklo na Gorenjskem, sedaj pa je tega manj. Tudi plačilo obresti, ki zapadejo sedaj, bančnega položaja ne bo bistveno zboljšalo. Gre sicer za 19 milijard, vendar je izvršni odbor plačilo nekoliko ublažil s razdelitvijo v tri tranše, pri Železnarni pa se je odločil za odlog do začetka maja, ker je gospodarstvo skratka — suho. Banka se kratkoročno dinarsko ne sme več zadolževati, saj se dolg že blizu 50 milijardam, skupna likvidnostna zadolžitve pa je konec marca že presegala 50 milijard dinarjev.

Likvidnostni načrt za april je zahteven, saj so potrebe po kreditih za tekoče poslovanje, predvsem ob plačah, velike, in za 15 milijard presegajo možnosti banke kljub temu, da se namerava dodatno zadolžiti za 5 milijard dinarjev. Izvršilni odbor je soglašal z zagotovilom vodstva banke, da bi s tako politiko položaj lahko še naprej obvladovali in kreditirali najnujnejše in dogovorjeno (izvoz, tekoča proizvodnja, sprotno poslovanje in seveda že sprejete naložbene obveznosti). Seveda pa banka ne more sama prevzeti vse odgovornosti za izplačilo oziroma neizplačilo plač na Gorenjskem, čeprav je za tekoče poslovanje seveda soodgovorna. Bančne strokovne službe so vsak hip pripravljene pomagati in sodelovati, vendar bodo dosledne pri spoštovanju pravil igre, čeprav dobivajo zato črne pike, je dejal na seji izvršilnega odbora podpredsednik poslovnega odbora banke Zlato Kavčič.

J. Košnjek

murka

**STARO
ZA
NOVO**

**ocenjevanje
starih vozil v
LESCAH**

od 15. do 17. ure

14.

APRIL

RENAULT

**VAŠ BUTIK
TURISTIČNIH
USLUG**

KOMPAS
JUGOSLAVIJA
**KOMPAS
LETALIŠČE
BRNIK**
TELEFON: 22-347

TOMAŽ GERDINA

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Ista popevka do onemoglosti

Ameriški državni sekretar Shultz že tretjič v relativno kratkem času obiskuje bližnjehodne državnike in propagira ameriško idejo o rešitvi palestinskega problema. Ne glede na to, da je nekaj obdobji v zgodovini pokazalo, da so verjetno združene države edina sila, ki lahko zagotovi na tem območju mir, kakršen velja na primer med Egiptom in Izraelom po podpisu campdavidskih sporazumov.

Ameriška najnovejša ali bolje ameriška stara pobuda, po kateri naj bi najprej Palestincem zagotovili nekakšno avtonomijo, kjer naj bi izvedli volitve in ustanovili vlado, ki bi jih potem zastopala na morebitnih pogajanjih, kasneje pa naj bi palestinsko vprašanje dokončno uredili, je za zdaj, kot je videti, naletela na gluha ušesa. Še več, skoraj vsi, ki so kakorkoli vpleteni v bližnjehodni spor, so ameriški predlog zavrnili.

Palestinci Shultz ne verjamejo, ker noče priznati PLO kot edine zakonite palestinske predstavnice na kakršnihkoli pogajanjih. Prav tako pa po svojih izkušnjah ne morejo drugače, kot da dvomijo, da se bo palestinska avtonomija kdaj spremenila v neodvisno palestinsko državo. Malce bolj nenavadno je, da ameriški predlog zavrača celo izraelski ministrski predsednik Samir. Ta pač noče izgubiti ugleda brezkompromisnega borca za veliki Izrael, ki mu ob pomanjkanju karizmatičnosti edini prinaša volilne glasove. Kot vemo, pa bodo volitve v Izraelu letos novembra, torej sodi njegovo obnašanje pretežno že v predvolilno kampanjo.

Sirci in ordanci so dali med vrsticami že pred časom vedeti, da niso navdušeni nad možnostjo ustanovitve samostojne palestinske države, saj bi potem izgubili karto, na katero tako radi igrajo v boju za bližnjehodni prestiž. Za Jordanijo bi bila taka država še dodaten izziv, saj vemo, da je v Jordaniji več kot polovica prebivalstva Palestinskega. In težko je napovedati, kako bi se Palestinci obnašali, če bi nenadoma na zahodnem bregu dobili svojo državo. Sirija pa se ameriško-izraelsko-palestinskega kompromisa boji, ker bi bil potem verjetno za vedno pozabljen problem Golana, na katerega v Siriji še vedno računajo.

Vendar pa drži, da tudi pred podpisom campdavidskih sporazumov, nihče ni verjel, da bi se kaj takega, kot je izraelsko-egiptovski mir, sploh lahko kdaj zgodilo, pa se je le. Nekoliko osterje namig ZDA Izraelu, nepričakovana poteza, kot je bil Sadatov obisk v Izraelu, in naenkrat je vse mogoče. In če Shultz ob ponavljanju iste popevke prinaša še kakšne javnosti skrite obljube, se bo morda le zgodilo kaj nepričakovanega. Ali bodo prej omagali tisti, ki preprečujejo mirovni proces ali Palestinci? Po sedanjih dogodkih sodeč Palestinci ne bodo, pa tudi tisti drugi kažejo precejšnjo trdovratnost.

Peter Colnar:

POGLED ČEZ PLOT

Naklada pa raste...

Medtem ko je bila Mladina prepovedana zaradi uvodnika, je ljubljanska televizija z njim lahko seznanila slovensko javnost brez posledic, navaja v svojem komentarju v Mladosti Sonja Hribovšek Vogrič. Dalje piše, da je po zasedanju senata temeljnega tožilstva v Ljubljani le – ta odločil, da v uvodniku niso navedeni podatki in vesti, temveč ocene in mnenja ter da se je vse to v jugoslovanskem tisku že lepo prebralo.

Prepoved je torej spet bolj »vzmemirila« javnost, kot vzrok prepovedi, naklada Mladine pa se je povečala za novih šest tisoč izvodov.

Studentski list (prepovedan) v članku Prihaja direktor piše, da je Mobutu predsednik, premier in obrambni minister svoje države, v kateri obstaja samo ena stranka. Govori tudi o Mobutuju kot o morilcu Lumumbe, o njegovih obiskih v Izraelu, o dejstvu, da je tam leta 1963 končal šolanje za komandosa, da je Zaire izstopil iz organizacije afriške enotnosti in da maroške čete pomagajo diktatorju ohraniti oblast. Avtor članka povezuje Mobutujeve odnose z Izraelom in Marokom z domnevno željo Jugoslavije, da bi bil Zaire »neke vrste posrednik« v kontaktih s temi državami. Članek mimogrede govori tudi o obisku Mamule v Etiopiji, spekulira o domnevnem nakupu 16 lovcev-bombnikov MIG-29, kar potem povezuje tudi z obiskom Mamule v Moskvi.

Zagrebsko posvetovanje znanstvenikov in politikov na temo Razvoj, dilema in perspektive jugoslovanskega socializma sta o obliki analize in referatov v 12 točkah za Start pripravila prof. dr. Slaven Letica in novinar Darko Hudelist. Med drugim je v pogledu analize »scenarij prihodnosti« rečeno, da bo letošnje leto po vsem sodeč leto političnega razpleta v Jugoslaviji, in da bomo potem vsaj vedeli, kje smo, kaj smo in kam gremo. V poglavju o ZIS-u je rečeno, da je credo Mikuličeve vlade ekstremni voluntarizem, in da, dokler on in njegova vlada vodita ekonomsko politiko te države, lahko pričakujemo le še slabši položaj. Po analizi pa obstajata dve teoretični možnosti izhoda iz začaranega kroga: da se Mikulič sam umakne s funkcije predsednika ZIS-a ali pa ta postopek sprožijo sami državljani Jugoslavije.

GORENJSKI GLAS

Ob 35 – letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trziča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Lea Mencinger (kultura), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Danica Dolenc (za dom in družino), Jože Košnjek (notranja politika, sport), Vilma Stanovnik (mladina, gospodarstvo), Dušan Humer (šport), Stojan Saje (Tržič), Danica Zavrl – Zlebir (socialna politika), Vine Bešter (mladina, kultura), Igor Pokorn (oblikovanje), Franc Perdan in Gorazd Sinik (fotografija). Časopis je polteden. Izhaja ob torkih in petkih.

Naročnine za 1. polletje 15.000 din.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 – Tekoči račun pri SDK 51500 – 603 – 31999 – Telefoni: direktor in glavni urednik 28 – 463, novinarji in odgovorna urednica 21 – 860 in 21 – 835, ekonomska propaganda 23 – 987, računovodstvo, naročnine 28 – 463, mali oglasi 27 – 960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421 – 1/72.

uredništvo tel. 21860

Pogovor o varčevanju v šolstvu

Naj živi centralizem!

Kranj, 8. aprila — Gorenjski pogovor, ki ga je v torek sklicala republiška izobraževalna skupnost, da bi slišala odmeve na svoje ponujene varčevalne ukrepe, ni bil prav blesteče ploden. Od ljudi, ki so bodisi s koreninami ali pa samo z vejami povezani z izobraževanjem pač ne gre pričakovati, da bi pljuvali v lastno skledo.

Najdlje so se zadržali ob učiteljevi delovni obveznosti v razredu, kar pravzaprav niti ni čudno, saj v osnovnem šolstvu kar 80 odstotkov denarja porabijo za plače. Torej ni vseeno, ali mora učitelj v razredu opraviti 25 ur dela ali samo 20 ur, tudi ni vseeno, ali je v teh 25 oziroma 20 ur všteta le obveznost po predmetniku ali pa tudi obveznost ob pouku (dopolnilni, dodatni pouk, interesne dejavnosti). Republiški zakon dovoljuje razpon od 20 do 25 ur. A če velja nižja obvez-

nost, pomeni, da ima šola zaradi tega toliko in toliko učiteljev več ali pa si tisti, ki so, razdelijo višek nadur. Denarja je, kolikor je oddelkov, ne učiteljev!

Tudi na Gorenjskem učitelji, ki imajo višjo pedagoško obveznost, poželjivo gledajo čez občinski plot, najbolj k sosedom v Kranj, kjer je bila lani sprejeta 20 – urna obveznost. Zato je bil eden od osnovnih stališč torkovega pogovora, naj bi republiški zakon opravil "od – do" in predpisal enotno obveznost za vse.

Zasedanja SIS-ov družbenih dejavnosti tržiške občine

Poročila o poslovanju

Tržič, 11. aprila — V tem in prihodnjem tednu bodo zasedale vse skupščine samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti občine Tržič. Pregledali bomo delo strokovne službe družbenih dejavnosti in predlog nove organiziranosti strokovnih služb SIS, ki so ga poimenovali »Program aktivnosti za racionalizacijo in povečanje učinkovitosti dela upravnih organov in strokovnih služb SIS.«

Vsaka služba posebej bo obravnavala svoje delo in načrte. Tako bo občinska skupnost socialnega skrbstva zasedala v četrtek, 14. aprila, ob 12. uri, občinska raziskovalna skupnost v petek, 15. aprila, ob 12. uri, občinska skupnost socialnega varstva v ponedeljek, 18. aprila, ob 12. uri, občinska izobraževalna skupnost v torek, 19. aprila, ob 12. uri, občinska kulturna skupnost v sredo, 20. aprila ob 12. uri, občinska skupnost otroškega varstva v četrtek, 21. aprila, ob 12. uri in občinska telesnokulturna skupnost v petek, 22. aprila, ob 12. uri.

Strokovna služba SIS družbenih dejavnosti je za vsa zasedanja skupščin izdala skupno gradivo v posebnem biltenu.

V. Stanovnik

Teden mladih Kranja

Kranj, 7. aprila — Člani predsedstva OK ZSMS Kranj so na svoji redni seji večino svojega časa namenili osnutku ustavnih sprememb in pripravam na letošnji Teden mladih Kranja.

V burni razpravi o ustavnih spremembah je bilo moč slišati sila različna mnenja. Škoficeva je menila, da je potrebno celoten osnutek zavrniti, Vasič, da bi bilo potrebno najprej govoriti o republiških in šele nato o zvezni ustavi, Šefic pa je menil, da velja zavrniti samo določene amandmaje. Mladi so se ob koncu razprave zedinili, da bo dokončno odločitev v zvezi z osnutki ustavnih amandmajev konec meseca sprejela Občinska konferenca.

Teden dni pred dnevom mladosti naj bi tudi letos zaživele različne prireditve, ki bodo nosile skupni naslov Teden mladih Kranja. Titov trg in vrt gradu Kieselstein bosta osrednji prizorišči, kjer bodo obiskovalci lahko spremljali predvsem veliko glasbenih prireditev, gledaliških predstav, videa. Čeravno je odprtih še cela vrsta vprašanj, predvsem finančne in organizacijske narave so se mladi odločili, da mora biti prireditev izpeljana in to v mesecu maju, ne pa konec leta, kot je bilo to preteklo leto, saj je izpadlo vse precež izsiljeno.

V. Bešter

Skupna seja vseh zborov SO Tržič

Poročila in volitve

Tržič, 11. aprila — V sredo, 13. aprila, ob 12. uri, bo v sejni sobi Peka 2. skupna seja vseh zborov skupščine občine Tržič. Govorili bodo o delu zborov skupščine, o delu delovnih teles skuščine in delu izvršnega sveta ter upravnih organov. Na programu imajo tudi volitve predsednika predsedstva SR Slovenije, nadome-

stne volitve člana predsedstva SR Slovenije ter volitve predsednika in podpredsednika skupščine občine Tržič. Po skupni seji bo tudi seja družbenopolitičnega zbora, seja zbora združenega dela in seja zbora krajevnih skupnosti. Na vseh bodo volili svojega predsednika in podpredsednika.

V. S.

USTAVNE SPREMEMBE

Predlagane spremembe v Skupščini SFRJ

Predlagane spremembe v ureditvi Skupščine SFRJ izhajajo iz zahteve, da je potrebno okrepiti vlogo združenega dela in vpliv socialističnih subjektivnih sil za odločanje v najvišjem jugoslovanskem državnem organu. To je po ustavi Skupščina SFRJ. Zato je v osnutku ustavnega amandmaja XXXIII najprej predvideno povečanje števila delegatov iz združenega dela v Zveznem zboru Skupščine SFRJ. Ta zbor sestavlja po 30 delegatov iz vsake republike in po 20 iz vsake avtonomne pokrajine. Osnutek sprememb predvideva, da mora biti najmanj polovico delegatov v Zveznem zboru iz organizacij združenega dela s področja materialne proizvodnje.

Delovanje te določbe v praksi bo v mnogem odvisno od konkretnih delegatov in od organizacij, iz katerih bodo ti delegati prihajali. Obstaja namreč nevarnost, da bi se delegati rekrutirali iz zastarelih, neinovativnih in okorelih delov materialne proizvodnje. V tem primeru bi predlagana sprememba ne dosegla svojega namena. Če pa bodo delegati prihajali iz razvojnemu perspektivnih in tehnološko visoko razvitih delov materialne proizvodnje in če bodo sami strokovno in politično zreli, bi se lahko povečal vpliv dolgoročnih interesnih delegatov na odločanje v Skupščini SFRJ.

Zaradi potrebe po tesnejšem povezovanju delegatov Zveznega zbora z njihovo delegatsko bazo se bodo po novem drugače oblikovale volilne enote in tudi drugače volili delegate za ta zbor. Delegatsko volilno enoto za delegate v Zveznem zboru sestavljajo delovni ljudje in občani ter njihove samoupravne organizacije in skupnosti in družbenopolitične organizacije z območja ene občine ali več občin. Podrobneje bo način oblikovanja delegatskih volilnih enot določil zvezni zakon. Delegete za Zvezni zbor bi nato volili delovni ljudje in občani v delegatski volilni enoti neposredno, s splošnim in tajnim glasovanjem.

S takšno ureditvijo bi končno odgovorili na vprašanje, kaj je delegatska baza za delegate v Zveznem zboru Skupščine SFRJ. To namreč vse od sprejetja ustave v letu 1974 sem ni bilo povsem jasno. Nova ureditev izrecno in jasno določena, kaj je delegatska baza za delegata v Zveznem zboru. S tem bi zagotovili jasno delovno poveza-

Seveda najnižjo; 20 ur po predmetniku, dve uri drugih oblik neposrednega dela z učenci. Na to bi potem izračunali ceno zagotovljenega programa kot tudi sporno solidarnost do manj razvitih slovenskih občin.

Rečeno je, da so zagotovljeni program in učiteljske plače nedotakljivi, da je treba iskati možnosti za varčevanje v okviru skopih 20 odstotkov celotnega denarja za izobraževanje. Ali pa je res pošteno, da se, medtem ko se v gospodarstvu močno zaostrejo normativi produktivnosti, kakovosti dela, v osnovnem šolstvu pogovarjajo o nižji enotni učni obveznosti učiteljev? Zakaj ne bi izhajali iz 42 – urnega delovnega tedna, kot povsod? Že zdaj pride na enega slovenskega učitelja sedemnajst učencev; samo dve evropski deželi imata povprečje enega učenca manj. Sprejemanje pa ne kaže niti ocenje, da bo čez deset let v Sloveniji približno 20 tisoč osnovnošolskih otrok manj...

Razen iskanja poti, da v šolstvu vendarle ne bi bilo treba varčevati (če pa že, potem ne na svoj račun), že nekaj časa opazujem v debatah te vrste še nekaj; medtem ko se v gospodarstvu na vse kriplje bore proti centralizaciji upravljanja, tako republiški kot še zlasti zvezni, so šolniki očitno njeni podaniki. Predlogi za enotno prispevno stopnjo v Sloveniji so sicer bolj osamljeni, zelo konkretno pa "izvajalci" žele že prej omenjeno enako pedagoško obveznost. Hočejo usmeritev glede celodnevne in podružnične šole, glede oddelkov podaljšanega bivanja. Namesto da bi se v občini samoupravno, demokratično zmenili, koliko so sposobni dati za šolstvo, kaj bodo financirali in česa ne več, se branijo vsakršne ustvarjalnosti in odgovornosti za odločitve.

H. Jelovčan

Z delom iz anonimnosti

Kranj, 7. aprila — V četrtek so se v prostorih PTT Kranj na letni skupščini zbrali partizanski kurirji Gorenjske. Sodeč po poročilu o opravljenem delu in o nalogah, ki so si jih zadali za letošnje leto, so kurirji zagotovo med najbolj aktivnimi člani zveze borcev.

Resnica je, da se kurirji vrsto let nekoliko niso osamosvojili kot organizacija. Razkropljeni so bili po enotah, ker so med vojno pač opravljali kurirske zveze. Odkar pa imajo svojo Skupnost rejelejnih kurirjev Gorenjske, se je pokazala tudi njihova izjemna delavnost. V zadnjih letih so postavili 40 obeležij, kjer so med vojno delovale njihove karavle, izdali pa so tudi brošuro Vodnik po sledeh partizanskih rejelejnih kurirjev Gorenjske, namenjen vsem pohodnikom, posebno pa mladim, da tudi danes spoznajo nekdanje kurirske pote.

Zadnje leto pa so tudi uredili album spominskih obeležij s fotografijami njihovih postojank, proslav in podobno. Največja pohvala pa gre organizatorjem kurirskega smuka, ki je bil letos že 34. po vrsti množičnega pohoda, ki ga vsak september organizirajo kurirji Gornjesavske doline. Lani se ga je udeležilo 591 pohodnikov, med njimi največ mladine. Zelo aktivni so tudi pri urejanju doma partizanskih kurirjev na Javornškem rovtu.

sami. Srečanje gorenjskih kurirjev bo v nedeljo, 5. junija, v Dražgošah.

D. D.

Seje zborov skupščine

Jesenice, 11. aprila — V sredo, 13. aprila, bo na Jesenicah skupna seja vseh treh skupščinskih zborov, na kateri bodo med drugim obravnavali poročilo o delu izvršnega sveta skupščine občine Jesenice, glasovali o izvolitvi kandidata za predsednika in o kandidatu za člana predsedstva SRS ter izvolili predsednika in podpredsednika skupščine občine Jesenice. Občinska kandidacijska konferenca je s tajnim glasovanjem določila za predsednika skupščine občine Jesenice dosedanjega predsednika, dipl. inž. Jakoba Medja, za podpredsednico skupščine občine pa Albino Sršen, dosedanjega podpredsednika.

Delegati bodo obravnavali tudi poročila temeljnega sodišča, pravobranilstva, javnega tožilstva v Kranju sodišča združenega dela in uprave inšpekcijskih služb za Gorenjsko. Na ločenih sejah pa bodo med drugim razpravljali o predlogu odločbe o ugotovitvi, da je gradnja manipulativnih platojev ob karavanskem predoru, priključnih cest in dela avtoceste Hrušica – Vrba v splošnem interesu.

D. S.

Prof. dr. Albin Igličar

nost delegatov z določeno organizirano delegatsko bazo in neposredno odgovornost delegatov do te baze. Za praktično uresničevanje takšnih odnosov je predvideno oblikovanje konference delegacij v delegatski volilni enoti.

Tudi v Zboru republik in pokrajin Skupščine SFRJ naj bi po novih določbah bilo najmanj polovico delegatov iz zborov združenega dela republik in pokrajinskih skupščin. To je utemeljeno z dejstvom, da o bistvenih vprašanjih, ki so pomembna za združeno delo odloča Zbor republik in pokrajin. V ta zbor pošlje vsaka republika delegacijo z 12 delegati, avtonomna pokrajina pa delegacijo z 8 delegati. V bodoče je predvidena možnost, da bi tudi Zvezni zbor obravnaval akte iz pristojnosti Zbora republik in pokrajin. To bi se nanašalo zlasti na vprašanja, družbenega plana, proračuna, ustanavljanja skladov, prihodkov družbenopolitičnih skupnosti ipd. V teh zadevah bi Zvezni zbor nastopil kot zainteresirani zbor, ki o teh zadevah daje mnenje Zboru republik in pokrajin. To mnenje mora pristojni zbor (zbor republik in pokrajin) obravnavati in o svojem stališču obvestiti zainteresirani zbor. Ob tem velja to morebiti v luči načina glasovanja v enem in drugem zboru. V Zboru republik in pokrajin se namreč o bistvenih vprašanjih odloča s soglasjem (konsenzom), v Zveznem zboru pa s preglasovanjem oziroma navadno večino.

Pri vprašanjih, ki zadevajo tokove družbene reprodukcije naj bi se v skupščini SFRJ vključilo novo telo. To bi bila konferenca samoupraviteljev. Konferenco bi sestavili delegati iz združenega dela, sklical pa bi jo Svet Zveze sindikatov Jugoslavije na lastno pobudo ali na predlog Skupščine SFRJ. Na tej konferenci bi obravnavali določanje pogojev gospodarjenja kot napor, enotni trg, usmeritve gospodarstva, tehnološkega in družbenega razvoja države v celoti ipd. O navedenih vprašanjih bi dala konferenca mnenje Skupščini SFRJ, ki se mora do teh mnenj opredeliti in obvestiti o svojem stališču konferenco. Pri tem novem telesu v Skupščini SFRJ je mogoče zastavljati vrsto vprašanj, saj ni zadosti jasno opredeljen položaj tega organa niti njegova narava, način sklicevanja, delegiranja, pristojnosti in sploh razmejitve moči med tem organom in dvema zboroma v Skupščini SFRJ. Če pa je konferenca zgolj oblika posvetovalna (izvenparlamentarna konsultacija), je pa ni treba ustavno urejati.

Katastrofalno slabi gospodarski rezultati Kranja v lanskem letu

Čakanje je postalo predrago

Kranj, 8. aprila — Gospodarski rezultati kranjskega gospodarstva v lanskem letu so katastrofalno slabi, v primerjavi s letom poprej je obseg industrijske proizvodnje upadel za 9,2 odstotka, konvertibilni izvoz za 2 odstotka, klirinški pa je bil prepolovljen, nominalna rast dohodka je bila le 92 odstotka, udeležba akumulacije v dohodku se je od 16,4 lani zmanjšala za 7,4 odstotke, izgube so bile desetkrat večje, 82 odstotni delež je imela izguba Telematike. Skratka lansko leto je izjemno slabo, nekateri celo pravijo, da takšnega padca uspešnosti ne pomnijo v vsem povojnem času. V pogovoru s Vido Princič-Gorjanc, predsednico občinskega komiteja za planiranje, gospodarstvo in družbene dejavnosti, smo skušali izvedeti predvsem, v kolikšni meri je tako izrazit padec uspešnosti posledica lastnih slabosti, saj je bilo o splošnih gospodarskih razmerah in neprimernih ukrepih tekoče gospodarske politike tako ali tako napisanega že veliko.

»Kranj ni več prvi na Gorenjskem, tudi v primerjavi s Slovenijo njegova gospodarska uspešnost pada, ali takšna ocena drži?«

»Povsem drži, glavni kazalci, od fizičnega obsega proizvodnje do dohodkovnih rezultatov, kažejo, da zaostajamo za razvojem na Gorenjskem pa tudi v Sloveniji.«

»V kolikšni meri je to posledica razmer v Telematiki?«

»Telematika ima seveda zelo pomemben delež, veliko pove že podatek, da je lani nominalno dosegla dohodek iz leta 1986. Vendar pa se je dohodkovni rezultat poslabšal tudi najboljše delovnim organizacijam, kot so na primer Zvezda, Exoterm, tudi IBI, nikakor seveda ne trdim, da so slabe, trend uspešnosti je v upadanju in to je zaskrbljujoče.«

»O neprimernosti in slabih učinkih ukrepov tekoče ekonomske politike smo že toliko napisali, da tega ne kaže ponavljati, manjša uspešnost je verjetno tudi posledica lastnih slabosti?«

»Deloma tudi, mislim, da predvsem zaradi počasnega reagiranja na spremembe v svetu, zaradi prepočasne prilagajanja razvoju tehnologije, tudi prepočasne prilagajanja na področju marketinga in metod vodenja. V Kranju, vsaj v pretekli meri, ne upajajo sodobnih metod vodenja, kar bi lahko bistveno spremenilo kadrovanje pa tudi nagrajevanje. Pri nagrajevanju ne mislimo samo na absolutne osebne dohodke, moti me zlasti, da nič ne storimo pri dograjevanju sistemov napredovanja in rangiranja strokovnega kadra, morali bi imeti dve vertikalni lestevici, da bi bilo možno vsaj približno tako visoko kot po poslovodni napredovati tudi po strokovni lestevici, če ne celo bolj.«

»Ponekod, zlasti v Iskri si

V Peku so izračunali, koliko izgube pri čevlju

Petino čevlja dajo državi

Tržič, 6. aprila — Kako velik je razkorak med uvoznimi podatki in izvoznimi spodbudami, v korist države seveda, so natančno izračunali v tržičem Peku, razlika pa jih toliko bolj tepe, ker na konvertibilno tržišče izvozijo 48 odstotkov proizvodnje.

Tržički Peko izvozi na konvertibilno tržišče 48 odstotkov proizvodnje, zategadelj je razumljivo, da jih toliko bolj tepe dohodkovna nezanimivost izvoza. Vendar izvoza ne opuščajo, v upanju, da se bodo stvari le spremenile na bolje. Tako so letos sklenili pogodbo za izvoz 1.200 parov čevljev vrhunske kakovosti, že doslej pa so bili znani njihovi udobni in lahki čevlji Rockport, ki jih izdelujejo za ameriško tržišče. Izjemna novost v proizvodnji pa je računalniško podprt sistem modeliranja čevljev, prvi pri nas.

Kako nespodbuden je izvoz, pove kopica podatkov, ki so nam jih natresli v tržičem Peku. Lani so denimo 3 milijarde dinarjev znesle obresti, ki bi jih morali dobiti zaradi kasnitve izvoznih stimulacij, tega denarja pa seveda niso dobili. Tudi letos izvozne spodbude kasne, do konca marca niso dobili 3,3 milijarde dinarjev, najemati morajo kredite, saj se je likvidnost tudi v Peku zaradi dodatnih obveznosti zaostрила. Za leto 1986 je njihova obveznost za nerazvite znašala 193 milijonov dinarjev, za leto 1987 pa 1,15 milijard dinarjev, kar pomeni, da se je skoraj šestkrat povečala. Nasploj pa so pri spevki iz dohodka od 14 odstotkov v letu 1984 porasli na 21,3 odstotke v letu 1987. Direktor tržičkega Peka Franc Grašič pravi, da je bilo sušno že lansko leto, zdaj pa so razmere kritične. V kolikor bi izvozne stimulacije prihajale pravočasno, bi to do-

zdej pomagajo z dodatnim nagrajevanjem strokovnjakov?«

»Ne samo v Iskri, tudi v Savi in drugod. Gre za dodatne naloge, ki so vezane na rok ali na dodatne napore, ki jih delavci v rednem delovnem času zaradi absolutno nizkih osebnih dohodkov niso pripravljeni vložiti. Praksa kaže, da so sposobni in pripravljeni dati več od sebe, če so ustrezno stimulirani. Se ne kaj bi rada poudarila, redkokdaj imam priložnost to reči, še vedno nagrajujemo delo, ne pa rezultate dela, kar je pri nas velik problem, saj vnaprej sodimo, da opravljeno delo mora biti plačano.«

»Ob nizkih osebnih dohodkih je takšne spremembe težko uveljaviti?«

»Težko, ker je raven vseh, tudi najvišjih osebnih dohodkov nizka. Toda, nimamo motivacijskega faktorja, ki bi nas vodil dlje od preživetja. Posledice pa seveda so, kakršne so.«

»Kranjsko gospodarstvo je zelo izvozno naravnano, prav z izvozom se skuša izogniti domači nelikvidnosti, vendar zadnje dni slišimo, da so likvidnostne razmere vse težje?«

»Pogoji gospodarjenja v lanskem letu, zlasti novembra sprejeti ukrepi, so kranjsko gospodarstvo zelo prizadeli, kljub zaostrenim pogojem je ostalo usmerjeno v izvoz, saj je domače povpraševanje zelo padlo, pri plasmaju na domačem trgu pa je poleg tega zelo problematično plačevanje; zamude plačil ob visoki inflaciji dohodkovno marsikdaj pomnijo že toliko kot izvoz. Točnih podatkov o likvidnostnih razmerah zadnjih dni nimamo, razmere pa so težke predvsem zato, ker je moralo kranjsko gospodarstvo 43 odstotkov akumulacije nameniti za nerazvite, seveda so bila to gotovinska sredstva in težave so tolikšne, da ima marsikatera organizacija težave že pri izplačilu osebnih dohodkov.«

»Kaj bi za kranjsko gospodarstvo pomenila uvedba realnega tečaja dinarja in drugih ekonomskih kategorij?«

»Ne moremo govoriti samo o realnem tečaju dinarja, pa o realnih obrestih, temveč o trgu produkcijskih faktorjev, tega nam žal ustavni amandmaji ne ponujajo, kar kaže, da se tržnih zakonitosti oziroma trga lotevamo zelo sramežljivo, v bistvu bolj z besedami kot s praktičnimi instrumenti. Seveda pa bi dejanska uvedba tržnih zakonitosti zelo spremenila sliko marsikatero organizacije, ker so nekatere bi navidezno zdrave, za nekatere bi bil izhod le likvidacija, saj brez lastnih sredstev ne bi vzdržale.«

»Telematika je vsekakor najbolj boleč primer?«

»Rešila bi jo le zavestna odločitev, da se jo usposobi, seveda z republiško finančno injekcijo, ob ustreznih zagotovilih, kar zadeva proizvodnih programov, strokovnosti in vodenja. V nasprotju primeru je možen samo konec.«

»Konec, ki bi bil katastrofa za kranjsko občino?«

»Seveda, delavci bi ostali brez dela, ne vsi, računam, da bi del programa ostal in zaposloval 1.500, največ 2.000 ljudi. Toda, le za določeno obdobje, ker bi se program zasebnih telefonskih sistemov sam lahko razvijal še pet, deset let, potem bi izgubil stik s svetom.«

»Pravite torej, da imajo v Telematiki prav, ko poudarjajo, da bi bili brez novih, javnih telefonskih central obsojeni na propad?«

»To imajo prav, učili so se in se še učijo na njih.«

»Iz Telematike zdaj prihajajo pobude o ukrepih družbenega varstva, na kar ste deloma že reagirali?«

»Mislim, da je potrebno hitreje in učinkovitejše razreševanje problemov v Telematiki, saj se izguba ne zmanjšuje, letošnje leto bo zelo težko, saj je bilo 90 odstotkov izgube pokrite z nekalitimi viri sredstev. Sicer pa tehnološko propulzivne dejavnosti sploh zahtevajo hitro ukrepanje, seveda strokovno pretehtano in preverjeno, toda hitro. Tudi v sozdu Iskra, saj ima del odgovornosti, pa ne majhen.«

»Občutek imam, da se v sozdu počasi obračajo, republiški izvršni svet pa čaka?«

»V sozdu se ne obnašajo tako, kot bi se morali. Zanj je značilna togost in občutek samoza-

dostnosti, mislim, da je potreben reorganizacije po strokovni plati, v tem okviru zlasti Iskra Commerce. Čakajo, čakanje pa je žal postalo predrago.«

»Upadanje gospodarske uspešnosti v Kranju seveda poraja številne probleme, tudi v skupni porabi?«

»Probleme smo imeli že lani, zlasti zaradi refundacij, ki so pomenile neplaniran izpad priliva. Še večje težave bodo privedle do večjih obremenitev drugih gospodarskih organizacij in nižjega standarda, v ssih zdaj pripravljajo poseben program, saj je v resoluciji zapisano, da njihovi letni plani brez varčevalnih programov ne bodo sprejeti.«

»Vsi pa pravijo, da je varčevati težko, skoraj nemogoče, kar smo lani poslušali zlasti ob problematiki zdravstva?«

»Pri materialnih izdatkih je seveda težko varčevati, mislim pa, da so rezerve v organizaciji dela, če zdravnik specialist dela le dve uri in pol, potem rezerve so. Prav v družbenih dejavnostih se je lani razbohotilo zaposlovanje, mislim, da nekontrolirano, sami sebi so si to dovoljevali.«

»Podatki tudi govore, da so prav v osnovnem šolstvu lani preveč povečali osebne dohodke?«

»Pripravljen bo še posebno poročilo, po prvih podatkih so jih pretrirano povečali v osnovnem šolstvu. Povprečni osebni dohodek v družbenih dejavnostih je lani znašal 364 tisoč dinarjev, v usmerjenem izobraževanju 385 tisoč dinarjev, v osnovnem šolstvu pa 382 tisoč dinarjev. Pri republiškem komiteju za delo pravijo, da je usmerjeno izobraževanje lahko 40 odstotkov nad povprečjem gospodarstva, zaradi kvalifikacijske sestave seveda, osnovno šolstvo pa 20 odstotkov. V Kranju je bilo usmerjeno izobraževanje 42 odstotkov, kar je sprejemljivo, osnovno šolstvo pa je preseglo vse meje.«

»Tokrat bi jih torej morali uskladiti navzdol?«

»Prav je, da sledijo gospodarstvu z usklajenim osebnim dohodkom. Toda lani so presegli mejo, na račun materialnih stroškov, dobe pač akontacije, ki jo sami razdele in preveč so razdelili za osebne dohodke.«

»Verjetno zaradi grenkih izkušenj iz preteklosti, ko so zaostrili in so spoznali, da je najbolje hiteti, čeprav narobe?«

»Verjetno, toda presegli so vse meje.«

M. Volčjak

Vidna prenova v Peku

Z računalniki nad čevlje

Tržič, 11. aprila — »Prijetno ste me presenetili z prikazanim delovanjem računalniškega, dvodimenzionalnega sistema za modeliranje vrhnjih delov čevljev in laserskim izrezovanjem različnih čevljskih šablon,« je dejal predsednik Izvršnega sveta SRS Dušan Šinogoj Marku Hočvarju iz razvojno pripravljalnega sektorja tovarne obutve Peko. Po delovnem obisku tržičke občine s sodelavci: Janezom Bohoričem, Rudijem Šepičem, Metodrom Rotarjem in Janezom Bedino si je ogledal uporabnost računalniškega sistema francoskega proizvajalca Lectra, ki ga je Peko kupil kot prvi med jugoslovanskimi proizvajalci obutve. Kot nam je zatrdil vodja razvojno pripravljalnega sektorja Marijan Dolžan so se za ta sistem odločili po temeljitem preverjanju zmogljivosti sorodnih proizvajalcev. Ta sistem jim omogoča še večjo tržno prilagodljivost in omogoča vrhunsko kreiranje čevljev. Tako z računalniško podprtim sistemom že modelirajo čevlje, najprej na monitorjih, nato pa dobljene podatke, računalniško obdelane prenesajo v redno proizvodnjo. Časi od zasnov do končnih kolekcij so krajši, stroški nižji, prihranki na materialu večji. Odločitev v to naložbo je tudi oprijemljiv zaslug v posodobitvi proizvodnje, kar je cilj večine od 6300 zaposlenih v Peku.

Besedilo in fotografija Mirko Kunšič

Premalo in prepozno

Ni več treba pisati, da je tudi propaganda pomemben dejavnik, ki pripomore, da se nekaj prodaja dobro ali slabo. In če za kakšno dejavnost to še posebno velja, je to turizem.

Ko so pred nedavnimi predstavniki jugoslovanske turistične zveze v tujini, v Radencih govorili o svojem delu na tujem, je bilo slišati tudi marsikatero na račun premajhne vsote, ki jo namenjamo za propagiranje naše turistične ponudbe v tujini, pa tudi o zapoznelih propagandnih nastopih na teh tržiščih.

Če govorimo o denarju, ki smo ga letos namenili za turistično propagando, ta vsota v primerjavi s prejšnjimi leti niti ni tako majhna. Skoraj dvanajst milijard dinarjev in več kot devet milijonov dolarjev je kar nekaj, čeprav je za nekatere naše tekmece v turistični ponudbi to še vedno malo. Kot pravijo predstavniki naše turistične zveze, pa je denar predvsem prišel prepozno. Potem ko so se zaradi pomanjkanja snega tuji že v prvih letošnjih mesecih marsikje prijavljali za poletne počitnice, pri nas še vedno nismo vedeli, koliko denarja bomo namenili za propagandno dejavnost, kaj šele, da bi bil že koristno naložen. Naš predstavnik v Švici je povedal, da, razen nekaj nastopov na sejmihi in nekaj malega oglasnih akcij, za promocijo našega turizma v Švici nismo naredili skoraj nič. Na nemškem tržišču je uspela propagandna akcija v reviji Bunte in na televiziji, pa tudi v drugih deželah je bilo prikazanih nekaj reportaž novinarjev po televiziji in v časopisih, kar je sicer uspeh, ni pa dovolj. Na avstrijskem tržišču se bomo morali na propagandnem področju bolj potruditi, predvsem pa prilagoditi številnim individualnim gostom.

Kljub temu da je prodaja naših počitniških aranžmajev v tujini podobna lanski ali celo za kak odstotek boljša, pa naši turistični delavci nič kaj optimistično ne pričakujejo letošnje glavne sezone. Približno šestdeset odstotkov počitnikarjev se za dopust odloči zadnji hip. Sprostitve cen, neustrezen tečaj dinarja, pomanjkanje bencina na črpalkah... in še kaj podobnega je lahko takšna antipropaganda, ki nam zelo hitro odnese tudi sredstva vložena v propagando. S tem pa seveda tudi goste in devizni zaslužek.

V. Stanovnik

Posvetovanje organizatorjev dela

Prenova organizacije dela

Kranj, 11. aprila — Visoka šola za organizacijo dela pripravlja dve posvetovanji, prvo bo namenjeno prenovi organizacije dela na zahteve tržnega gospodarstva, drugo pa skrajševanju delovnega časa.

Posvetovanje o prenovi organizacije dela glede na zahteve tržno zasnovanega gospodarjenja bo 14. in 15. aprila potekalo v Portorožu, zanimanje pa je dokajšnje, saj se je doslej že prijavilo 350 organizatorjev dela iz vse Slovenije, nekaj tudi iz sosednje Hrvaške. Referate so v glavnem pripravili predavatelji kranjske šole za organizacijo dela, pozdravni nagovor bo imel dr. Rado Bohinc, uvodni referat pa Roman Albreht.

Mednarodnega značaja pa bo posvetovanje o skrajševanju delovnega časa, podaljševanju obratovnega časa in njenemu učinku na delo in plačilo, ki ga bo Visoka šola za organizacijo dela iz Kranja priredila od 4. do 6. maja v Cankarjevem domu v Ljubljani. Pričakujejo 30 predavateljev, od tega 15 domačih, ostali pa bodo prišli iz zahodno in vzhodnoevropskih držav. S skrajševanjem delovnega časa imamo tudi pri nas prve izkušnje, saj se je v Sloveniji za prehod od 42 na 40-urni tednik poskusno odločilo 40 delovnih organizacij, udeleženci konference bodo obiskali eno od njih in sicer kamniški Stolp.

Visoka šola za organizacijo dela v Kranju je torej na področju posvetovanj pospešila svojo dejavnost, saj bo portoroško posvetovanje sedmo v tridesetletnem delu šole. Želi si večjo odmevnost, pridobiti pa skuša tudi nekaj sredstev, ki jih bodo potrebovali pri gradnji nove šole.

M. V.

V DELOVNI HALJI

Karko Kovač, varnostnik v jeseniški bolnišnici:

»Nočni obiskovalci so najbolj vsiljivi«

Jesenice, 11. aprila — Karlo Kovač iz Mojstrane je leto dni varnostnik v jeseniški bolnišnici. »Če ne bi bili dosledni in vztrajni, bi bil na hodnikih bolnišnice pravi cirkus.«

V dneh, ko so v jeseniški bolnišnici dovoljeni obiski, je ob vstopu v bolnišnico in ob magistralni cesti Jesenice-Kranjska gora taka prometna gneča, da mora večkrat pomagati tudi delavci Postaje milice Jesenice. Pred bolnišnico namreč ni ustreznih parkirnih prostorov, zato vozniki parkirajo kar po pločnikih ali celo tik pred vhodom v stavbo.

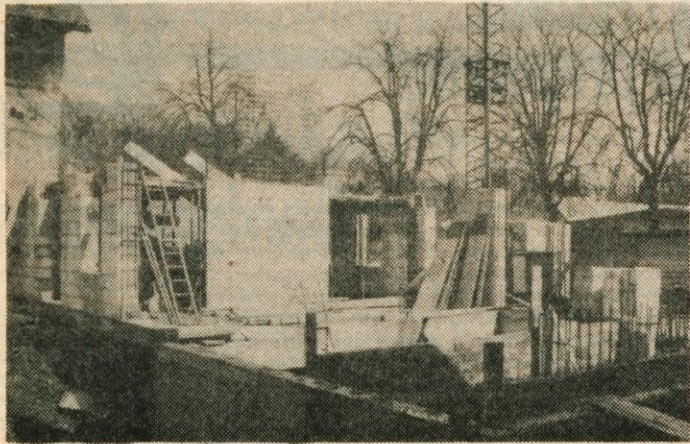
»Prometna gneča je v času obiskov zares obupna in skrajni čas bi že bil, da ob stavbi bolnišnice poskrbijo za več parkirnih prostorov,« pravi 24-letni Karlo Kovač iz Mojstrane, ki se je pred letom dni poslovil od KOOPA v Mojstrani in se kot vratar jeseniške bolnišnice zaposlil pri delovni organizaciji Varnost Kranj.

Najhuje je to, da včasih rešili avtomobili, ki se vrnejo z nujne vožnje, sploh ne morejo skozi gnečo. Nekateri neodgovorni vozniki pač parkirajo kar pred glavnimi vrati, zato moram stalno paziti, da jim pravočasno preprečim.

Delo varnostnika v taki zdravstveni ustanovi kot je jeseniška bolnišnica ni lahko, kajti stalno imaš opravka z ljudmi, ki na takšen ali drugačen način hočejo k bolnikom tudi v urah, ko ni obiska. Tudi ponoči se zgodi, da posamezne družbe moledujejo ali celo zahtevajo, da bi jih spustil v bolnišnico, da niti ne govorim o tem, da ni prav nič nenavadnega, če jih zalotim na dvorišču ali na vrtu bolnišnice. Čeprav na stalnih obhodi ob večerih zaklenemo vsa vrata in zapremo vse dostope, se zna zgoditi, da jih opazim na vrtu, ko so skrivaj preplezali ograjo. Da niti ne govorim o tistih veseljakih, ki ponoči spremljajo prijatelje z lažimi poškodbami, in ki jim le težko dopovem, da v bolnišnici pač nimajo kaj iskati.

V jeseniški bolnišnici smo zaposleni štirje varnostniki, delamo pa v turnusu, kajpak tudi ob nedeljah in praznikih. Med nami je ženska, ki pa prav zaradi morebitnih nočnih neprijetnosti dela le podnevi. Vsi se vztrajno in dosledno držimo navodil in svojih delovnih obveznosti, ne dovolimo nobenih izjem, kajti sicer se takoj lahko zgodi, da je na hodnikih bolnišnice vse narobe in pravi cirkus. Ljudje pač še vedno ne morejo in ne morejo razumeti, da se v bolnišnico lahko vstopa le z napotnico, da se je po izteku časa za obiske treba posloviti, da mora biti ponoči mir...«

D. Sedej ureja MARIJA VOLČJAK

Škofjeloški obrtniki, člani obrtnega združenja, so pred dobrima dvema letoma svoj dom na Spodnjem trgu zgradili tako, da so zanj prispevali po 1,20 odstotka dohodka. Ko so dom zgradili, so prispevek podaljšali in zdaj s tako zbranim denarjem gradijo še "mini obrtno cono" ob domu. Po decembrskih cenah bo gradnja do nekoliko razširjene tretje faze veljala 260 milijonov dinarjev. Gradnja bo predvidoma sklenjena konec julija, ko bo obrtno združenje prostore oddalo v najem za deficitarno obrt. V stavbi bo šest do devet obrtnih lokalov. — H. J. — Foto: G. Šinik

V. S. ZL8 15. in 16. aprila v Kranju

Odvoz kosovnih odpadkov

Kranj, 11. aprila — Na območju trinajstih mestnih krajevnih skupnosti v kranjski občini in sicer Bratov Smuk, Center, Čirče, Gorenja Sava, Huje, Kokrica, Orehek — Drulovka, Planina, Primskovo, Stražišče, Stružev, Vodovodni stolp in Zlato polje bo konec tedna, 15. in 16. aprila, organiziran odvoz večjih kosovnih odpadkov. Letos je to akcijo v okviru programa za čistejši Kranj in občino organizirala Tozid Komuna-la iz Kogp Kranj.

V petek, 15. aprila, dopoldne bosta Dinos in Surovina pobirala večje uporabne odpadke oziroma tako imenovane odpadne surovine, kot so steklo, papir, kovinski odpadki in bela tehnika. V soboto, 16. aprila, pa bo Tozid Komuna-la poskrbela za odvoz vseh ostalih odpadkov. Posebej pa naj ob tej akciji opozorimo, da ne bodo odvažali gradbenega materiala in različnih kemikalij oziroma kemičnih odpadkov. Lani so se namreč med odpadki pojavile vrečke od umetnih gnojil, insekticidov, fungicidov in še nekaterih kemičnih preparatov zato organizator Tozid Komuna-la letos še posebej prosi, naj tovrstne embalaže in odpadkov kranjani ne pripravljajo za odvoz.

Podobno kot v mestnih bo Tozid Komuna-la poskrbela za odvoz večjih kosovnih odpadkov tudi v izvenmestnih krajevnih skupnostih. Po dogovoru in sporočilu, kdaj bodo v krajevni skupnosti organizirali takšno akcijo, bodo v Komunali zagotovili večje odjemne posode in poskrbeli za odvoz. A. Ž.

Jubilejna nastopa folklorne skupine

Škofja Loka — Folklorna skupina Tehnik Škofja Loka pripravila ob 10-letnici dela svečana nastopa. Prvi bo v petek, 15. aprila, ob 20. uri, drugi pa v ponedeljek, 18. aprila, prav tako ob 20. uri. Oba nastopa, ki bosta potekala pod naslovom "Nocoj je pa en lep večer", bodo pripravili v škofjeloški kino dvorani. Poleg folklorne skupine in njihove instrumentalne sekcije se bodo predstavili tudi: Tamburaški orkester Biserica, Vokalni nonet Blegoš in folklorna skupina Osnovne šole Peter Kavčič. Povezovalca programa bosta Marko Črtalič in Marija Lebar.

Preložena proslava

Voklo — Na Prebačevem v krajevni skupnosti Voklo v kranjski občini je za nedeljo dopoldne napovedana proslava ob 300-letnici obglavljenja Jakoba Stareta zaradi slabega vremena odpadla. Proslava, ki jo pripravljata krajevna skupnost in krajeva konferenca socialistične zveze, bo pri spomeniku Jakobu Staretu na Prebačevem prihodnje nedeljo; tokrat ob vsakem vremenu.

Neustrezna parkirišča pred bolnico

Jesenice — Ko so sprejemali planske načrte občine Jesenice, so iz jeseniške bolnice upravičeno opozorili na vedno večji problem: neustrezno parkirišče pred bolnico, predvsem v času obiskov. Parkirnega prostora je premalo, ogrožena je varnost obiskovalcev, udeležencev v prometu, moten pa je tudi dovoz rešilnih avtomobilov, ki so na nujnih voznih. Vse pa kaže, da v prihodnje ne bo bolje, kajti črpalke na Zgornjem Plavžu verjetno ne bodo opustili, kot so nekaj časa predvidevali, v "rezervatu" bolnice, kjer je bila načrtovana gradnja medicinske šole, pa je tudi malo možnosti. Trajno rešitev bi lahko našli le na južni strani magistralne ceste, za kar pa mora samoupravna komunalna skupnost naročiti projektno dokumentacijo. D. S.

DOPISNIKI SPOROČAJO

Telefoni, ogrevanje, ambulanta...

V krajevni skupnosti Bistrica pri Trziču je bilo v preteklem letu veliko problemov s pomanjkanjem telefonskih priključkov. Za te je pripravljeno 120 interesentov, kapacitete v avtomatski telefonski centrali Bistrica pa so bile proste le še za 37 naročnikov. Tem so telefoni zazvonili lansko poletje, ostali pa bodo prišli na vrsto, ko bodo večje tehnične zmogljivosti telefonske centrale.

Poseben problem na Bistrici je ogrevanje, saj posamezni stanovanjski bloki ogrevajo stanovanja s svojimi kotlovnici na premog ali olje, in so stroški dokaj visoki. Smotno bi bilo zgraditi skupno centralno kotlovnico za celo Bistrico, ali najti kakšno drugo skupno rešitev naprimer s povezavo toplovloda iz Zlita, ki že ogreva Metalko, v letnih mesecih letno kopališče in vrtec Palček.

Bistrica ima skoncentrirano veliko prebivalcev na svojem območju in je po tem merilu največja krajeva skupnost. Prebivalci pogrešajo enoto zdravstvenega doma Trzič, ali vsaj ambulanto zobozdravnika v njihovem okolju piše Drago Papler.

ureja ANDREJ ŽALAR

Kranjsko združeno delo naj se odloči

Plavalni bazen ali nova ekonomska šola

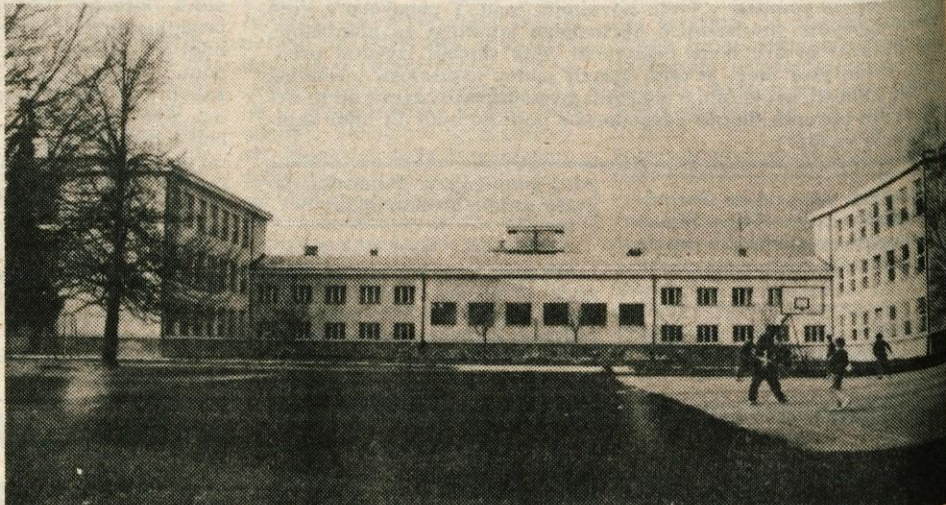
Kranj, 11. aprila — Takšna kategorična, odločna in jasna zahteva je bila postavljena minuli teden v četrtek na skupnem sestanku predstavnikov Srednje šole za ekonomsko in družboslovno usmeritev Kranj in članov kolektiva centralne osnovne šole Simona Jenka in delovne enote Center ter članov sveta šole in predstavnikov krajevnih skupnosti Kranj Center. Pravzaprav so zahtevo, naj se kranjsko združeno delo odloči ali bolj potrebuje »pismene« plavalce ali izobražene strokovnjake (ekonomske) postavili zagovorniki, da na račun prostorske stiske Ekonomske šole ni več moči ožiti prostora osnovne šole Simona Jenka.

Problem prostorske stiske Srednje šole za ekonomsko in družboslovno usmeritev Kranj ni nov. Segajeta v leto 1974, ko se je takratna Ekonomska srednja šola iz Tomšičeve ulice v Kranju preselila v vzhodni trakt osnovne šole Simona Jenka — delovna enota Center. Že takrat odločitev začasno preselitev šole ni bila lahka in enostavna oziroma brez pripomb. Kar precej nasprotnikov je že takrat prerokovalo, da to pravzaprav pomeni začetek postopne ukinitve osnovne šole Simona Jenka v krajevni skupnosti Kranj Center oziroma v mestu.

Vendar je takrat po precej burnih razpravah prevladala odločitev, da gre za začasno rešitev, saj naj bi bila na Zlatem polju zgrajena nova šola. Vendar pa potem nikdar ni bilo denarja čeprav je lokacija prostorsko in komunalno na Zlatem polju pripravljena. Ko se je Ekonomska šola iz Tomšičeve ulice preselila v vzhodni trakt osnovne šole Simona Jenka delovne enote Center, so se ji pogojji sicer izboljšali, vendar nikdar niso bili idealni. Prostorska stiska se je kmalu začela kazati tudi v najemnih prostorih. Pa tudi pogojji v osnovni šoli v zahodnem traktu so se postopoma slabšali, vendar sta vodstvi obeh šolskih kolektivov z veliko mero razumevanja razreševali težave.

V zadnjih letih pa se je prostorska stiska Srednje šole za ekonomsko in družboslovno usmeritev Kranj v vzhodnem traktu vedno bolj stopnjevala. Pri 949 učencih pride na enega manj kot kvadratni meter prostora. Del pouka mora zato že zdaj potekati na kranjski gimnaziji. Dodatne težave ima šola tudi s poukom telovadnice, saj uporablja osnovnošolsko telovadnico. Razmere so se skratka tako poslabšale, da je Zavod za šolstvo Kranj januarja letos opozoril kranjsko občinsko skupščino na nemogočo prostorsko stisko Srednje šole za ekonomsko in družboslovno usmeritev Kranj in dodal, da bodo prisiljeni obvestiti Republiški komite za vzgojo in izobraževanje, da šola ne izpolnjuje več pogojev za delo. Zato naj v občini čimprej najdejo ustrežno rešitev.

Za lažje in pravilno razumevanje povejmo, da je kranjska skupščina ustanovila Ekonomsko šolo 1955 leta in da se je 1964. leta združila z administrativno šolo. Kranjska skupščina je torej ustanovitelj, medtem

ko je financiranje (in s tem tudi novogradnja) na skrbi republiške izobraževalne skupnosti (in po praksi, ki jo le — ta ima) ter združenega dela. Drugače povedano: v republiški izobraževalni skupnosti nikdar ni bilo denarja za gradnjo nove šole, zato naj bi (po nepisanem pravilu) večji interes s sofinanciranjem pokazalo kranjsko oziroma združeno delo širšega območja. Kakorkoli že, do začetka novogradnje ni prišlo.

Zato je kranjski izvršni svet predlagal samoupravnim organom obeh šol, ki sta v istem posloplju, naj osnovna šola Simon Jenko odstopi celotno zgornje nadstropje ekonomske šole. Tako naj bi osnovna šola tri oddelke učencev preusmerila na centralno šolo. Po razlagi naj bi bila to prav tako kratkoročna rešitev, saj Ekonomska šola potrebuje nove prostore. Vendar pa so izglede za novogradnjo v tem trenutku morda celo bolj nejasni kot pred 14 leti, ko je bila utemeljitev in razlaga podobna.

Na sestanku v četrtek so se člani kolektiva centralne osnovne šole Simona Jenka in delovne enote Center ter zunanji predstavniki sveta šole in krajevnih skupnosti strinjali z razlago predstavnikov Ekonomske šole, da je njihova prostorska stiska nevzdržna in položaj težaven. Poudarili so,

da so bili vedno pripravljeni sodelovati in skrbeti, da bi bile težave čimmanjše. Niso pa se mogli strinjati s predlagano rešitvijo, da se začasno zdaj šola preseli še v zgornje nadstropje osnovne šole. Ob nemogočih razmerah in usklajevanju obeh programov takšna razširitev ne le da ničesar dolgoročno

ne rešuje, marveč bistveno ogroža program osnovne šole. Predvsem pa rešitev ne daje nikakršnega zagotovila, da bo Ekonomska šola resnično v doglednem času dobila nove prostore. Prej se lahko zgodi, da bo osnovna šola delovna enota Center izgubila še preostali del zahodnega trakta objekta.

Ob obojestranskem zagovarjanju in prepričevanju pa je bilo potem postavljeno vprašanje, zakaj se kranjsko združeno delo, če potrebuje kader iz ekonomske šole, ne odloči in s skupnimi močmi ne zgradi nove šole na Zlatem polju in zakaj se je zlahka odločilo za združevanje sredstev za gradnjo novega plavalnega bazena. V sedanjih težavnih pogojih bi se bilo pač treba vprašati: če že ne gre oboje, kaj je bolj potrebno in nujno: ali plavalno opismnjeni delavci ali ekonomski strokovnjaki?

Zato je bil sklep skupnega sestanka, naj vsi odgovorni v občini skupaj z republiško izobraževalno skupnostjo najprej preučijo in opredelijo drugačno (novogradnjo?) prostorsko rešitev Srednje šole za ekonomsko in družboslovno usmeritev Kranj. Šele po tem bi se bil kolektiv šole Simona Jenka morda pripravljen pogovarjati o resnično kratkoročni rešitvi.

A. Žalar

Prometna vzgoja osnovnošolcev

Delo v krožkih dopolnjuje znanje

Kraj, 8. aprila — Učenci osnovnih šol se pri pouku nauče osnovnih prometnih pravil, za utrjevanje in razširjanje znanja pa je v učnih načrtih, zlasti na višji stopnji, bolj malo prostora. Te vrzeli zapolnjuje delo prometnih krožkov, katerih uspešnost je odvisna predvsem od mentorjev.

"V osnovni šoli France Prešeren v Kranju, kjer sem mentor prometne vzgoje že čeli dve desetletji," ocenjuje Milena Mohorčič — Cvelbar iz svojih bogatih izkušenj, "namenjamo veliko pozornosti prometni vzgoji otrok. Vsi učenci sodelujejo v tekmovanju Kaj veš o prometu. S pisanjem spisov, izdelavo risb in reševanjem testov v nižjih razredih ter praktično in spretnostno vožnjo v višjih razredih skušamo poglobiti poznavanje prometnih predpisov in spodbuditi mlade k pravilnem ravnanju v prometu. Še več k temu pripomore delo v prometnem krožku in krožku za pionirje prometnike."

Članstvo v prometnem krožku je na nižji stopnji šole dokaj množično, saj se učenci 3. in 4. razredov pripravljajo za kolesarske izpite. Iz višjih razredov prihaja v krožek za manjši razred učecev, ki skrbijo za pripravljanje oglasne deske in opozoril na nevarnosti v prometu prek razglasne postaje. Člani tega krožka sodelujejo tudi v raznih prometnih tekmovanjih.

Osnovna naloga drugega krožka je prometna služba, ki jo

opravljajo pionirji samostojno. V kranjski šoli F. Prešeren je kar 16 učecev usposobljenih za te naloge, marljivi pa so tudi prometniki podružnične šole na Kokrici. Prometniki skrbijo za varen prihod učecev v šolo in njihov odhod iz šole, še zlasti na začetku šolskega leta. Razen tega pregledujejo kolesa in sošolce opozarjajo na pomanjkljivosti. Letos prvič obiskujejo vsaj enkrat na mesec mlajše učence v razredu in jim svetujejo, kako se obnašati v prometu. Njihova skr bje tudi priprava kviza ob koncu šolskega leta, ko učencem podeli prometne značke.

"Prometnik sem že tretje leto," pripoveduje Urban Simčič iz 7. razreda, "kar me ob športu in fotografiji zelo navdušuje. Naše opozarjanje učecev zaleže, saj se od začetka šolskega leta naprej napake na cesti zmanjšujejo. Žal pa naših navdih ne upoštevajo vsi vozniki. Poleg dela prometnika me veselijo prometna tekmovanja; lani je naša ekipa zmagala na občinskem tekmovanju, kar želimo letos ponoviti."

S. Saje

Zares uspela prireditve na Primskovem

Veselo družabno srečanje

Primskovo, 11. aprila — Tradicionalno peto srečanje upokojencev in starejših kranjanih v krajevni skupnosti Primskovo, ki je bilo minulo soboto popoldne v zadrženem domu na Primskovem, je bilo zares veselo in družabno. Tako glede udeležbe, kakor tudi glede programa je bila to največja prireditve do zdaj, ki jo je pripravil odbor krajevnih organizacij Rdečega križa, ki ga vodi Jože Eljon.

Na nekaj nad 1000 vabil, ki jih je odbor rdečega križa Primskovo poslal za sobotno srečanje upokojencev in starejših kranjanih, se je odzvalo okrog šeststo povabljenih. Dvorna zadrženega doma je bila tako skorajda že premajhna. Čeprav zaradi bolezni ansambel Rž ni nastopil in so za veselo razpoloženje skrbeli Gašperji, je bilo za vse udeležence to še eno nepozabno srečanje.

"Enainvajsetčlanski upravni in tričlanski nadzorni odbor sta letošnje že peto družabno srečanje začela pripravljati že pred dvema mesecema," je povedal podpredsednik organizacije Rdečega križa Primskovo Stane Kalan, "Celoten sestav

nas čaka še težja."

V kulturnem programu — so v soboto nastopili mešani pevski zbor in obrtniški pevski zbor Primskovo, folklorna skupina DPD Svoboda Primskovo, recitatorji in v zabavnem delu ansambel Gašperji. Kulturni program pa je povezoval napovedovalec Janez Dolinar. Ansambel Rž, ki je odsotnost zaradi bolezni opravičil, pa bo nastopil 22. aprila po proslavi OF brezplačno.

A. Žalar

Kitajska slikarska razstava v Narodni galeriji

POGLED NA SLIKARSKO DRAGOCENOSTI

Ljubljana — V petek zvečer bodo v ljubljanski Narodni galeriji odprli nadvse zanimivo razstavo 40 slik na papir in svilo, dragocenih umetnin iz kitajske kulturne zakladnice. Razstava, ki bo odprta dva meseca, bo verjetno kot prva in edina te vrste na svetu, privabila obiskovalce tudi iz evropskih kulturnih centrov.

Čeprav za Ljubljano ne bi mogli trditi, da ni vajena imenitnih in tudi redkih slikarskih predstavitev iz drugih dežel, pa je vendarle več kot očitno, da tako redke in izjemne razstave, ki se obeta tokrat, mesto vendarle še ni imelo. Pa tudi kakšno drugo mesto tudi ne. Kajti 40 umetnin, ki jih Kitajska prvič pošilja na ogled v svet, je vsekar dogodek prve vrste. Še posebej zato, ker bodo umetnine menda tokrat edinkrat na ogled zunaj Kitajske. Že ta skrb lahko zgovorno pove, da gre res za izjemne dragocenosti in obenem za izraz velikega zaupanja in prijateljstva med obema deželama.

Kaj bomo torej konec tega tedna na otvoritvi v Narodni galeriji zagledali? O tem je na nedavni tiskovni konferenci ravnateljica Narodne galerije dr. Anica Cevc povedala: "Nikakor ne gre za klasične slike. Kitajska nam iz svoje zakladnice posoja na ogled izbor 40 slik na papirju ali svili. Izbor obsega daljše obdobje kitajskega slikarstva in sicer od 15. stoletja dalje, tako imenovano obdobje Dinastij Ming in Qing. Slike so izbrali v Muzeju glavnega mesta Pekinga (Beijinga). Doslej smo kitajsko umetnost pri nas poznali bolj po razstavah umetne obrti. Slikarstva, ki ga Kitajci najvišje cenijo, pa doslej na razstavah nismo videli."

Narodna galerija se je za to priložnost izjemno pripravila. Pravzaprav so bili že v pogodbi med obema stranema, mimogrede jamstvo za razstavo prevzema slovenski izvirni svet, določeni dokaj zahtevni pogoji. Svitki slik so namreč zelo občutljiva zadeva in zato tudi ni pri nas veliko galerij, kjer bi jih lahko razstavili; po zagotovilu dr. Cevce pravzaprav v Jugoslaviji ni galerije, ki bi lahko ugodila strogim pogojem. Tudi Narodna galerija se je za to priložnost posebej opremila — tudi ob veliki pomoči in razumevanju slovenskega združenega dela — tako glede osvetlitve, ozvočenja, zračenja in podobno.

Umetnine seveda ne bodo razstavljene na klasičen kitajski način. Svitki velikih razmer, dolžina nekaterih na primer presega tudi tri metre, niso namenjeni takšnemu

Kaže, da je zmajeveto leto zelo naklonjeno sodelovanju med nami in Kitajsko, predvsem je mišljeno kulturno sodelovanje. Pobudo za razstavo je dal Narodni muzej iz Ljubljane. Reritete, ki tudi v domovini niso vedno razstavljene in dostopne širokemu občinstvu, bodo seveda zanimive ne le za nas pač pa tudi za evropske poznavalce kitajske umetnosti. Organizacijski odbor se je dogovoril tudi za popuste na železnici.

razstavljenju, kot ga bomo deležni v Narodni galeriji, saj bomo sliko sicer zaščiteno pod steklom in osvetljeno lahko uživali v njeni celoti. Kitajski način se pač razlikuje

od našega evropskega: prav gotovo bi bilo povsem nemogoče umetnino predstaviti na originalen način: slike zvite v svitke so namreč na Kitajskem le občasno v izbrani družbi postopno odvijali in ogledovali od spodaj navzgor, tako kot se pač bere kitajska pisava. Posamezni žigi ob robu nekaterih slik so podpisni hvaležnih občudovalcev, ki so bili deležni umetniškega užitka.

"Gre za krajine, cvetove, živalski svet," je povedala dr. Cevcova. "V izbor umetnin za razstavo, ki bo samo v Ljubljani, so bila izbrana dela velikih umetnikov omenjenega obdobja, ki so poleg slikarstva obvladali tudi literaturo in tudi kaligrafijo. Detajli na takšni sliki niso izbrani prav nič slučajno, vedno imajo duhovno sporočilo. Četudi je kitajsko slikarstvo tako različno od evropskega, pa za evropske oči prav gotovo ne more biti dolgočasno."

Za velik obisk so se v Narodni galeriji posebej pripravili. Poleg velikega števila vodičev, ki bodo vodili obiskovalce tudi ob pomoči posebno dovršene tehnične opreme, tako da se posamezni vodiči glasovno med seboj ne bodo motili, bo v teh dveh mesecih do sredine junija v galeriji še več prireditev: dvakrat tedensko bodo predavanja o kitajski literaturi, posebej pripravljen bo literarni večer o slovenskih prevodih iz kitajščine, tekli bodo videoprogami o posameznih zanimivostih iz Kitajske in podobno. Ne nazadnje ne bo manjkalo tudi tiskovnega materiala, običajnega za tako pomebno razstavo: katalog, plakati, posterji, zloženke, priponke. Ker Narodna galerija pričakuje obiskovalce ne le iz drugih republik pač pa tudi iz več evropskih dežel, so poskrbeli za tiskovine v več jezikih. Na prodaj bodo tudi značilni okrasni in uporabni predmeti iz Kitajske, akad. slikarka Wang Huiqin pa bo v galeriji tudi predstavljala kitajski način slikanja, slike pa bodo tudi naprodaj.

L. M.

Radišani so peli v Kropi

SLOVENSKA PESEM POVEZUJE

Kropa — Minulo soboto je bila v Kropi prireditev, ki so jo v celoti pripravili koroški Slovenci z Radiš. Prireditev je sodila v okvir tradicionalnega kulturnega sodelovanja med Kropro in Radišami.

Letošnjega septembra bo minilo 25 let stalne povezave Moškega pevskega zbora KUD Stane Zagar iz Kropo in Slovenskega prosvetnega društva iz Radiš. V znamenju te obletnice je bila konec minulega tedna v Kropi prireditev, katere celotni program so izpolnili gostje s sosedi Koroške. V celovečernem programu so s slovenskimi narodnimi pesmimi nastopili Moški pevski zbor in Mešani pevski zbor, oba pod vodstvom zborovodje Stanka Wručiča. Nastopila je tudi Mladinska pevska skupina, ki jo vodi Heidi Lampichler, predstavili pa so se tudi gojenci oddelka glasbene šole. Vezna nit prireditve je bila izseljevanje koroških Slovencev 1942, sem pa se je lepo vključila tudi pesništvo o izseljevanju Nežke Čičnikove, ki jo je predstavila avtorica sama.

Stanko Wručič, zborovodja: "Pevski zbor vodim že okoli dvajset let, prej pa je to delo kar štiri desetletja opravljal moj oče Šimej Wručič. Ko so bili zadnjikrat v Kropi, je še pel s pevci, pred njim pa je bil tudi z dramsko skupino, skratka brez njega naša kulturna dejavnost ne bi bila taka, kot se zdaj predstavlja. Meni je nekoliko lažje, ker imam glasbeno izobrazbo, oče pa je bil samouk. Pa je skaj zbor, pa še organizir sem, pa še dva cerkvena zbora vodim. Toda pri nas je glasba v družini doma, pa se vse zmore."

Stanko Berce, predsednik KUD Stane Zagar Kropa: "Leta 1963 so sli prvič kropski pevci pet v Radiše. Od takrat se ta kulturna vez, ki pa ni

Naše razmišljanje

MECENSTVO DANES

Zdi se včasih, kot da pri nas mecenstvo v kulturi vsakič na novo izumljamo. Morda bi bilo preveč dolgočasno, če bi polistali zgodovino — iz vsake strani bi padlo za prgišče primerov, dovolj za trditve, da sta takojimenovani duhovna in materialna kultura vedno hodili z roko v roki. Tako pa so morda še najbolj dolgočasni nekateri, ki ob splahljeni kulturni vreči vedno znova magistrirajo ob ideji mecenstva.

Se dobro, da jih vsakdanost vedno znova prehiteva in dokazuje, da mecenstvo kulture nikoli ni zapustilo. Morda smo le premalo glasni ob vsakokratnem takšnem dogodku in po slabi človeški navadi prehitro pozabljamo. Na to nas morda spomni še korak, ki ga naredimo po imenitnih lesenih in tarzijskih tleh kakega gradu, kot so na primer Zaprce, ki brez kamniškega Stola pred skoraj dvajsetimi leti tal ne bi mogel obnoviti tako kot jih je. Marsikatera predstavitev naših umetnikov zunaj meja ne bi bila možna brez sodelovanja mecenov iz gospodarstva, itd., itd.

Nič izjemna tudi glede tega ni mecenska vloga 67 slovenskih delovnih organizacij z glavnim mecenom Slovenijalesom — Trgovino, ki bodo poleg ostalih slovenskih institucij iz kulture omogočile izjemen dogodek v tem letu — kitajsko slikarsko razstavo. Upati je, da bomo ta kulturni dogodek znali primerno predstaviti tako sebi kot tudi Evropi, za kar smo bili po svoje tudi »izbrani« s kitajske strani; in tudi s pomočjo mecenov.

L. M.

samo formalna, neprestano krepiti. Čeprav gre pretežno za pevke nastope, pa smo to sodelovanje skušali popestriti tudi z drugimi dejavnostmi, z dramskimi skupinami pa tudi s športom. Še posebej zadovoljni pa so bili v Radišah pred leti, ko smo jim po svojih močeh pomagali pri obnovi njihovega kulturnega doma."

Ludvik Ogris, predsednik SPD Radiše: "Trudimo se, da bi vsakič, ko pridemo v goste, Kroparjem pripravili različen program. Brez

pevcev seveda ne gre, saj so to v našem društvu najštevilnejša sekcija. Pred časom smo na primer predstavili naše koroške kraje, letos seveda ne moremo mimo obletnice priključitve Avstrije nemškemu rajhu. Tudi v Radišah smo imeli več prireditev, ki so se navezovala na dogodek." Egi Gašperič, zborovodja

Stane Zagar Kropa: "Mislil, da so takšna srečanja pomembna za ljudi obeh strani meje. Veseli smo, da je med

tem urejen njihov stari kulturni dom, ki je bil zares v slabem stanju v tistih šestdesetih letih, ko smo začeli zahajati v Radiše. Danes je to sodobne in imenitno urejen kulturni dom. Našim za mejem skušamo ob naših gostovanjih pripraviti vedno kaj novega, največkrat je to naš novi pevski program, z nami pa so gostovale že tudi druge glasbene skupine, na primer harmonikarski orkester radovljiške Glasbene šole."

L. M.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V galeriji Prešernove hiše je odprta razstava arhitekturnih krajin slikarja Toneta Tomazina. V Mali galeriji Mestne hiše se predstavlja slikar Berndt Svetnik. V galeriji Mestne hiše je še ta teden odprta razstava akad. slikarjev Vinka Tuška in Franca Novina.

V Prešernovem gledališču je danes, v torek, ob 19.30, na sporedu predstava SLG Celje: G. B. Shaw *Hudičev učenec* — za red sobota II. Jutri, v sredo, ni predstave. V četrtek, 14. aprila, ob 19.30 pa je predstava za red četrtek II. V četrtek Prešernovo gledališče gostuje v Kamniku s Smoletovo Antigono. V Carniumu, Mladinskem kulturnem centru, Delavski dom, vhod 6, je danes, v torek, ob 19.30 glasbeni večer — *Talking heads*. V četrtek, 14. aprila, ob 19. bodo z diapozitivi prikazali *Jadransko padalstvo*.

JESENICE — V razstavnem salonu Dolik je odprta razstava fotografij kandidata mojstra fotografije Adija Finka. V galeriji Kosove graščine je odprta razstava Karol Grossmann — *Fotografije in filmi*.

RADOVLJICA — V fotogaleriji Pasaža radovljiške graščine je odprta razstava fotografij Ivana Pipana iz Radovljice.

BLEJ — V petek, 15. aprila, ob 19. uri bo v dvorani v Zasipu celovečerni koncert ženskega pevskega zbora Lipa iz Radovljice pod vodstvom dirigenta Edija Ošabnika.

ŠKOFJA LOKA — danes, v torek, ob 17. uri bo v knjižnici Ivana Tavčarja uro pravljic vodila Martina Gostinčar. Jutri, v sredo, ob 18. uri, bo v večeru z diapozitivi Dušan Dudič predaval o Tajski.

V galeriji ZKO — Knjižnica razstavlja risbe Peter Jovanovič. Zbirke Loškega muzeja so odprte ob sobotah in nedeljah med 9. in 17. uro, med tednom je ogled možen po poprejšnjem dogovoru z upravo.

ŠKOFJA LOKA — V Groharjevi galeriji bodo v petek, 15. aprila, ob 18. uri odprli slikarsko razstavo Valentina Omana iz Celovca.

JESENICE — V razstavnem salonu Dolik bodo v petek, 15. aprila, ob 18. uri odprli razstavo likovnih del Nike Hafner.

MEDNARODNI FESTIVAL AMATERSKEGA FILMA

Jesenice — V četrtek, 14. aprila, se bo v dvorani Gledališča Tone Čufar začel letošnji jubilejni 15. festival amaterskega filma, na katerem bodo predstavili filme iz sedemnajstih evropskih držav.

Na Jesenicah bo od 14. do 16. aprila v dvorani gledališča Tone Čufar potekal jubilejni 15. mednarodni festival amaterskega filma, ki ga že vrsto let prireja ZKO Jesenice in izvedbi jeseniške filmske skupine Odeon. Pokrovitelji festivala pa so Skupščina občine Jesenice, Železarna Jesenice in Zveza kulturnih organizacij Jesenice. Jeseniški filmski festival je tudi član IAAFFV — mednarodnega združenja amaterskih filmskih in video festivalov in je kategorije A. Na festivalu bodo prikazani dokumentarni, igrani, eksperimentalni, animirani in planinski filmi neprofesionalnih filmskih avtorjev. Mednarodna žirija bo filme ocenjevala od 8. do 10. aprila v klubskih prostorih filmske skupine Odeon. Najboljši izbrani filmi bodo predstavljeni v četrtek, 14. aprila, ob 19. uri po svečani otvoritvi festivala. V petek, 15. aprila, ob 16. uri bodo predvajani najboljši planinski in športni filmi, ob 19. uri pa bo posebna In memoriam projekcija, kjer bodo prikazani filmi pokojnih avtorjev, v preteklih letih nagrajenih na jeseniškem festivalu. Podelitev nagrad in projekcija najboljših nagrajenih filmov pa bo v soboto, 16. aprila, ob 18. uri. Vse festivalske projekcije bodo v dvorani jeseniškega gledališča, pred tem pa bo izbor filmov prikazan po vseh šolah jeseniške občine.

Lojze Kerštan

LIKOVNA KOLONIJA V FOTOGRAFIJAH

Radovljica — V pasaži, fotogaleriji radovljiške graščine, je te dni na ogled razstava slik z naslovom Slikarska kolonija — Bohinj 87 Ivana Pipana. Le malokdaj se zgodi, da potek neke likovne prireditve spremlja fotograf. Pipan se je pridružil likovni koloniji v Bohinju, ki jo je lani organizirala ZKO Radovljica. TA njegova prisotnost ni bila naključna, pač pa načrtna. Zato tudi fotografski posnetki razstavljeni na razstavi presegajo okvir dokumentarnosti, saj so pogosto močno osebo obarvani. To posebej velja za fotografije, ki nam želijo predstaviti bohinjske ambience, v katerih so se likovniki gibali: lepote jezera in njegovih obrežij, pa tudi širše, panoramske poglede na bohinjsko pokrajino.

Vključevanje okolja v portretno upodabljanje udeležencev kolonije je posebno pogostna oblika Pipanove fotografije. Pri tem sta v fotografski objektivi ujeta tako likovnik kot tudi arhitekturni, krajinski ali kakšen drug motiv, ki je predmet likovnega upodabljanja. Upodobljenec sam se predstavlja v fotografiji na različne načine: z obrazom, ki je obrnjen proti nam, spet drugi nam kaže hrbet, posebej pogostni so posnetki likovnikov v profilu. Srečujemo se tudi s celo vrsto sproščenih telesnih drž, ko upodobljenca fotograf preseneti pri delu, počitku ali razgovoru. Prav ti posnetki so dijo med najbolj neposredne na razstavi.

C. A.

DOVJE, KAKRŠNEGA NI VEČ

Jesenice — Gorenjski glas je pred kratkim napovedal skrajšani izid narodopisne knjige Francetja Voge Spomini na Dovje, v zalozbi jeseniške Male Čufarjeve knjižnice. Spjoma, v kateri avtor na poljuden in vabljiv način oživlja šege in običaje in sploh življenjski utrip te lepe gornjesavske vasi v času, ki ga ni več, je zdaj med bralci. Drobna po vsebini, vendar bogata po vsebini in tudi lepo opremljena, Vogova knjižica ne bo pritegnila k branju samo domačinov z Dovjega, pač pa tudi strokovnjake etnologe in sploh vse, ki jih zanima, kako se je v Gornjesavski dolini živelo pred 30, 50 in 100 leti. Treba je sicer reči, da ta knjižica ni znanstveno delo, in tudi ni imelo takšnih ambicij, (France Voga je sicer po stroki metalurg, zaposlen v jeseniški Železarni), napisano pa je z veliko pripovedno spretnostjo, iz njega diha ljubezen do avtorjeve rojstne vasi, njene preteklosti in njenih ljudi, ljubezen, ki pa ni lokalpatriotsko zaslepljena in razčustvovana, saj v »Spominih na Dovje« ne manjka tudi hudomušnih namigov in podtonov.

Kulturno umetniški klub Tone Čufar Jesenice je izdal Spomine na Dovje kot prvo knjigo svoje nove zbirke Dolina. Naklada knjige je 500 izvodov, oprema pa je delo Damjana Jensterla. Knjigo je po ceni 6500 din za izvoz mogoče naročiti na naslov: Občinska knjižnica Jesenice, Trg Toneta Čufarja 4, 64270 Jesenice — Napredaj pa je tudi v knjigarni DZS na Jesenicah, v poslovalnici Turističnega društva na Jesenicah in na nekaterih prodajnih mestih na Dovjem, oz. v Mojstrani.

E. T.

ureja LEA MENCINGER

ODMEVI

Gorenjski glas, 5. aprila 1988

Z
AVTOMOBILOM
V JEZERO

Ko sem prebral vaš odgovor, tovariši iz UNZ, na moje javno postavljeno vprašanje v Glasu, dne 11.3.1988, sem bil vesel, da ste si vzeli toliko časa in mi odgovorili. Vendar se je moje veselje v hipu spremenilo, ko sem v zadnjem odstavku prebral izjavo, ki jih nekoliko preprosto navajate. Razmišljal sem, da vam ne bi odgovoril, vendar mi notranji nemir pravi, da vam moram odgovoriti. Bom zelo kratke:

1. Informacijo o nesreči sem prebral v časopisu Glas, ki je glasilo "SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO".

Zaradi tega imam pravico, kot državljani postaviti v tem časopisu tudi vprašanje. Izkoristil sem to priložnost in, kot ste sami videli, analiziral članek, ki je bil objavljen. Zato sem pričakoval trezen odgovor tudi z vaše strani. Če sem napačno analiziral objavljeni članek, zakaj potem izjava, da je vsebina tendenciozna, neresnična in netočna. Napisali bi, da je avtor članek napačno razumel. Zavedam se, da bi lahko informacije dobil pri vas na UNZ. Vendar bi mi to vzelo čas. Razmišljam pa tudi, da tudi vam ne bi bilo všeč, da bi vsak dan nekdo iskal pri vas pojasnila. Če je možno komuniciranje preko časopisa, zakaj ga ne bi izkoristil? Bojim se samo, da me ne boste obtožili kampanje proti UNZ.

2. Priznam, da mi Zakon o cestnem prometu ni poznan v celoti. Vendar imam za svoj življenjski moto pregovor "da zakone študirajo samo tisti, ki jih kršijo". Moram priznati, da do danes še nisem naredil večjega prometnega prekrška, in da se več ali manj držim cestno - prometne signalizacije. Vendar pa me zelo skrbi, da bom nekoč žrtev neprištevnega voznika. Pri tem mislim vinjenega voznika. In na to sem alergičen. Pokojnega voznika tov. Stipiča sploh nisem poznal. Vendar pa bi se lahko ravno on zaletel v moj avto in povzročil smrt mene ali mojih sopotnikov. Da se to lahko naredi, ni potrebno posebej pojasnjevati.

Prometna miličnika sta tov. Stipiču prepovedala vožnjo. Ravnila sta v skladu s 197. čl. ZTVCP. Hvala za pojasnilo. Vendar bom sedaj vprašal naprej (brez nesramnosti, samo iz čistega neznanja zakona): "Ali mislite, da je s tem narejeno vse?"

Mimo zakona samo na vašo vest trkam! Ali ni vinjen voznik potencialni morilec? Za mene je,

pa ga zakon tretira ali ne. Zaradi tega ga je potrebno odstraniti ne samo za rob cestišča, temveč do iztreznitve (mnogo gorja in solz bi bilo s tem prihranjeno). Vem, da se vam bo to zdelo neločljivo, ker, če bi to pravilo obveljalo, bi verjetno vsak večer imeli polno sobo za streljane. Zato, da se to ne zgodi, niste krivi vi, temveč zakon. Vendar pa jaz, kot državljani, ki plačujemo del sredstev tudi za prometno milico, zahtevam, da ste vi pobudniki, da se to spremeni v zakon. Veste, kaj me najbolj moti? Večni občutek vaše nemoči, da bi naredili red. Iz prakse: Ko se v okolišju, kjer živim in delam pojavi Republiška prometna kontrola (ne zamerite, če ni pravičen naziv) in prične ustavljati voznike, se to takoj razve in vsi vinjeni vozniki, vozniki brez vozniškega izpita, itd. se poskrijejo. Zakaj? Ker imajo (?) večje pravice pri kontroli prometa? Ko sem poslušal intervju po radiu, z ne vem katerim komandirjem prometne milice, je ta razlagal, da se vozniki smejejo, ko plačujejo kazen, da jih častijo z ostankom denarja za pivo, itd., vam povem, da mi je prekipelo. Zato vam še enkrat pravim, da takšne prometne milice ni treba (osebno prepričan). Tovariši na UNZ, da sem jaz v uniformi in se mi voznik (trezen ali vinjen) zasmije, ko opravljam svoje delo, bi se verjetno zadnjič. Zahteval bi, da se zakon spremeni in se v interesu vseh tistih, ki vozijo trezni in se ravna po prometnih predpisih do take mere, da bi se voznik zaradi višine kazni nehal smejati in bi resno razmislil, če bo vozil vinjen oz. proti predpisom.

In še nekaj mimo zakona: kot človeku bi mi bilo nelagodno, ko bi izvedel, da se je nekdo ubil, pa sem ga dve uri prej v skladu z zakonom postavil na rob cestišča. Meni ne bi bilo vseeno predvsem zato, ker bi vedno imel občutek, da nisem naredil vsega. Najbolj pameten je vinjen voznik ali vinjena oseba. Vinjen voznik ni nikoli vinjen (po prepričanju vinjenega). Zato pa je potrebno, da se najde nekdo, ki bo tega vinjenega obvaroval (na ta način tudi druge). Ali je to miličnik ali zakon, mi je vseeno? Sam vem samo to, da je morija na cesti vsak dan bolj norčava. Ali sem v tem dopisu pisal netočno, neresnično, in tendenciozno stvari, ne vem? Vendar vam povem, da bom na javno objavljene informacije (v kolikor bom začutil nemir v sebi) javno postavljati vprašanja. Samo zato, ker sem človek in ne robot.

Predvsem pa, da ne bo kakšnih nesporazumov: Nobenih slabih namenov nisem imel v prejšnjem in ne v tem dopisu. Hotel bi samo to, da se na cesti vzpostavi red. Prvi za vzpostavitev reda pa ste vi iz UNZ (to ni samo moje mnenje). Vse spre-

membe v zakonu (na žalost bolj ostre) morate (?) v prvi vrsti predlagati vi.

Mislím, da bomo naš dialog ali polemiko, če vam je bolj prav zaključili najboljše na ta

način, da se bo število smrtnih žrtev, žrtev vinjenih voznikov ... na Gorenjskem zmanjšalo. Kako boste to dosegli, prepustim vam na UNZ in zakonu.

Matevž Kleč

PREJELI SMO

OPRAVLJANJE
DIMNIKARSKIH
STORITEV V
OBČINI
JESENICE

Področje opravljanja dimnikarskih storitev ureja ODLOK občinske skupščine o komunalnih dejavnostih na območju občine Jesenice, objavljen v Uradnem vestniku Gorenjske, št. 21/83. Pri tem so storitve iz 1. člena odloka o komunalnih dejavnostih, kamor spada tudi opravljanje dimnikarskih storitev, opredeljene kot dejavnosti posebnega družbenega pomena.

Dimnikarske storitve opravljajo v skladu s Pravilnikom o rokih in načinu čiščenja in pregledovanja kurilnih naprav, dimnovodov in prežračevalnih naprav ter o meritvah dimne in druge emisije kurišč (Ur. list SRS, št. 1/76). Na podlagi republiškega pravilnika je skupščina občine Jesenice sprejela Odlok o rokih čiščenja in pregledovanja kurilnih naprav na trda goriva, dimnovodov in dimnikov v zasebnih gospodinjstvih na območju občine Jesenice (Ur. vestnik Gorenjske, št. 7/77), ki v 1. členu med drugim določa tudi roke čiščenja v kurilni sezoni in sicer od 1. oktobra do 31. maja enkrat v dveh mesecih in vsakokrat, ko uporabnik to zahteva.

V občini Jesenice opravlja dimnikarsko dejavnost enovita DO Dimnikarsko podjetje Jesenice in samostojni obrtnik Stanek Gegić, ki mu je bilo v soglasju s krajeveno skupnostjo in Dimnikarskim podjetjem dodeljeno območje Krajevene skupnosti Žirovnica in Krajevene skupnosti Planina pod Golico.

Zaradi stalnih pripomb in negotovanj delovnih organizacij in posameznikov glede kvalitete opravljanja in zaračunavanja dimnikarskih storitev je Samoupravna komunalna skupnost občine Jesenice zahtevala od obeh izvajalcev del poročila in cenike. Problematika dimnikarskih storitev je bila večkrat v preteklem letu obravnavana na odboru za komunalno gospodarstvo občine Jesenice, med drugim tudi, naj se oba izvajalca teh storitev uskladita tako v način upravljanja storitev kot v zaračunavanju storitev.

Prav tako jima je bila naložena naloga, da pripravita usklajen plan čiščenja dimnih naprav in kalkulacije storitev. Vendar kljub posredovanju pristojnih upravnih organov in samoupravne komunalne skupno-

sti do usklajevanja med izvajalci dimnikarskih storitev ni prišlo.

Odbor za komunalno gospodarstvo cen dimnikarskih storitev ni spremljal, ker niso bile opredeljene v Družbenem dogovoru o oblikovanju cen komunalnih storitev. Cene so se oblikovale prosto, s tem, da so bili dolžni pošiljati cenik 3 dni po uporabi nove cene občinskemu organu za cene v spremljanje. Občinski organ za cene je pozival oba izvajalca teh storitev, naj cene zaradi negodovanja posameznikov vendarle uskladi. Vendar do uskladitve ni prišlo, dokler ni republiški odlok o določitvi najvišjih cen zamrznil cene dimnikarskih storitev.

Zaradi več prijav strank v nepravilnostih opravljanja dimnikarskih storitev je večkrat posredoval tudi občinski požarni inšpektor, vendar niso obstajali nobeni utemeljeni dokazi za nepravilno ravnanje.

Odbor za komunalno gospodarstvo je dal pobudo, da se dejavnost dimnikarske storitve objavljajo enotno za celo območje občine Jesenice s tem, da se nudi vprašanje organiziranja v sklopu komunalnega gospodarstva s samostojno enoto pri DO Kres Jesenice ali DO Kovinar TOZD Komunalne službe, kar je planska naloga za leto 1988.

RDEČI KRIŽ V
KRAJEVNI
SKUPNOSTI
KAMNITNIK

Že dalj časa poslušam in se seznanjam z delom krajevene organizacije rdečega križa Kamnitnik v Škofji Loki, ker me tja večkrat zanese pot iz osebnih razlogov. Sem upokojenka in »lovim« sveži zrak na tem področju. Ob sprehodih in obiskih pri znanih pa sem hote ali ne hote deležna sodelovanja v raznih razpravah o aktivnostih rdečega križa in krajevene organizacije. Zato sem začutila potrebo, da bi obelodanila te resnične neutrujene prizadevnosti za potrebe rdečega križa in posameznikov, ki so po vseh svojih močeh nosilci tega dela. Predvsem imam namen opisati Sonjo Zbačnik-Zofka, ki je sicer šele 8 let v Škofji Loki, pa se njen prispevek v delu rdečega križa posebno manifestira.

Ze sesto leto teče, odkar je OO rdečega križa pravzaprav začela in se organizirala v organizacijo rdečega križa v krajevni

skupnosti Kamnitnik v Škofji Loki. Od takrat naprej vodi KO RK Sonja Zbačnik-Zofka, nekdanja borka XIV. divizije, torej stara partizanka in pokojna graditeljica naše samoupravne družbe, sedaj tudi invalidska upokojenka — o njeni starosti ne bom govorila, saj se za ženske se ne spodob — vendar pa lahko rečem, da je kljub spoštljivosti starosti izredno vitalna in včasih se dobi občutek, kot da te ženske še ni načel zob časa. Tudi bolezen, ki jo je pridobila v partizanih, ji ni kos. Seveda gre Zofka tu pa tam tudi v bolnišnico na kakšno operacijo nog ali kaj podobnega, vendar se spet kaj hitro vrne k svoji organizaciji rdečega križa in preskoči posledice operacije. Če pa ji še kdo kdaj odobri, pa gre tudi v kakšno zdravilišče poiskati novih moči za svojo aktivnost.

Poleg aktivnosti v rdečem križu pa je bila nekaj let tudi predsednica samouprave, kjer je tudi izrazila veliko aktivnost. Pa o tem kdaj drugič.

Tudi v krajevni organizaciji SZDL aktivno sodeluje že dalj časa. No, jaz imam danes namen spregovoriti o KO rdečega križa Kamnitnik, kjer Zofka najde sebe v sodelovanju z ostalimi aktivnimi članicami, ki so sicer zvečina upokojenke, le dve članici sta še aktivni v združenem delu in ena mladinka iz osnovne šole.

Kaj pravzaprav ta organizacija rdečega križa počne in kakšen smisel ima ta aktivnost?

Rdeči križ tudi pomoč posameznikom in družinam. Poleg materialne pomoči starim in onemoglim osebam nudi tudi kanček pozornosti — človeške topline bodisi kot čistitve za čistilni rojstni dan, bodisi nagelček s čestitko ob dnevu žena, ali pa morda pogrnjek za mizo, ki je kar praktično darilo, ali kaj podobnega. Ponudi pa tudi srečanja starejših občanov, ki se spet po dolgem času dobijo skupaj, čeprav so se sicer že zdavnaj odrekli zabavnemu življenju izven doma. Saj, ko si star in bežen ter bolehen in če nimaš nikogar, ki bi te spodbudil, ne čutiš potrebe, da bi se kam šel med ljudmi. Ob organiziranem srečanju pa gre to lažje. Ljudje pridejo in stik, izmenjajo svoja mnenja in izkušnje, se pogovarjajo o tem in onem in tako lažje preživljajo preostanek življenja. To je tudi priložnost, da star človek najde pot še tudi kam drugam razen k zdravniku, ki je v teh letih večkrat edina pot zdoma.

Zofka te ljudi animira. Ima natančen seznam vseh ostalih občanov, pa jim vsako leto ob rojstnem dnevu pošlje čestitko, ali pa jih obišče. Obišče kakšno starejšo mamo, ki je prepričana, da je tudi še sam bog pozabil nanjo, pa jo obdari s kakšno malenkostjo in rožico v imenu rdečega križa. Ob takem obisku ugotovi dejansko stanje osebe, ki jo ima pred seboj in kaj hitro v skladišču RK poišče kaj ustreznega za tako osebo, da ugotovi potrebi po najnujnejšem (čevlji, obleka, itd.). To je pozornost, ki jo starejši občani sprejemajo z veliko mero zahvalnosti.

Rdeči križ je povezan tudi s Centrom za socialno delo (kjer Zofka tudi aktivno sodeluje) in z osnovno šolo Peter Kavčič ter mentorico mladih članov RK tovarišico Karlo Valič. Saj tudi mladi člani aktivno sodelujejo, obiskujejo starejše osamele občane, na primer, ob dnevu žena in ob novem letu. To je še posebej hvala vredno, ko se takole srečujeta starost in mladost. Tako izgleda, da smo v povprečju vsi mladi, vsaj sem in tja v letu. Vsaj dvakrat na leto pa obiščejo tudi tiste, ki so že v domu ostarelih občanov.

Ob letošnjem dnevu žena & marcu so mladi organizirali v osnovni šoli prireditve s prigrizki in programom. Res je, da se vse žene v starosti pred 70 let ni — so mogle te prireditve udeležiti iz razumljivih razlogov, vendar pa so se vsaj tiste, ki so prišle in se lepo posevile.

Ko RK organizira akcije zbiranja rabljenih oblačil, obutve, posteljnine ipd., se člani RK, pa tudi drugi polnoštevilo udeležijo. Ljudje darujejo tudi razno pohištvo. Po opravljeni akciji zbiranja pa se obdaruje socialno ogrožene družine. Nekaj stvari pa OO RK vedno zadrži v skladišču elementarnih nesreč.

V letu 1987 je bilo organizirano družbeno srečanje v restavraciji NAMA v Škofji Loki, katerega se je udeležilo 109 ljudi. Za prijetno razpoloženje so poskrbeli mladi člani RK z ustreznimi zabavnimi programom ter harmonikarja Kristel Pečnik in Sašo Zagoršek, ki sta s svojimi višimi »dvignila moralo«. Tovarišica Vida Učakar pa je udeležencem zbudila spomin na preteklost z milimi zvoki na citrah. RK Kamnitnik sodeluje tudi pri krvodajalskih akcijah, kar je posebej humana poteza. Naj povem, da največ krvi zbere občina Škofja Loka, kar je znan poatek. Za to področje pa imata največ zaslug sekretarja OO RK tovarišica Marijeta Žagar in Irena Knapič. Akcijam RK pa se polnoštevilo odzovejo tudi zasebni obrtniki, saj s svojo denarno pomočjo marsikdaj rešujejo vprašanje izvedbe posameznih akcij in financiranja nekaterih zadev.

Ker je v članstvu RK zbrana različna struktura občanov in različne starosti v razponu od 0-90 let, to pomeni, da je RK ena najbolj množičnih organizacij in je tako rekoč podaljšana roka socialistične zveze in krajevene skupnosti ter drugih družbeno političnih organizacij.

Predsednica rdečega križa Kamnitnik Sonja Zbačnik-Zofka je v svojem poročilu februarja 1987 med drugim dejala: »Naša organizacija se mora nenehno krepiti, da bi še bolj organizirano reševala vsakoletne programe z namenom, da bodo medsebojni odnosi še bolj humani in da bo naša organizacija resnično humana skupnost delovnih ljudi in krajanov. Zato bodimo množični, delovni z geslom ČLOVEK ČLOVEKU — TO VARIŠ TOVARIŠU!«

Napisala:
Sonja Mišjak,
Ljubljana-Polje,
Cesta VIII/2

Ivan Jan

STRDENOV

20

Za prvi podlistek smo izbrali zgodbo Ivana Jana Strdenovi. To je mladinska povest, ki opisuje življenje partizanske družine s številnimi otroki na začetku druge svetovne vojne. Dogaja se v Selski dolini. Knjiga bo letos izšla v založbi Partizanske knjige v zbirki Matjažev knjižnice. Objavili bomo nekaj odlomkov.

Vsem so zvezali roke! Le mami Rezki ne, ki je držala najmlajšega! Hišo pa so zaklenili in zapetili! Ključ je vtaknil v žep gestapovec!

Nič ni zalego, nihče ni mogel uiti, četudi je Ludvik hotel poskusiti!

V škofojloške zapore so odpeljali vse: očeta, mamo ter pet otrok med osmimi in štirinajstimi leti!

"Tistega največjega pa bomo tudi še dobili!" je revsnil gestapovec.

Rafko, ki se je medtem prirnil k majhni odprtini, je kmalu ugotovil, kaj se dogaja! Srce mu je sililo v grlo, solze so mu vrele na oči, spremenil se je v eno samo bolečino!

Potem ga je zgrabilo, da bi se še sam pridružil odvedenim svojcem, pa so ga tovariši zadržali.

A ne bi bilo treba, kajti že v naslednjem trenutku ga je obšlo zrelo spoznanje! Če se bo spoznal, bodo uničili tudi njega! Če bo podlegel trenutnim čustvom, bo vsega konec! Ne! V njem je zaplala uporna Strdenova kri, v njem so zazvenele Gornikove besede, da "brez upanja zgubiš moč za boj in življenje!" V njem se je razvela Milanova vztrajnost in pripravljenost na žrtvovanje! Pred seboj je videl mrtvega Severja, Jeriča, Cirila, Henčka!

"Lahko bom še padel, a poceni ne!" si je dopovedoval.

Prvi je splezal izpod sene in vedel je, kaj mu je storiti. Prav tako Peter.

Zdaj ne bo spraševal ne Gornika, ne Milana, če se lahko pridruži partizanom. Očeta in matere pa tako ni. Sicer pa je bil partizan že od tega trenutka!

Poslej se bo bolj sproščeno gibal med ljudmi! Zastovalca je le beseda in tudi Peter se je odločil, da se bo priključil partizanom. Zlasti, ker je že imel pištolo! Odšla sta takoj, ko sta se za silo oblekla. Še prej pa je ranjenku Gregi Rafko naročil, naj ostanejo tod, dokler ne pridejo ponje! V bunker jim je navlekel dodatnih odev in raznih ogrinjel ter vse, kar je našel volnenga v hiši, kamor je prišel skozi skriti vhod!

"Ne boste pomrznili, hrane imate pa tudi nekaj!" jim je še rekel — in izginil s Petrom v mrzlo januarsko noč.

Čeprav je bil Peter že preizkušen, je Rafko vendarle vedel, da jim v partizanskem štabu ne bo prav, če ga bo pripeljal v njihovo taborišče. Zabičano je imel, da samo on lahko ve, kje se zadržujejo.

Kam torej s Petrom? Kakorkoli je ugibal, rešiti ni našel. Ali naj ga pelje k učiteljevim? Preveč bi tvegala! In še učiteljeve bi lahko onesrečil.

Nazadnje se je kljub tajnosti odločil, da ga bo odpeljal s seboj, ga pustil malce pred taboriščem, potem naj pa odloča Gornik ali kdorkoli iz štaba! Sicer pa je fant že preizkušen. In še kakol! Če ne bi bil tak, bi že pred dnevi obležal mrtev!

Ko sta potem s Petrom zadihana hitela proti štabnemu taborišču onstran Čudnovega vrha, je Rafko čutil, kot da mu odpeljani svojci od daleč naročajo:

"Na tebi je, da poiščeš in razkriješ izdajalca! Na tebi je, da nemčurski sorodnik ne bo spravljal v nesrečo še drugih! Mi bomo že nekako!"

Skozenj in tudi skozi Petra se je pretakalo tudi tisto veliko vprašanje: Kdaj bo naša pomlad? Zdaj je še tako huda zima!

Čez dobre pol ure sta se ustavila v strmini nad zaledenelim potokom. Onstran je skrito poveljstvo.

Storil je tako, kot je dognal prej. Peter je počakal pod košato smreko, on pa je poiskal poveljstvo.

Debelo so pogledali Gornik, Španec in Milan, ko ga je stražar pripeljal mednje. Na hitro jim je povedal, kaj se je zgodilo. Povedal jim je tudi o Petru in o sumljivem Viktorju, kajti zvez niso imeli že več dni.

Nič se niso jezili zaradi Petra, Milan pa je takoj hotel zbrati nekaj borcev, da bi odšli po Viktorja. Tako kot Rafko je bil prizadet zaradi odpeljanih svojcev.

"Najprej moramo poskrbeti za ranjence!" so odločili takoj za tem.

Čez pol ure so s skupino borcev že hiteli navzdol.

Ne lahko, a vse ranjence so potem rešili pred mrazom in uničenjem. Nekaj so jih razvozili, nekaj raznesli po javkah med Zabnico in Kranjem, dva pa so oddali tudi učiteljevim.

Po opravljenem naporu so s seboj odgnali tudi najbolj rejeno kravo. Zato so imeli potem dosti mesa. Preostalo živino pa sta iz bataljona prišla pobit in poklat partizanska mesarja. Meso so poskrili po raznih krajih. Postopoma so prihajali ponj.

A ta zima in to okupatorsko nasilje pri Strdenovih ni razgnalo le Strdenovih ljudi! Tako kot nje, je prizadelo tudi čebele. Zaradi hudega mraza in brez dodatnih odev ter druge oskrbe, ki jim jo je vedno nudil Strdenov oče, so njihove čebele to zimo pomrzile! Pomrle! Za vselej! Tako, kot talci, ki so jih Nemci po vsej pokrajini streljali še kar naprej.

Izdajalec in kazen

Sorodnik Viktor je bil zadnje čase povsem prepričan, da bo partizanstvo zatrt. Če še ni, bo vsak hip! Spozabil se je tudi nad sorodniki. Natanko je ugotovil, da je Milan med partizani, in to dokaj pomemben član! Zato je storil vse, da ga bodo ubili ali vsaj ujeli — in vse preostale druge z njim!

Ugotovil je tudi, da je Rafko z raznih krajev prinašal različna zdravila. Vse drugo ni bilo težko uganiti.

Le malo je manjkalo, pa bi odkrili in pobili tudi di ranjence!

Strdenove so torej odgnali. Skrit za oknom je opazoval, kako so jih vodili skozi Smrekovec!

"Le kam se je skril ta smrkovec Rafko?" mu je šlo v glavo, ko ga ni videl med artirano družino.

A brž se je potolazil. Teh, ki jih je odvedel gestapo, ne bo več nazaj, Milana in Rafka pa bodo tako in tako kmalu nekje potolkli. Tako kot ostale bandite!

"Ne bo dolgo, pa bo tudi Strdenova domačija moja!" se je nasmehnil sam sebi.

Sredi noči ga je zbudil nek ropot, takoj nato so ga zgrabile močne roke! Nič ni mogel in v hipu se je streznil!

V luninem siju, ki je lil z jasnega, mrzlega neba je prepoznal Milanov obraz! Obraz sorodnika in partizana Milana!

"Ti! Pa zdaj!" je kriknul.

A Milan mu je le ostro ukazal:

"Nihče drug! In ne sam! Bi raje videl, da si Nemci? Oblesi se! Brž! Z nami boš šel!"

Viktor se je medtem že obledel in poprosil:

"Le zakaj? Pa v ta mrz. Če mislite, da imam jaz kaj na vesti, ste v zmoti!"

Dva partizana sta medtem naglo premetavala in preiskovala sobo. Eden izmed njiju je bil mladi Rafko!

Ko sta preiskovalca odprla srednji predal, sta ke omare, sta izpod premakljive deske izvlekli šop denarja. Bankovci po 100 nemških mark!

"Tole si dobival za vohunstvo! Ni ravno malo!" je ugotavljal Rafko.

Viktor je začel nekaj jecljati, Milan s tovarišem pa mu je že vezal roke.

"In orožje? Kje ga imaš?"

"Nič nimam," je hitel zatrjevati Viktor. Milan pa se je, kot bi vedel, stegnil samo po blazino in izvlekel izpod nje lepo pištolo.

"Tako, ti nedolžni sorodnik! Zdaj pa na pot!"

V veži se je Rafko še nečesa domislil in ob tem vzkliznil:

"Čevlji! Viktorjevi posebni čevlji!"

Poiskal jih je in zvezane vrgel prek rame.

se nadaljuje

DOMAČI ZDRAVNIK

KO SE OGLASI BOLEČINA V NOŽNEM PALCU PROTIN

Zadnja leta postaja tudi pri nas zopet bolj pogosta bolezen sklepov, na katero smo ob splošnem pomanjkanju v vojnih in prvih povojnih letih skoraj povsem pozabili — namreč na **protin ali putiko**. Čeprav je pri nas manj protina kot v zahodnih državah, se pa tudi pri naših bolnikih za marsikaterim »revmatizmom«¹ tudi po več let skriva putika. Na protin bomo pomislili takrat, če gre za krepkega, dobro rejenega, rdečeličnega moškega v zrelih letih z napadi močnih bolečin in oteklino sklepa nožnega palca. Prvi napad protina se začne skoraj vedno v nožnih palcih, pri poznejših pojavih prizadene sčasoma tudi druge sklepe — vendar pretežno na spodnjih okončinah. Pri protinskem napadu so bolečine zelo hude in se stopnjujejo do neznosnosti. Tako silovitih bolečin ne srečamo pri revmatizmu in moremo že zaradi intenzivnosti bolečin ločiti obe sklepní obolenji. Pri protinu je v organizmu zvišana množina sečne kisline, njene soli — urati — se pa nabirajo v sklepih in povzročajo vnetje. Napad često sproži preobčutljivost in pijače ob praznikih, godovih in nešteti drugih podobnih priložnostih. Poleg obilne hrane tudi drugi vzroki izzovejo protinski napad, npr. hud telesni napor, razburjenje, poškodbe, operacije, nekateri medikamenti in tudi intenzivno umsko delo. Iz zgodovine medicine je zanimiv podatek, da je znani angleški zdravnik Sydenham imel najhujše napade protina prav v letih, ko je pisal svoje znamenito delo o tej bolezni.

POSKUSIMO ŠE ME GOVEJI ZREZKI PO PRIMORSKO

Potrebujemo: 8 majhnih govejih zrezkov 4 jajca, 2 stroka česna, olja, sol, poper.

V dovolj veliki ponvi segrejemo olje in na rezine narezan česen. V ponev položimo zrezke in nad živahnim ognjem jih od obeh strani popečemo. Pečemo jih vsega skupaj 5 minut. Proti koncu dodamo še na krožniku ubita jajca, pokrijemo in počakamo, da zakrknjejo. Solimo in popramo.

HVALEŽNOST

- Dragi, kupila sem ti pet parov nogavic...
- O, hvala lepa!
- Zanje sem dala milijon...
- Spet zapravljaš!

NAGRADA TEDNA

Kako sem iskala pomlad

Bila je še zima. Mraz je rezal do kosti in veter švigal okoli vogalov. Zime sem bila že sita. Odločila sem se, da bom poiskala pomlad. Toplo sem se oblekla, zraven pa sem si mislila: »Uboge živali! Primanjkuje jim denarja in zebe jih. Poiskala jim bom pomlad!«

Najprej sem odšla v gozd. Tam je izpod snega bodel prvi te- loh. Vprašala sem ga, kako se ima. On je rekel, da mu je kar žal, ker je zlezel iz tople zemlje. »Želim, da mi poiščeš pomlad, sicer bom zmrl!« Obljubila sem mu, da jo poiščem. Dolgo sem hodila, ko zagledam belo podlasico. Pravim ji: »Ali ti veš, kdaj pride pomlad?« Podlasica pa mi odgovori: »O, vem, vem! Ko bom zame- njala svoj beli kožušček z rjavim, bo pomlad.« Tega odgovora sem se tako razveselila, da sem pozabila na vse. Brez zahvale sem zdrinjala domov. Svojemu kužku sem veselo rekla: »Ali ti že veš, kdaj pride pomlad?« Volki: »Ne. Kje si pa ti izvedela?« Vse sem mu lepo razložila. Odločil se je, da jo bova skupaj pričakala.

Blížal se je 8. marec, dan žena. Mamici bo treba nabrati šo- pek, pomladi pa še od nikoder. Noč se je že spustila na zemljo. Drugo jutro mi je na okno potrkala podlasica in rekla: »No, ali vi- diš, pomlad je tu! Pridi v gozd. Tam je že vse živo!« Hitro sem ste- kla za podlasico v rjavem kožuščku. Res, v gozdu je bilo vse polno živali. Tudi prve spomladanske rože so že pognale. Hitro sem jih natrgala in jih z veseljem odnesla domov.

Ko se je mamí vrnila iz službe, je bila spomladanskega šopka zelo vesela. Zvečer pa sem ji povedala, kaj vse sem doživela v goz- du to jutro.

Milanka Zdjelar, 6. č r. OŠ Franceta Prešerna Kranj

TANJA SOKLIČ, GREGOR AHAČIČ, MIHA IN ŽIGA, GREGA HODNIK, CRTO MIR ŠILAR, PETRA BEŠTER, KATJA VIZOVŠEK, BOŠTJAN ŠOLAR, TINA RAVNIK, ALEKSANDRA ZUPANC, IGOR VERŠNIK, MATEJ FINŽGAR, MAJDA PAZLAR, MELITA KRAMAR

NATAŠA GREGORIN

JANEZ KRIŽNAR

JANEZ ŠLIBAR

DAMIJANA JELOVČAN

IGOR MRAK

KLEMEH TAVČAR

MILANKA ZDJELAR

MATEJ PEGAM

SIMONA PETRIC

ALPINI KARAVANA

Namesto knjižnih nagrad — izlet z Alpinino karavano konec šolskega leta. Kam? K žirovskim čevljarjem, seveda, letošnjim »sponzorjem«¹ naše rubrike. Vsak teden novo ime, en poln sedež več.

PRAV JE, DA VEMO KAKO SKRBITI ZA KRZNO

Krzno je vedno modno, o njem sanjari vsaka ženska. Ker je drago, ga moramo pravilno negovati.

Pa naštejmo nekaj »zapovedi«¹; ki jih moramo pri krznu spoštovati.

- S krznom daleč stran od izvira toplote, ker se sicer izsuši in izgubi lesk.
- Mokro krzno najprej dobro otresemo, potem pa ga sušimo v hladnem in zračnem prostoru.
- Parfumi ne sodi na krzno. Le — ta škodi mehkim dlačicam, da postanejo trde in lomljive.
- Krzneno oblačilo obesite vedno na širok obešalnik in ga ne stiskajte med druga oblačila. Krzno potrebuje prostor, da se dlačice ne stlačijo.
- Krzna ne hranimo v plastičnih vrečah, pač pa v platnenih prevlekah, najbolje pa je, da visi prosto.

REGRAT TUDI PROTI EKCEMOM

Ljudje, ki trpijo za ekcemi, piše francoski zeliščar M. Messegue, naj jedo česen, korenje, glavno solato, čebulo, kolikor morejo grozdja, spomladi pa je zanje izrednega pomena **regrat**. Zelo učinko- vita je tudi kura z limoninim sokom (večkrat na dan). Izmed čajev, ki čistijo kri, sta najbolj primerna čaj iz cikorie (listi ali korenika: ščepec na skodelico) in iz mačeh, ki jih lahko damo celo otrokom, ki imajo kraste (prevretek iz ščepca korenine na skodelico vode).

Moda

Ste za nov kostim? Če hočete biti res moderni, potem naj bo v manjšem karu, ima naj krajše krilo in gumbe na hrbtu. Kolikor bo daljša jakna in krajše krilo, toliko bolj boste oblečene modno. In ne pozabite: ramena štrle daleč proč.

TA MESEC NA VRTU

V zelenjavnem in tudi v sad- nem in okrasnem vrtu lahko na- rede ogrci in strune veliko ško- do. Kdor je v preteklem letu imel težave s temi škodljivci, naj jih začne že v začetku aprila za- tirati. Nujni ukrepi bodo potreb- ni še posebno tedaj, če smo v je- seni podkopali hlevski gnoj iz žaganja in oblanja. Ob množič- nem pojavu škodljivcev pripo- ročajo poseben pripravek, ki ga po navodilu posipamo po zemlji, in sicer 5 do 10 g/m². Proti stru- nam je učinkovito škropivo na podlagi lindana. Na m² poškro- pimo pet litrov, 0,2-odstotne emulzije. Znano sredstvo proti strunam so 1 cm debeli režnji krompirja; te polagamo pod rastline. Zaznamujemo mesta, kamor smo jih položili, in pre- glejmo vsakih nekaj dni.

Krte preženemo s preizkuše- nim sredstvom — s štirirednim

mlečkom. Mleček moramo le en- krat posejati, in to aprila, v na- slednjih letih se bo sam. Odpo- ren je proti mrazu, so pa mlade rastline učinkovitejše. Sejemo gosto po vsem vrtu. Nekateri menijo, da cesarski tulipan ra- vno tako učinkuje kot mleček.

Vabe za **polže** ne polagamo po zemlji, temveč v prevrtnene cvetlične lonce. Tako položena vaba ostane dlje časa učinkovita in laže najdemo mesta z vabo. To je važno, ker so polži lahko samo omamljeni.

Če je aprila lepo vreme, se že pojavijo **mravlje**. Teh nadležnih živalic se moramo energično lo- titi. Za zatiranje mravelj je na voljo cela vrsta pripravkov, škropiv in prašil proti njim: na- vodila navaja proizvajalec. S te- mi sredstvi poškrpimo ali posi- pamo mravlišče ali poti, koder hodijo.

ZBIRAMO RECEPTE ZA ORIGINALNE GORENJSKE JEDI

ALELUJA

Ta jed se je pred zadnjo vojno kuhala v vsaki kmečki hiši, nam piše naša zvesta bralka in sodelavka **Ivana B. Servirala** se je kot predjed velikonočnega zajtrka. V Gorenjskem glasu smo že objavili, kako so jo kuhali v Poljanski dolini, zdaj pa še pogledjmo, kako so jo kuhali okrog Gorij.

V jeseni, ko se riba repa za kisanje, olupimo nekaj rep z bolj de- belimi olupki, jih posušimo in shranimo na suhem.

V vrelem kropu do mehkega skuhamo nekaj pesti suhih repnih olupkov, nato jih odcedimo in zrežemo na zelo drobne krpice. Pose- bej skuhamo (obarimo) pest prosene kaše. Zavremo 2 litra juhe od prekejenega mesa, v kateri se je kuhala šunka za veliko noč. V vrelo juho damo zrezane repne olupke, kašo in kuhamo do mehkega. Ne- kaj žlic bele moke žvrkljamo v vodi in s tem dodamo podmetemo. Še ne- kaj minut kuhamo. Po potrebi dosolimo in damo v skledo. Biti mora gosto tekoča. Zabelimo jo z ocvirki.

Ta jed je bila na veliko noč prva na mizi, piše Ivana. Ata je ved- no rekel: »Kdor ne bo jedel aleluje, tudi mesa in kolača ne dobi!«

Jed pa se je jedla tudi v spomin na lakoto, ki je bila konec prve- ga tisočletja in ljudje za praznik niso imeli drugega kot repo. Seveda pa so olupki dobri tudi za prebavo. Mladi se sicer ne navdušujejo za tako preproste stare jedi, morda pa ne bi bilo slabo kdaj malce »oči- stiti«¹ prebavna pota prav s takimi jedmi.

ureja **DANICA DOLENC**

IZ ŠOLSKIH KLOPI

KAJ JE SREČA, KAJ VESELJE? **MLADOST!**

KAJ BUDI NAJLEPŠE ŽELJE? **MLADOST!**

KAJ NAJVEČJA JE SLADKOST? **MLADOST, MLADOST, MLADOST!**

Brezskrbnost, smeh, radost, šolska ljubezen, sreča, prvi poljub — da, vse to je mladost. To je obdobje, na katerega nam potem, ko ostarimo ostane samo lep spomin. Od tega spomina pa v starosti živimo.

Mladost se gotovo navezuje na še eno besedo, in to je šola. Zdi se nam, da je to poseben svet, v katerem napravimo večino norih let. Šola je svet, ki nas pripravlja na srečanje z drugačnim, hladnejšim svetom, obe- nem pa nam daje zaščito pred njim. Čeprav se marsikomu v šoli godi kri- vica, je to svet smeha, radosti, bratstva. Torej je mladost nepojmljivo le- pa. Toda vedno ni tako. Marsikdo v tem obdobju naredi neumost, s katero si uniči življenje. Nekateri zapadejo v alkoholizem, drugi v slabo družbo, nekateri pa se uničujejo s cigaretami in mamili. Zanje spomin na mladost najbrž ne bo prav nič lep.

Mladost je tudi prehodno obdobje, ki nas iz otroštva popelje v svet odraslih. Žal pa pot v svet odraslih ni prav nič lahka. Na njej pride do nasprotij s starši, ki se največkrat ne sprijaznijo z dejstvi, da nismo več otroci, spopadamo se s problemi v šoli in večkrat se nam zdi, da se nam bo svet podrl na glavo. Toda ta volja nas na šolskem plesu, v kinu ali kje drugje v družbi kaj hitro mine.

Torej bi mladost lahko primerjali s pomladnim, sončnim dnevom, ka- kršnega doživimo samo enkrat v življenju in se ne vrne nikoli več.

Nina, Valerija, 8. d r. OŠ Lucijana Seljaka Kranj

Pesmi o pomladi

Ko na koledar pogledam, datum za pomlad ugledam. To je čas veselja, v katerem majcena je želja. Da sonce sijalo bi veselo in nas toplo gredo. Ko pa vse se to zgodi, vidi se, da pomlad žari.

Helena Rihtaršič, 4. c r. OŠ Prešernove brigade Železniki

Narisa! Simon Arhar, 4. b r. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

Dežek trka nam na okna, kaplje v luči se bleste, kakor pesmica zvane nam, ena v drugo zdaj drse.

Z deževjem pride k nam pč mlad, ki jo vsak dočaka rad. Na obraz nam veselje sije, kakor sonce dol z blebe. Zvončki v rosi se neba in vse rožce pisane se pomladi vesele, nam pa vriska že srce.

Učenci 3. a r. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

Topel veterc je zapihal, vse cvetlice je poklical. Dosti bilo je spanja, še čebele priletele so iz panja. Odhitele so na travnik, k beli marjetici pod vzglavnik. Daj nam meda, Gašperja še gripa razjeda! Mama mu bo čaja dala, zraven mu še sladkega medu do- dala. Gašper hitro bo ozdravel, se na travniku zelenemu ogrel.

Katja Gomzi, Osnovna šola Pod- brezje

REZERVIRANO ZA ZVEZDE

Piše Jasmina Audič

Zdravo!

Danes smo spet pri nedosegljivih zvezdah. Tokrat na Bojanovo željo predstavljam tri pop dame, ki so zacvetele konec lanskega le- ta. Prva je TIFFANY DARWITCH. Stara je slabih šestnajst let in obiskuje gimnazijo v Norfolku (Los Angeles). Njen glasbeni talent so odkrili pri družbi MCA in ga kljub pevkini mladosti sklenili izkoristiti v reklamne name- ne. Na kratki reklamni turneji je Tiffany od- pravila vse pomisleke in dokazala, da je s svojim naivno-najstniškim izgledom priva- blja pop ljubitelje vseh generacij. Prva mala plošča I think we're alone now, ki je sicer 21 let stara uspešnica Tommyja Jamesa, je prodr- la novembra in postala hit. Pesem je sicer standarden pop konfekcij- ski komad, zato je čudno, da se v glasbeno zahtevni Britaniji še vedno dobro drži.

Druga je leto dni starejša **DEBBIE GIBSON**. V nasprotju s Tif- fany, ki je odkritje, Debbie sama načrtuje svojo kariero že od petega leta dalje. Naklepala je že več kot 200 komadov, od katerih smo jih bili deset že deležni na prvem albumu Out of the blue. V bodoče bo sama tudi producirala. Nemški ljubitelji popa jo poznajo po komadu Shake your love, ki zaradi uporabe elektronskih instrumentov mo- čno spominja na nemške disco-štanec komade.

Tretja, **BELINDA CARLISLE**, pa je veteranka. Morda se je še spominjate iz časov skupine THE GO-GO'S. Po razpadu se dolgo ni pobrala — do prvega albuma Belinda, ki je prilezel do zlate naklade, a dal le eno uspešno Mad about you. Drugi album Heaven on Earth obeta več. Na mali plošči je prva izšla Heaven is a place on Earth, ki je verjetno ni treba posebej predstavljati. Prilezla je celo na prvo mesto britanske pop lestvice. Sledi ji še pesmica I get weak in vse kaže, da bomo Belindo še dolgo poslušali.

Pa pa!

Domača hišna imena v Črkah

Učenci podružnične šole v Podbrezjah so nam poslali drugo šte- vilko svojega glasila, ki letos praznuje deseti rojstni dan. Prva leta se je časopis imenoval Utrinki, pred tremi leti pa so ga preimenovali v Črke. Pri glasilu se redno trudijo: **Ladislav Trogrlič, Manca Kemperle, Natalija Vrhovnik, Urška Kemperle, Petra Petrovčič, Mateja Mihelič, Vanja Prevodnik, Tine Kemperle, Beno Rehberger, Mateja Zupan, Tina Saje in Barbara Vovko.**

Zadnje glasilo so učenci namenili predvsem nagradnemu nate- čaju Pionirskega lista Mi mladi. Opravili so tri naloge: domača hišna imena, ženitovanjske šege in anketo o nasilju. Morda bodo pred koncem šolskega leta izdelali še ene Črke, v katerih bodo zbrali kri- žanke in uganke.

Ko so mladi »raziskovalci«¹ brskali po izvornih domačih hišnih imenih Podbrežanov, so med drugim ugotovili, da se **pri Selaku po domače reče pri Breznu po jami, pri Tonklju pri Hribu, ker stanuje na hribu, pri Drinovcu pri Mlinarju, ker so imeli mlin in žago, pri Prevodniku pri Kovačevih, ker je bil oče kovač, pri Kozjeku pri Poštarjevih, ker so imeli pošto, pri Trogrliču pri Tinetu, ker je bilo enemu gospodarju ime Valentin in tako dalje. Zanimivo, vredno posnemanja!**

ureja **HELENA JELOVČAN**

Dr. Štefka Križnar, specialistka pediatrije

Odvetnica otrok z boleznimi dihal

Škofja Loka, 10. aprila — Klinična slika akutnega recidivnega obstruktivnega bronhitisa in bronhialne astme je enaka: zožitev dihalnih poti, ki nastane zaradi skrčenja dihalnih mišic, oteklina sluznice in povečano izločanje sluzi; otroka duši, mu jemlje sapo, da komaj piskajoče diha in hlata za zrakom. Ob takih napadih, ki se ponavljajo, se otrok popolnoma izčrpa in živi v strahu, da ga bo zadušilo...

Dr. Štefka Križnar, specialistka pediatrije v škofjeloškem Zdravstvenem domu, je 1978. leta začela bolj pozorno slediti bolnikom z boleznimi dihal. Lani je ob pomoči kolegov — sodelavcev in občinske raziskovalne skupnosti izdelala študijo o vzrokih pojavljanja obstruktivnih boleznih dihal pri otrocih do 18. leta starosti, v katero je strnila obdobje od 1981. do 1985. leta. Zanimalo jo je predvsem, koliko je teh bolnikov, v kakšnih razmerah živijo, vpliv dednih, ekoloških, socioekonomskih in drugih dejavnikov na obolenje kot tudi to, kako jim po strokovni plati čim bolj pomagati.

● Kot zdravnico, odvetnico nemočnih bolnih otrok, vas gotovo najbolj veseli, da je študija doživela pozornost obravnave, ne le v strokovnih krogih (podobne v Sloveniji še imamo), ampak tudi v občini, ki je znana kot ekološko zelo oporečna. Izvršni svet, na primer, je naslovil vrsto pobud za izboljšanje širšega bivalnega okolja, razen tega pa predlagal, da se raziskava nadaljuje oziroma začne tudi na drugih območjih, kar bi omogočalo medsebojno primerjanje kot tudi zasledovanje posledic negativnih oziroma pozitivnih pogojev v okolju.

"Družbena zavest o zdravju kot vrednosti temeljnega pomena se oživlja, potrjuje. Prve lastovke, ki napovedujejo čistejšo okolje, so tu. Vendar pa bo gotovo preteklo še veliko vode, preden bodo vse tovarne vgradile filtre in čistilne naprave (dvignjen dimnik ni rešitev), preden bo promet drugače spjel, preden bo bloke in hiše namesto premoaga ogreval čistejši plin, preden v vrtcih in šolah ne bo na kupu toliko otrok kot zdaj. Hitreje in lažje se da preprečevati bolezni in pomagati bolnim otrokom v ožjem, domačem bivalnem okolju."

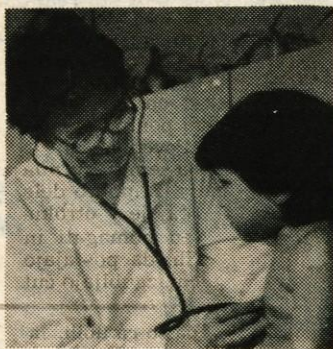
● Pri tem so najbrž zelo pomembna stanovanja. V študiji ugotavljate, da več kot polovica bolnih otrok prebiva v manjših

Največ bolnih otrok je na industrijskem območju Trate, in to četrtina vseh obolenih (od 410 so na Trati 103). Obolenost na Trati je bila 1981. leta 5,3 odstotka, 1985. leta pa že 8,5 odstotka. Največ na novo obolenih je bilo leta 1983, kar sovpada s tedaj najbolj onesnaženim zrakom v Škofji Loki z žveplovim dioksidom, dimom in nekaterimi drugimi snovmi, ki škodijo dihalni sluznici. Napade težkega dihanja imajo otroci najpogostejše jeseni, pozimi in spomladi, ko so neugodne vremenske razmere (megla, nizka oblačnost, kurilna sezona). Pogosto so bolni otroci občutljivi tudi na hišni prah s prsico, perje, cvetni prah, živalsko dlako, kajenje. Po podatkih študije je 27 odstotkov mater in 41 odstotkov očetov bolnih otrok kadilcev. V vsaki sedmi družini bolnega otroka kadita oba starša.

enosobnih in dvosobnih stanovanjih.

"Krizni časi res niso najprimernejši, vendar bi se morali starši bolnih otrok s pomočjo svojih delovnih kolektivov potegovati za primerno velika, suha, zračna stanovanja. Pomembno je tudi, da je stanovanje enakomerno ogreto do 18 stopinj Celzija, da ga zrači, ko ni smoga, najboljše prek opoldneva, ko ni vetra, da bi prinesel dražični cvetni prah, da se da opremo v njem mokro čistiti. V stanovanje z bolnim otrokom ne sodijo živalske kože, domače živali kot pičiči, mačke, psi, dlakave in plišaste igračke. Otroci tudi ne prenašajo cigaretnega dima. Posteljina mora biti zračna mešanica sintetične in bombaža. Ogibati se je treba volnenim oblačilom, no vo perilo najprej oprati, in to v detergentih brez encimov."

Med sprožilnimi dejavniki bolezni je najpogostejši infekt (v 93 odstotkih), nato sprememba vremena (86 odstotkov), onesnažen zrak (69 odstotkov) in čustveni stres (42 odstotkov). V 62 odstotkih imajo sorodniki bolnih otrok isto obolenje. Več kot polovica otrok je prvič dobilo napad do prvega leta starosti.

V letih 1981 do 1985 je bilo v otroškem in šolskem dispanzerju v Škofji Loki ugotovljenih 410 bolnikov s težjimi motnjami dihanja. Dvajset odstotkov je bilo zdravljenih tudi v bolnišnici. Obolenost narašča od povprečno 2,6 odstotka v letu 1981 do 6,9 odstotka v letu 1985. Vzroki so številni, najpogostejši pa: onesnažen zrak, večja izpostavljenost okužbam, neugodne klimatske in socialno ekonomske razmere.

● Za preprečevanje in zdravljenje bolezni dihal je pomembna tudi pravilna prehrana otrok. Kaj svetujete?

"Mater naj dojenčka čim dlje doje, izogibajo naj se kravjemu mleku, mlečnim izdelkom, jajcem, rdečim jagodam, čokoladi. Priporočam uestno količino C vitamina, liter do dva tekočine na dan, predvsem čajev."

● Na vidno mesto postavljate tudi čustveno urejenost družine, način življenja, ki naj bo prilagojen bolnemu otroku. Lahko o tem poveste kaj več?

"Otrok z boleznimi dihal živi v stalnem strahu, kdaj se bo napad pojavil, kdaj ga bo začelo dušiti. Običajno se zgodi ponoči. Če tedaj nima nikogar, na katerega bi se zanesel, mu zaupa, da mu bo dal zdravilo oziroma ga pripeljal k zdravniku, je njegov strah še toliko huji. Drugo poglavje pa je način življenja dru-

R. je prvi od treh otrok v družini z inustrijske Trate. Ob rojstvu je bil močan deček, saj je tehtal 4000 gramov in meril 54 centimetrov. Oba starša sta zaposlena in kadita. Mlajši brat in sestra imata astmo. R. je imel prve težave z dihanjem v desetem mesecu starosti. Ponoči ga je začelo dušiti, kašljal je in vmes bruhal. Klub ustreznemu zdravljenju se stanje doma ni popravljalo, zato je bil devetkrat poslan v bolnišnico. Napadi so se ponavljali in z leti prešli v pravo astmo. Največkrat je zboleval ob pospravljanju stanovanja, vnetju dihal in spremembi vremena. Tedaj je najboljše, da sploh ne hodi zunaj, ker ga tako duši. V šoli je odličen učenec. Vsako leto hodi v zdravstveno kolonijo na morje, pa tudi s starši je veliko ob morju, ker mu to zelo pomaga. V dispanzerju je bil od 1981. do 1985. leta 83-krat, zaradi astme 61-krat (45-krat težji, 16-krat lažji napad).

žine. Tako kot v šoli otroci z lažjimi oblikami bolezni lahko telovadijo v isti vrsti z zdravimi, otroci s težjimi motnjami pa imajo zdravstveno telesno vzgojo, na splošno velja za vse, da je gibanje in utrjevanje nujno. Mislim predvsem na dihalne vaje, ki jih starši zanemarjajo, na hojo, plavanje. Družina mora načrtovati svoje življenje, rekreacijo tako, da se bolan otrok ne bo čutil prikrajšanega, invalida, ki zaradi bolezni ne sme tega in onega, apak bo rasel v sproščenem vzdušju."

H. Jelovčan
Foto: G. Šinik

Kaj polni carinska skladišča?

Nova tihotapska moda: videorekorderji

Jesenice, 11. aprila — Cariniki ugotavljajo, da so postali videorekorderji prava tihotapska moda. Uvoz računalnikov večjih zmogljivosti. Maloobmejni promet izgublja svoj pomen.

Preko gorenjskih mejnih prehodov, Ljubelja, Korenskega sedla in Rateč so za minule velikonočne praznike prihajale kolone vozil naših zdomcev. Tako kot že leta doslej na meji ni bilo večjih zastojev. Cariniki ob konicah poskrbijo za okrepitev, na meji dežurajo cariniki iz carinarnic v notranjosti.

Že nakaj časa pa opažajo, da se povečuje število carinskih prekrškov: problemi so v tem, ker prihajajo zdomci na mejo z blagom, ki po vrednosti občutno presega dovoljeni uvoz. Predmete večjih vrednosti zato zadržujejo v skladiščih ali pa jih lastniki morajo vrniti v tujino.

"V minulih letih je carinsko skladišče polnila kava, zdaj so 'aktualni' predvsem tehnični predmeti," pravi upravnik Carinarnice Jesenice Miha Stojan. "Zdomci vozijo na mejne prehode veliko več rabljenega tehničnega blaga, ki ga zaradi carinskih predpisov ne morejo uvoziti. Zelo iskani in najbrž silno donosni so za tihotapce postali videorekorderji, saj domala ne mine dan, da cariniki ne bi odkrili vsaj nekaj skritih videorekorderjev. Tako smo v kamionu, ki je vozil blago pod pečatom, odkrili kar 49 videorekorderjev! Lastnik 'katrec' pa si je omislil dvojno dno v svojem vozilu in hotel pretihotapiti 16 videorekorderjev.

Povečuje se uvoz računalnikov višjega vrednostnega razre-

Več dinarjev za prehod preko meje

Svet guvernerjev Narodne banke se je odločil, da se znesek v domači valuti, ki ga občani nesejo s seboj na prvem potovanju v tujino od sedanjih 50.000 dinarjev dvigne na 80.000 dinarjev. Pri vsakem nadaljnjem prestopu bodo Jugoslavlani lahko imeli s seboj največ 50.000 dinarjev — doslej 20.000 dinarjev.

da, taki, ki veljajo v tujini od 3.000 do 4.000 nemških mark. Pri tem so tihotapci na moč iznajdljivi, saj hočejo carinike pretenatati z lažnimi fakturami. Dovoljen je le uvoz manjših, hišnih računalnikov do 1.000 nemških mark vrednosti, ne pa tudi računalnikov večjih zmogljivosti.

Na meji opažamo in odkrivamo vse večji iznos deviz in dinarjev, zato bomo prav tu poostriili nadzor. Potniki nosijo večje vsote deviz brez bančnih potrdil, kar velja za devizni prekršek.

Se vedo ob petkih zvečer prihajajo na mejne prehode avtobusi zdomcev, ki se ob koncu tedna redno za nekaj dni vračajo domov. Tako morajo cariniki ob petkih ponoči pregledati kar 120 avtobusov.

Ob letošnjih velikonočnih praznikih, ko so prihajale na gorenjske mejne prehode kolone vozil naših zdomcev, so cariniki odkrili večje količine skritih videorekorderjev, ki postajajo prava tihotapska moda. — Foto: Gorazd Šinik

V maloobmejnem prometu ni nikakršnih sprememb. Zaradi nizke vrednosti dovoljenega uvoza v maloobmejnem prometu le — ta povsem izgublja svoj pomen. Lastniki maloobmejnih prepustnic zato raje potujejo s potnim listom. Nič več ne velja blagovna lista, ne za Avstrijo in ne za Italijo. Po njej so včasih lastniki maloobmejnih prepustnic lahko uvozili določene količine blaga, zdaj tega ne morejo več.

Na vseh mejnih prehodih imamo zaradi velikega potniškega in blagovnega prometa precej dela. Če bi bil sprejet zakon o carinskem nadzoru tudi v notranjosti države, bi to pomenilo za carinsko službo veliko dodatno obremenitev, take kontrole pa bi bile težko izvedljive.

Osebnostno mislim, da je sodelovanje z mejno milico dobro in da skupaj z njimi zadovoljivo odpravimo primere tihotapstva že na meji. Enako velja tudi za predlog, naj bi bili cariniki oboroženi: mislimo, da ob takim sodelovanju z milico za oborožitev vsaj na naših prehodih ni nobene potrebe.

Velika pridobitev za carinsko službo je modernizacija jeseniške železniške postaje, saj cariniki zdaj uporabljajo računalniško dokumentacijo pri carinjenju blaga. Ko se bo promet usmeril skozi Karavanke, bodo imeli cariniki na mejnem platuru boljše delovne razmere, pričakujemo pa, da se bo promet skozi Rateče še naprej povečeval, medtem ko ga bo na Korenskem sedlu precej manj." D. Sedej

Foto-kino klub Janez Puhar v Kranju

Ostajajo samo pravi navdušenci

Kranj, 9. aprila — Pomanjkanje denarja za opremo in material krni dejavnost kluba in redči članstvo. Najvztrajnejši vseeno nadaljujejo z vzgojo mladih, starejše pa ogrevajo za fotografijo s predavanji in razstavami.

To soboto so člani Foto-kino kluba Janez Puhar že drugič letos povabili v klubski prostor v kleti kranjskega Delavskega doma vse tiste, ki bi radi odgovore na vprašanja o fotografiranju in fotografski tehniki. Za takšno obliko dela so se odločili po neuspelem razpisu fotografskega tečaja, za katerega so dobili le nekaj prijav. Marčevskega pogovora se je udeležilo pet fotografov z različnimi izkušnjami na tem področju, tokrat pa sta v klub prišla le moški in ženska, ki sta se zanimala za nekaj osnovnih vprašanj o fotografiranju.

"Fotoamaterstvo postaja vse dražji konjček," opravičuje slab obisk predsednik kluba Marko Šmuc in dodaja: "Še slabše je z amaterskim filmom, ki je začel s prodorom video tehnike stagnirati v razvoju. Naš klub si vseeno prizadeva za popularizacijo obeh zvrsti. Letos smo pripravili predavanje, na katerem je dr. Cene Avguštin govoril o fotografom o značilnostih dobrega

portreta. Naša članica Anka Pavli je na štirih predavanjih prikazala prek tisoč barvnih diapozitivov s svoje poti po Ameriki. Člani naše sekcije v Iskri so pripravili dve fotografski razstavi, maja pa bodo prikazali svoje delo tudi filmarij."

Čeprav se vrste aktivnih članov kluba redčijo, je med približno 75 fotografi še vedno precej stalnih sodelavcev na raznih razstavah. Letos se je več članov udeležilo petih prireditev s 25 fotografijami in diapozitivi, pionirji so se začetek leta predstavili s svojimi fotografskimi dosežki v Bohinjski Bistrici, sedaj pa se dogovarjajo za razstavo fotografij članov kluba v Idriji. Ta dejavnost bi gotovo bila še bogatejša, če ne bi moral klub večino dobljenega denarja doslej odšteti za najemnino prostorov. Skromna sredstva tako ne zadostajo niti za nakup dragega fotografskega materiala, kaj šele, da bi omogočala nakup sodobnejše snemalne tehnike, s

Člani kluba radi razkrijejo manj izkušenim fotografom skrivnosti fotografske tehnike — Foto: S. Saje

katero bi privabili in obdržali mlade.

Največji navdušenci za fotografijo kljub takim razmeram vztrajajo pri klubskem delu. Nekaj izkušenih fotografov prizadevno vodi fotografske krožke v osnovnih šolah Stane Žagar, Lucijan Seljak in Simon Jenko. Učenci slednje šole, v krožku jih sodeluje kar 28, prihajajo v treh skupinah enkrat na mesec v klub, ker nimajo svoje temnice. Klub je med današnjim prakti-

čnim delom povedala učenka 7. razreda iz te šole Špela Berčič, jih je mentor Tone Marčan spoznal s skrivnostmi teorije, snemanja in izdelave fotografij. Njej se je v treh letih obiskovanja krožka najbolj priljubilo delo v temnici, kjer je naredila že več uspešnih fotografij za razstave. Tudi letos bodo ob koncu šolskega leta pripravili razstavo fotografij v osnovni šoli Simon Jenko.

S. Saje

Franci Kern, mladi kmetovalec s Praprotnice Police:

Na majhni kmetiji se moraš obračati po vetru

Praprotna Polica, 8. aprila — Na nedavnem Glasovem novinarskem večeru v Cerkljah smo se pogovarjali tudi s Francijem Kernom, 21-letnim kmetovalcem, ki ob delu na domači kmetiji najde čas tudi za razne društvene dejavnosti, še zlasti na področju športa in kulture.

Franci, lahko na kratko predstaviš kmetijo!

"Obdelovalne zemlje je pet hektarov, gozda tri in pol. Redimo okrog petnajst glav živine, pridelujemo krompir na enem hektaru, skisamo na leto od 20 do 25 ton repe in oddamo na dan povprečno po petdeset litrov mleka."

Repa je posebnost cerkljanskega konca. Za vašo kmetijo pa je značilno, da v normalnem letu predstavlja tudi glavni vir dohodka.

"Kisanje repe je pri nas že tradicija. Med prvimi smo jo začeli oddajati kamniški Eti. Vse delamo še ročno, le za ribati imamo stroj. Ko jo lupimo, se nas zbere od 15 do 20. To pozitivno vpliva tudi na družabno življenje na vasi."

Ko ob koncu leta potegneš črto pod prihodke in izdatke, kakšen je izračun?

"Ostanek dohodka resda ni velik, še vedno pa je tolikšen, da spodbuja k delu. Ne smem pa gledati le na denar. Veliko je vredno tudi to, da sem sam svoj gospod. Ne predstavljam si, kako bi v tovarni držal osem ur za istim strojem."

Imaš občutek, da je zadruga dejansko kmetova? Vsaj takšna bi morala biti!

"V zadrugi se sicer trudijo, da bi ustregli kmetom, vendar so včasih nemočni, nekatere naloge jim tudi najboljše ne uspevajo itd. Zdi se mi, da jo v sedanjih razmerah še najbolj odnesejo kmetje, ki ne sodelujejo z zadrugo, temveč s svojimi tovarnjaki odpeljejo pridelke kupcem in sami nabavijo gnojilo v Kutini, kjer ga plačajo precej ceneje, kot je sicer."

Zadnje čase je veliko govora o družinskih kmetijah. Dr. Franc Zagožen, na primer, omenja, da bi šle kmetija s 40 hektari zemlje dajala primeren zaslužek dyema rodovoma — staršem in njenim naslednikom. Se strinjaš z njim?

"Menim, da bi se enkrat večja kmetija, kot je naša (z desetimi hektari obdelovalne zemlje) že zagotavljala dvema delavcema dovolj dela in primeren dohodek. Kmetija s 40 hektari je za zdaj še utopijska. Zemlje ni mogoče kupiti, ker ostanek dohodka tega ne omogoča, pa tudi zemlje ni. Kmetijo je mogoče povečati le ob srečnih naključjih — če kaj podeduješ, če propade katera od kmetij... Na majhnih kmetijah si ni mogoče privoščiti brezskrbnega kmetovanja. Boj za dohodek je krut. Vsako leto posebej je treba pretehtati, kaj se bolj splača — krompir, repa, mleko. To je tudi razlog, da se nečemo odločiti le za eno dejavnost."

Končal si iskriško šolo. Si se nameraval zaposliti?

"Že ko sem obiskoval šolo, sem vedel, da bom ostal doma na kmetiji, vendar pa sem računal, da bom še nekaj časa hodil v službo. Okoliščine so hotele drugače, ata in mama nista več sama zmogla dela. Resda bi morebiti raje delal kaj drugega, če bi lahko prosto izbral, toda spoznanje, da nekdo mora nadaljevati delo na kmetiji, je prevladalo nad osebnimi željami. Veliko kmetij je začelo v krizo prav zaradi tega, ker je vsak gledal le nase in na osebne koristi, premalo pa na kmetijo in kmetijstvo."

C. Zaplotnik

Za boj proti kajenju — nova kadalnica

Nekaj smo pa ob svetovnem dnevu zdravja, ki naj bi minil brez kajenja, na Gorenjskem le pridobili: v zdravstvenem domu v Radovljici so ob vsem pomanjkanju denarja za zdravstvo — odprli novo kadalnico. Za osebe, seveda.

Ali hočete slišati še mnenje občanov?

»Najraje več delajo pa manj kadijo!«

Vsi Stanovnikovi sorodniki

Če ne ravno najbolj pogost, je zadnje čase najbolj popularen priimek Stanovnik. Kako to izgleda, naj povem le z enim primerom, čeprav bi jih bilo lahko kar nekaj...

»Stanovnikova ste?« me vpraša nov znanec: »Če lahko vprašam... ste morda hčerka... saj veste, od Janeza Stanovnika?«

»Ne, ne... nisem hčerka, priimek sam dobila s poroko.« prijazno pojasnim.

»Oh seveda,« v zadregi odvrne in zaključim: »Torej je vaš tast.«

IZ ZAPRAŠENEGA BONTONA

BREZ POTREBE NE RABIMO TUJIH BESED

Marsikaj koristnega tudi za današnji čas bi se lahko naučili iz 60 let starih navodil za lepo vedenje. V njih med drugim piše: **Pravilno slovenski pišemo, če ne delamo slovničnih napak, če ne rabimo brez potrebe tujih besed.**

Ne morem se znebiti nasmeška. Ko včasih prebiram spise naših šolarjev, ki jih dobivamo v uredništvo, se marsikdaj sprašujem, kaj neki se dogaja v šolah, da so otroci polpismeni, in to celo tisti, ki naj bi bili »cvet« pri pouku slovenskega jezika, literarnem, novinarskem, dopisniškem krožku!

Druga stvar pa so seveda tujke. Žal smo se jih že tako navadili, da pogosto niti ne opazimo več, da niso z naših tal in da imamo zanje čisto lepe, domače besede. Je treba, da nad vrati trgovine piše market, nad hotelom Creina, je treba, da se tako in drugače lomimo ob devalvaciji, inflaciji, racionalizaciji, je treba direktorja naslavljati z individualni poslovodni organ in tovarno z organizacijo združenega dela, nam je treba skovank, kot vzgojinarstvena organizacija namesto vrtca in vzgojnoizobraževalna organizacija namesto šole, zakaj mizar nenadoma ni več dober in hočemo obdelovalca kovin...

H. J.

BLED '88

Planšarji in Braco

Planšarji so z Bracom Korenom posneli šest plošč in kaset, najnovejša nosi naslov **Planšar Jaka**.

Ansambel Planšarji sodi nedvomno med prve ansamble v zvrsti narodnozabavne glasbe, saj segajo njegovi začetki že v leto 1956.

Ansambel je znan po svojevrstnih planšarskih nošah s širokokrajnimi klobuki in lesenimi cokolami, kravjimi zvonce in rogovi. Med posebnosti sodi tudi tipičen planšarski instrument, ki daje planšarskim skladbam svojevrsten ritem in zven.

Leta 1984 je ansambel izgubil pevca in vodjo Janeza Jeršinovca, leta 1986 pa so se dogovorili z Bracom Korenom in ob enem ansambel preimenovali v ansambel Planšarji in Braco.

Igrajo večinoma lastne skladbe, ki se razlikujejo od podobne zvrsti v svojski ritmični spremljavi. Skladbe in besedila jim pišejo različni avtorji.

Planšarji so s svojimi nastopi gostovali

Ansambel Planšarji in Braco je eden izmed naših najstarejših ansamblov.

Male gorenjske vasi

Grenc

Piše: D. Dolenc

Ko bom velik, bom Benčov ata

»Čisto iz nič sva začela z ženo,« mi o svojem malem kmetovanju pripoveduje Jože Miklavčič, Benčov ata. »Najprej sva imela samo šajtrgo, potem gare, pa enega oslička, pa drugega oslička, nato pa konjčka. A ni hotel voziti. Tega sem potem zataval za kobiljo, dvanajst let mi je vozila, zdaj pa imamo njeno hčer, Bibo. Premlada je še, ne morem je še vpregati v delo in danes mi nji vpregati tamle orje Gmajnarjev Tomaž. Tako se prebijamo.«

Ponosen mi pokaže svojo Bibo. Lepotica je. In nič čudnega, da otroci iz Grenca in Virmaš tako radi prihajajo k Benčovim. Nikjer v vasi nimajo konja, in tako lepih kozličkov tudi ne. Letosnje leto je, izgleda, pri Benčovih kozah silno plodno. Kar pet so prvič dobili trojčke. Je še kaj lepšega kot mlad, nerodno poskočen kozliček? Nič čudnega, da 3-letni Janezek iz Virmaš odločno pravi, da bo, ko bo velik, Benčov ata.

Dobrih tisoč metrov zemlje imata Benčova na Grencu, in še toliko v najemu. Od jutra do večera moraš garati, pravita, kajti če je tako malo zemlje, je to treba bolj obdelati, izkoristiti vsak centimeter.

»Včasih se mi že neumno zdi,« pripoveduje Benčova mama, »ravno tako drugi živijo, ki ne odkazujejo tako kot midva. No, večje pokojnine pa zagotovo imajo. Vendar, tako slabo, kot je že bilo v stari Jugoslaviji in prva leta po vojni, zagotovo ne bo. Z zemljo pa je treba delati z ljubeznijo. Na dobiček ne smeš gledati. Kdor gleda nanj, ne dela, nima rad zemlje.«

Benčova mama pa je privezana na ta svoj košček zemlje. In še eno veliko ljubezen ima: narodno nošo. Kadar je bilo kakšno slavlje, je sebe in svoja dekleta oblekla v narodno nošo. Lepo jih je bilo pogledati! Danes so dekleta že povečini od doma. Pavla, ki je od doma odnesla mamino ljubezen do rož, ima svojo cvetličarno v Škofji Loki.

STRIGANE STRUNE STRIGANE STRUNE

SAMANTHA FOX

Najave so pač najave in tako tokrat rubriko **Strganih strun** prepuščamo glasbenim napevom tipa »instant«. Če bomo s tem razočarali ljubitelje pravega rocka, pa bomo seveda ustregli vsem tistim, ki prisegate na trenutne pop lestvice.

Deklica, ki je veliko bolj znana iz raznoraznih variant **porno filmov**, mimogrede trenutno v **Slogi** prikazuje eno njenih mojstrov, britanskega dnevnika **Sun** oziroma njegove tretje strani, kjer razgaljajo lepotičke, posebno tiste, katerim je mati narava posvetila obilnejše gornje obline. Seveda so vse to ljubiteljem **Samanthe Fox** znane dogodivščine.

V trojni kombinaciji je **Toni Sabol** s svojo **YU-GO promotions** in še nekaterimi dodatnimi sponzorji dosegel, da bo **Samanthica** v Jugoslaviji prepevala v **Beogradu, Zagrebu in Ljubljani**.

Z odrov bo tako moč slišati ob, verjamemo močni, podpori prisotnega avditorija, predvsem najstniške generacije, **Touch me, Hold on tight** in zadnjo uspešno **Nothing's gonna stop me now**.

Vsem tistim, ki tole prebirate tudi ni potrebno posebej razlagati, da gre za pevko (recimo), ki ji še vedno uspeva, da se giblje v krogih, ki veljajo za aktualne in popularne.

Torej, v **četrtek, 14. aprila zvečer, v ljubljanski hali Tivoli**, kjer bo pod vodstvom **Dragana Banovića** vse pripravljeno za show **Mrs. Fox**.

Vine Bešter

Čvek

- Drag papežev obisk
- Ali je bil Hess ubit?

Pred pol leta je papež obiskal Združene države Amerike, njegovi gostitelji pa še vedno niso poplačali vseh dolgov. Skupni znesek znaša kar 2,6 milijonov dolarjev.

odplačale pa jih niso cerkvene oblasti. Samo najemnina lokalnega stadiona je veljala 165.000 dolarjev.

Sedem mesecev po smrti Rudolfa Hessa, enega izmed najbližjih Hitlerjevih sodelavcev, so se razširile vesti, da si ni sam vzel življenja, temveč da so ga ubili. Javni tožilec Zahodnega Berlina je začel s preiskavo, priprli pa so tudi še nekaj oseb.

Stanka Kovačič in ansambel Borisa Kovačiča

Stanka Kovačič je z ansamblom posnela osem long-play plošč. Svojestven zvok ansambla je prispeval Vital Ahačič.

Ansambel Borisa Kovačiča obstaja že od leta 1959. V začetku so se v ansamblu menjali razni glasbeniki, že 25 let pa so v sedanjosti sestavi. Boris Kovačič je komponist in producent ansambla, svojstven zvok ansambla pa je prispeval Vital Ahačič. Zadnje leto se je pridružil tudi sin Matej Kovačič.

V 60-tih letih je ansambel prepotoval vso Slovenijo, nastopal po raznih jugoslovanskih krajih, posnel pa preko 40 plošč in kaset. Zaradi službenih obveznosti ansambel ni nastopal javno, kljub temu pa je vsa leta snemal na radiu in na televiziji.

Stanka Kovačič je posnela z ansamblom in pevcem Danilom Čadežem osem long-play plošč, nato pa sama začela prepevati pesmi, ki jih je napisal Boris, spremljal Vital in pesmi, kot so *Moje sanje*, *sanje najine...* živijo še danes. Bila je na turneji v Kanadi, Združenih državah Amerike, Sovjetski zvezi, sicer pa je znanka po radiu in televiziji v vsakem domu, kjer imajo radi narodnozabavno glasbo.

Ko je bil Matej še majhen, je oče napisal pesem *Majhen fant*, na besedilo Gregorja Strnišča, mama pa je pela: »majhen fant v zibelki leži, mama pa si želi vedeti, kakšen bo, ko bo postal velik fant.« In ta fant je zdaj velik fant, igra harmoniko in komponira pesmi, trenutno pa služi vojsko v Mariboru.

PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

PETRA VOLK

Dostikrat počez kritiziramo, kako nevezgajena da je današnja mladina; ne pozdravlja, v avtobusu ne odstopi sedeža starejšim, jim ne pomaga nesti težke vreče iz trgovine, odrezavo jezika in tako dalje. Zato smo toliko bolj veseli vsake pohvale, ki doleti mlade. Nada Vrezec iz Kranja je prijetno presenečenje takole opisala.

»Pred dnevi mi je v trgovini z živili zmanjkalo denarja. Danes se človek pri nakupu hitro ušteje. Že sem hotela vrniti kupljeno, ko se za mojimi hrbtnimi oglasi nežen glasek: 'Bom pa jaz dala.' Obrnem se in zagledam plavalso dekletce in misleč, da jo poznam iz bloka, vprašam: 'Ali me poznaš?' Ona pa: 'Ne'. Ostala sem brez besed od presenečenja: tuj otrok mi ponuja pomoč. Sprejela sem. Povedala mi je svoj naslov, odšla sem tja, vrnila denar z 'nagrado' za dobro delo in razmišljala, kaj je v otroku, da je pripravljen pomagati in kaj je v odraslih, da postajajo vedno bolj sebični, zgublajajo čut

za sočloveka in hodijo drug mimo drugega. Ta deklica je **Petra Volk**, doma v Kranju, Gubčeva 5 in je učenka tretjega razreda. Brez dvoma imajo pri vzgoji otroka velik delež njeni starši, ki so upravičeno lahko ponosni na svojo Petro.

Mislím, da tem toplim besedam pohvale resnično ni kaj dodati. (H. J.)

barja je dejala, da je preveč občutljiv: »Ko je ob nekom obisku slišal, da zdravimo tudi starše, ki spolno zlorabljajo svoje otroke, je napravil pravi škandal! Franki-boy namreč ne verjame, da taki ljudje sploh potrebujejo kakšno zdravljenje. Frank je po domu divje tekal in vpil: 'Takim idiotom bom pripravil tako terapijo, da je nikoli več ne bodo pozabili!«

Frank Sinatra je svoji soprogi Barbari poklonil deset milijonov dolarjev za gradnjo otroškega doma Sinatra, vendar v ustanovo sam nima več vstopa. Zakaj? Bar-

ALPSKI VEČER

Sodelujte v nagradnem žrebanju!

Po uspelem lanskem večeru narodnozabavne glasbe na Bledu prizadevni organizatorji pripravljajo 14. maja drugi večer, na katerem bo nastopilo 12. ansamblov. Alpski večer organizira Alpski kvintet v sodelovanju s turistično poslovno skupnostjo Bled in turističnim društvom Bled.

Tokrat predstavljamo dva ansambla: Planšarje in Braco Korena ter Stanka Kovačič in ansambel Borisa Kovačiča.

Objavljamo tudi nagradni kupon z vprašanjem: Napišite naslov ene pesmi, ki jo poje Stanka Kovačič.

Kupone pošljite na uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj. Kupone bomo žrebali, srečnim izžrebancem pa poslali po dve brezplačni vstopnici za Alpski večer.

Ime in priimek

Moj naslov:

Naslov pesmi Stanke Kovačič

KUPON ŠT. 1

ALPSKI VEČER

BLED '88

Dobro je, fletno ni

Pri Mihelu so ta večer ravno kar molzli, gospodar Karel Triler pa si je v hiši privoščil branje in svojo priljubljeno pipo. Edina čista kmetija na Grencu je pri Mihelu, veliko, novo gospodarstvo poslopuje ima. Dvaindvajset stojišč imajo v hlevu, trenutno sta dva prazna, a bodo kmalu privezali dva telčka, da bo številni spet polni. Mleko in krompir dajeta glavni zaslužek. Slednji posebnost, kot je v južnih krajih suša.

»Nič nam ni hudega,« modruje Mihelov ata, »le na slabo gospodarstvo v državi se jezimo. Če bi

Karel Triler-Mihelov: »Še nikoli ni bilo tako dobro, pa tako malo zadovoljstva med ljudmi.« — Foto: D. D.

bolj. Zdaj se je pa vsak v svoje zaprl. Tamle sosed Žbalec je imel harmoniko, pa pri Sv. Duhu je bilo dosti godcev. Pri Balantu pri Sv. Duhu, kjer je bila gostilna, je bilo zbirališče fantov. Tu so se zapile bale, šrange, tu smo silvestrovali. V Virmašah v galskem domu smo pa igrali igre. Jaz ne, nisem bil za to, sem se prerad smejal, imeli smo pa odlične igralce, kot Kovačev France, Željnov Lojze, Vrbežnikova Minka, Šterkova Milica, in drugi. Lepe igre so naštevali, Izpod Golice, Rokovnjače, Divjega lovca...

Danes smo pa vsak zase. Še nikoli ni bilo tako dobro, pa tako malo zadovoljstva med ljudmi. Rihtarjeva mama s Fare, ki sem ji pred leti šel eno frato zorat, je lepo rekla: »Dobro je, fletno ni!« Kako prav je povedala. Včasih si s konjem fural, ti je kdo prisedel, pa si se lahko lepo pogovoril, danes pa traktor zaropota, pa vse le beži. Nič več skupaj ne stopimo, kaj skupaj ne naredimo. Saj so akcije. Pravkar čakamo na telefon. Ampak tole našo pot pogledite. Vsa je v luknjah. Včasih je bila vse do železnice naša, zdaj so jo pa v mapo zapisali. Nobenemu ne moreš reči, da po njej ne sme voziti, čeprav še nimam izpiska iz zemljiške knjige, le toliko so rekli, da bra-

Samo Benčov ata ima na Grencu še konja, pa je, kot sam pravi, »kmet brez zemlje.«

niti ne smem. Nove hiše so zrastle ob njej, vsi tu vozijo, vsi pa tudi čakajo, da jo bom jaz urejeval. Res, vso možnost imam, da pripeljem pesek, a sam se ne bom dajal z njo. Ko bi bilo malo več dobre volje med sosedmi, malo več razumevanja, bi bila lahko tudi pot bolj vzdrževana. Lahko bi jo tudi asfaltirali, pa bi bil mir.

ureja DARINKA SEDEJ

Od 22. do 24. aprila v Ospu pri Črnem kalu

Državno prvenstvo športnih plezalcev

Kranj, 12. aprila — Po zaslugi Planinskega društva Kranj in njegovega alpinističnega odseka bo med 22. in 24. aprilom v strmih stenah nad vasico Osp pri Črnem kalu prvo državno prvenstvo v športnem prostem plezanju po mednarodnih predpisih. Takšna tekmovanja so zadnji dve leti v Evropi zelo razširjena, tudi zaradi dveh razlogov: prosto športno plezanje edino v alpinizmu dopušča prisotnost publike, občinstva in sredstev obveščanja, po atraktivnosti pa prosto plezanje prekaša marsikateri drugi šport.

Kot pravi načelnik alpinističnega odseka Planinskega društva Kranj in vodja tekmovanja na bližnjem državnem prvenstvu, alpinist Tomo Česen, bodo plezali moški in ženske. Za oboje bodo na voljo po tri smeri. Vse smeri bodo tekmovalci plezali na pogled, kar pomeni, da nobeden od alpinistov smeri ne bo poznal. Smeri bodo visoke okrog 20 metrov, varovane s svedrovcem in označene na obeh straneh. Smeri bosta označena in izbrala Srečo Rehberger za moške in Tomo Česen za ženske. Zato bosta oba sodelovala kot predtekmovalec. Težavnost bo rasla postopoma in bo šele zadnja tretjina smeri odločilna.

Odziv je izreden, sporoča Tomo Česen. Prijavljenih je 44 alpinistov in 18 alpinistk, skupno kar 62. Prvi dan bodo plezali vsi. V soboto bo polfinale, v katerega se bo uvrstilo 30 alpinistov in petnajst alpinistk. V nedeljski finale se bo uvrstilo po deset najboljših v obeh kategorijah. Odločali bodo rezultati obeh dni: seštevek višin iz obeh smeri, izmerjen do centimetra natančno. Končni zmagovalci bodo tisti, ki bo imel najboljši seštevek iz vseh treh dni.

Žrebanje startnih števil in predstavitev tekmovalcev bo v četrtek, 21. aprila, ob pol osmih zvečer. V petek in soboto se bo tekmovanje začelo ob osmih zjutraj, v nedeljo pa ob devetih. Podatki bodo obdelani računalniško. Rezultati bodo tako sprotni. Tiskovno središče bo v Ospu pri hiši številka 57, pred tekmovalcem pa daje pojasnila vodja tekmovanja Tomo Česen po telefonu (064) 21-215. Ker je tekmovalcev veliko, je pričakovati, da bo tekmovanje potekalo po ves dan.

J. Košnjek

V Radencih bo 23. aprila

Maraton treh src

Radenci, 2. aprila — Partizan in Turistično društvo Radenci organizirata v soboto, 23. aprila, ob 14. uri pred hotelom Radin v Radencih maraton treh src, sedaj že tradicionalno množično tekaško prireditev. Program obsega veliki maraton na 42 kilometrov, mali maraton na 21 kilometrov, trim tek na 10 kilometrov in maraton cicibanov na 1 kilometer. Nastopijo najtekači, ki so zdravi in se čutijo sposobne za napore. Vsi udeleženci bodo tekli na svojo odgovornost, posebni pogoji pa so starostni: za veliki maraton morajo biti tekači stari najmanj 18 let, za mali maraton 14 let, za trim tek 10 let in za cicibanov maraton 4 leta. Vsak udeleženec bo prejel spominsko značko, diplomu za pretečeni veliki ali mali maraton in testno priznanje. Zlati testni znak bo prejel, kdor bo za 25 odstotkov zaostal za zmagovalcem, srebrnega s 50 odstotnim zaostankom in bronastega s 75 odstotnim zaostankom. Startnino je treba plačati za veliki in mali maraton, medtem ko za trim tek in cicibanov maraton startnine ni. Za tiste, ki se bodo prijavili 10 dni pred prireditvijo, bo startnina 1500, za zamudnike pa 3000 dinarjev. Zdravnik ob progi bo imel pravico prepovedati nadaljevanje teka, če bo ugotovil, da bi tekaču nadaljevanje teka škodovalo.

J. K.

Nagrada Nejca Zaplotnika

Kranj, 10. aprila — Pred dvema letoma je bil v okviru 20. obletnice mednarodnega festivala športnih in turističnih filmov organiziran izredno uspešen natečaj za najboljše knjižno delo in članek s planinsko tematiko. Takrat je dobil nagrado pokojni Nejca Zaplotnik za knjigo Pot. Organizator festivala je takrat sklenil, da bo natečaj odslej tradicionalen, nagrada pa je bila poimenovana po Nejcu Zaplotniku.

Letošnji festival bo med 26. in 30. septembrom. Za nagrado Nejca Zaplotnika lahko kandidirajo vsi avtorji knjig s planinsko tematiko, ki so izšle po zadnjem festivalu, članki, bodisi že objavljeni po tem času ali pa še ne. Predloge je treba poslati do 1. junija na naslov Interfilm festival, 61000 Ljubljana, Zrinskega 9 (telefon 061-317-340). Med predlogi bo izbirala strokovna žirija Interfilma in Planinska zveza Slovenije.

Na letošnjem festivalu bo dan večji poudarek planinstvu. Letos slavimo 130 letnico rojstva Juliusa Kugyja in Henrika Tume, 60 letnico prvega vzpona na Škratlico in 50 letnico prvega vzpona po severnih stenah Grandes Jorasses in Eigerja.

J. K.

Žitov pokal v Logatec

Kokrica, 8. aprila — Zadnja tekma v Ratečah je odločila, kdo bo najboljši na letošnjem pokalu Žita v pionirskih kategorijah. Delovna organizacija Žito je namreč pokrovitelj vsakoletnega tekmovanja mladih tekačev na smučeh, pravi Franc Rutar s tekaškega kluba Kokrica, katerega tekmovalci dosegajo iz leta v leto boljše uspehe. Letošnje tekmovanje je obsegalo šest tekem. Med mlajšimi pionirji so bili najboljši Petkovšek (Logatec), Velepec (Dol) in Gostiša (Logatec), med mlajšimi pionirkami Ambrožičeva (Logatec), Zevnikova (Kokrica) in Mežnarjeva iz Črne, med starejšimi pionirji Bašelj (Kranjska gora), Tišlar (Kokrica) in Kašpar (Triglav), med starejšimi pionirkami pa Cerkovnik (Bohinj), Seljakova (Kokrica) in Potočnikova iz Bleda. Skupno je zmagal Logatec s 516 točkami pred Kokrico 506, Triglavom 323, Bledom 265 itd.

Slovesen zaključek in podelitev priznanj najboljšim bo v četrtek, 21. aprila, ob 11. uri v delovni organizaciji Žito Ljubljana.

ureja JOŽE KOŠNJEK

Bravo, skakalci veterani!

Stare kosti so vzdržale...

Planica, 9. aprila — Kar 51 skakalcev veteranov se je zbralo na republiškem veteranskem prvenstvu v smučarskih skokih. Bilo je vse tako, kot na pravi, veliki planiški prireditvi, celo s fanfarami in spustom zastavonoš po doskočišču. Skratka, enkratno srečanje!

Planiški komite, Smučarska zveza Slovenije in Smučarsko društvo Dolomiti z Guncelj so držali roko nad sobotnim slovenskim veteranskim prvenstvom v smučarskih skokih. Goriškov Janez je skakalnico sprojeval kar na doskočišču popravljene Bloudkove lepote. Ker se je pokvaril teptalec, sta se Jože Zidar in Mato Krznarič, tudi sicer znana pripravljalca skakalnic v Planici, ob pomoči ekipe teptalcev iz Kropke ročno lotila dela in ob devetih dopoldne je bila naprava s kritično točko pri 15 metrih nared. Nasploh je šlo vse tako kot na pravi planiški prireditvi. Roman Seljak iz Kranja je brezplačno poskrbel za ozvočenje. Zadošče so planiške fanfare, inž. Lado Gorišek se je po puku skakalnice zapeljal s planiško zastavo, njegov sin Dušan pa z jugoslovansko. Računalnik je računal rezultate, Kroparji so bili izvrstni merilci, prvenstvo pa je odprl častni predsednik planiškega komiteja Niko Belopavlovič. Na ravni je bil tudi sodniški zbor: vodja planiških šol Andrej Tomin, smučarski aktivist iz Guncelj Tone Erman, FIS sodnik Jože Javornik in naša odlična skakalca Primož Ulaga in Miran Tepeš. Javornik je po tekmi dejal, da so se odlično ujeli. Za svoje pošteno delo so bili po tekmi nagradjeni: še posebej Primož in Miran, saj je bil to zanj sodniški krst. Praktično nagrado je prejel vsak tekmovalci.

Starejše in malo mlajše kosti so vzdržale, čeprav je bilo menda treba ob prijavi za vsak primer povedati, kakšen naj bo pogreb. Prek skakalnice so se korajžno spuščali malo mlajši veterani z Norčičem na čelu, pa malo starejši Bogatajevih, Jurmanovih, Meševih in Stefančičevih let in najstarejši, ki so se srečali Abrahama. Janko Dornič s 65 leti je bil najstarejši, Jože Dobrin, svetovni študentski prvak iz leta 1952 in Jože Zidar

kmalu za njim. V soboto se je na primer v Planici zbrala večina olimpijske skakalne ekipe iz leta 1956 v Cortini: Zidar, Rogelj in Janez Gorišek, manjkal je le pokojni Poldo. Pod Poncami smo srečali Albina Novšaka, dr. Toneta Dečmana in direktorja nordijskih reprezentanc Lojzeta Gorjanca.

Srečanje starih znancev, od katerih so nekateri prišli v Planico brez opreme, pa so jo jim prijatelji posodili, obujanje starih spominov, pa beseda zadovoljstva ob uspehih sedanje generacije skakalcev, in seveda tekma, so stvari, ki bodo skakalne veterane še družile.

J. Košnjek
Slike: G. Šinik

Bine Rogelj

Peter Stefančič

Jeseničani prvaki

Škofja Loka, 2. aprila — Končano je tekmovanje v gorenjski namiznoteniški ligi. Zaslužno so zmagali Jeseničani, ki so bili poraženi samo enkrat in to v zadnjem kolu proti Gumarju. Uvrstitev ostalih ekip je bila pričakovana. Končni vrstni red: Jesenice 21, Gumar 18, Sava 17, Murova 11, Kondor — LTH 9, Križe 6 in Iskra 2.

V nedeljo je bil slovesen zaključek lige, obenem pa je bilo tudi posamično prvenstvo lige.

J. S.

Krampl kandidat za reprezentanco

Ljubljana, 2. aprila — Čeprav še ni jasno, kje bo prihodnje leto

J. K.

Nov uspeh Rajka Lotriča in Tomaža Dolarja

Rolle, 11. aprila — Z zadnjimi tekmami smučarskih skakalcev za evropski pokal se je končala mednarodna smučarska sezona 1987-88. Tu so bili spet v ospredju jugoslovanski skakalci.

Najboljšo formo je v tem delu smučarskih skokov pokazal Rajko Lotrič, član TVD Partizan Žirovnica. Na zadnji tekmi na italijanskem prelazu Rolle je bil spet prvi. To je bila že njegova druga zmagal v zaključnem evropskem pokalu. Zmagal je tudi pred tednom dni v Falunu. Izreden uspeh je dosegel tudi član Iskre Delta Triglav iz Kranja Tomaž Dolar. Le-ta je na finalni tekmi osvojil tretje mesto in si s tem priskalal drugo mesto v končni razvrstitvi evropskega skakalnega pokala.

Vrsti red — evropski pokal — skupno — 1. Haim (Avstrija) 152, 2. Dolar (Jugoslavija) 125, 3. Strohmeier (Avstrija) 123, 6. Lotrič 95, 7. R. Kopač 75, 13. Bajc 60, ... Ulaga (vsi Jugoslavija) 50, ekipno — 1. Avstrija 853, 2. Norveška 623, 3. Jugoslavija 495.

D. H.

Enaindvajseta anketa Sportskih novosti

Zlata smučka za Matejo Svet in Primoža Ulago

Zagreb, 10. aprila — Športni časopis Sportske novosti iz Zagreba je že enaindvajsetič pripravil anketo za najboljšega smučarja in smučarsko odhajajočo sezono. V enaindvajseti anketi bosta 22. aprila na prireditvi v Mariboru zlato smučko za to sezono dobila alpska smučarka Mateja Svet in smučarski skakalec Primož Ulaga.

Na naslednjih mestih so Matjaž Debelak (Elektrotehna Ilirija), Miran Tepeš (Dolomiti), Matjaž Zupan (Iskra Delta Triglav), Rajko Lotrič (TVD Partizan Žirovnica), Tomaž Čizman (Olimpija), Rajko Benedik (Jesenice), Bojan Križaj (Tržič), Veronika Šarec (Novinar).

Doslej je največkrat zlato smučko, lovorico Sportskih novosti, dobil Bojan Križaj. Za svoje alpske smučarske dosežke jo je osvojil desetkrat.

D. H.

Rezultati veteranskega prvenstva

Skupina do 30 let: 1. Iztok Šoba (Dolomiti), 2. Tone Justin (Žirovnica), 3. Jože Demšar (Borovnica); od 31 do 40 let: 1. Bogdan Norčič (Adergas), 2. Marjan Križaj (Ilirija), 3. Andrej Cuznar (Podkoren), 4. Janez Bukovnik (Vevče), 5. Janez Demšar (Jesenice); od 41 do 50 let: 1. Vinko Bogataj (Triglav), 2. Janez Jurman (Dolomiti) — rekorder skakalnice s 15,5 metra, 3. Oskar Znidar (Dolomiti), 4. Marjan Mesec (Triglav), 5. Vinko Kunstelj (Vrhnik), nad 50 let: 1. Bine Rogelj (Pavliha), 2. Mato Krznarič (Mojstrana), 3. Jože Zidar (RC Kres), 4. Mirko Knafelj (Triglav), 5. Janez Gorišek (Dolomiti), 6. Janko Dornič (Olimpija), 7. Jože Dobrin (Olimpija).

Delilci pravice: Tone Erman, Jože Javornik in Primož Ulaga ter Miran Tepeš, oba prvi v sodniški vlogi

Marjan Mesec

Bogdan Norčič

OD TEKME DO TEKME

Radovljiskim košarkarjem ni uspelo — Z zmago proti Fructalu so košarkarji iz Radovljice zaključili tekmovanje v letošnji sezoni. V rednem delu tekmovanja v drugi slovenski ligi, skupina zahod, so bili drugi, na kvalifikacijah za vstop v prvo slovensko ligo pa niso uspeli. Bili so peti, vendar upajo, da jim bo šlo naslednjič boljše. Novi član slovenske košarkarske lige so Medvode. Radovljčani so kljub neuresničeni želji hvaležni svojim navijačem za spodbujanje. Upajo, da jih bodo bodrili tudi v prihodnji sezoni. — J. K.

Cicibanov pokal — Tržiški smučarski klub načrtno vzgaja mlade tekmovalce. Ena od oblik navdušenja mladih za smučarje je Cicibanov pokal za najmlajše. Tokrat objavljamo izide iz drugega tekmovanja od vključno treh. Na drugem tekmovanju so bile med cicibankami 1979 in mlajše najhitrejšje Ksenja Papler, Urška Perko in Urška Čadeš, med cicibankami 1977/1978 pa Tina Jerkič, Noele Narđaš in Nataša Sova. V obeh kategorijah med cicibani pa so bili najboljši Martin Belhar, Blaž Ahacič in Matija Perko v prvi skupini in David Primožič, Uroš Pivk in Andrej Jerman v drugi skupini. — J. Kikel

Šoferji in avtomehaniki smučali — Tržiško Združenje šoferjev in avtomehanikov je priredilo regijsko gorenjsko prvenstvo šoferjev in avtomehanikov v veleslalomu na Zelenici. Tekmovalo je okrog 50 smučark in smučarjev. Jeseniška ekipa je bila najuspešnejša pred Tržičani, Kranjčani in Blejci. Med moškimi do 35 let so bili najboljši Bojan Tacar (Bled), Janez Krtnar (Jesenice) in Rajko Ravnik (Tržič), v skupini od 35 do 45 let Franc Komac (Tržič), Stane Razinger (Jesenice) in Dušan Meglič (Tržič) in v skupini nad 45 let Franc Vavpotič (Jesenice), Jože Kavar (Tržič) in Jože Pogačnik (Bled). Med ženskami do 35 let je zmagala Marta Klinar (Jesenice), v skupini nad 35 let pa so bile najboljše Sonja Sajovic (Tržič), Ivanka Štranc (Bled) in Breda Nemeč (Tržič). J. Kikel

Kramarjev smuk v Lomu — ŠD Lom pod Storžičem je priredilo Kramarjev smuk, smučarsko tekmovanje slovenskih planincev in alpinistov. Sodelovalo je okrog 90 tekmovalcev, najuspešnejši pa je bil alpinistični odsek z Jezerskega. Med pionirkami so bile najboljše Tržičanke Simona Božnar, Jolanda Kaštrun in Martina Perne, med pionirji Damjan Hočevar (Medvode) in Tržičana Tomaž Soklič in Jože Meglič, med planinkami nad 30 let Nada Rotar (Ljubljana), Marija Stegner (Tržič) in Marija Ravnik (Križe) in med planinkami do 30 let Beti Božnar (Tržič), Lidija Ravnik (Križe) in Mojca Meglič (Tržič). Med planinci nad 40 let so bili najhitrejši Tržičani Jože Meglič, Janez Meglič in Franc Kavčič, med planinci do 40 let pa Klemen Rotar (Ljubljana), Mirko Rozman in Franc Meglič (oba PD Tržič). V tekmovanju alpinistov so slavili Jezerjani Luka Karničar, Izidor Karničar in Rado Markič. — J. Kikel

Praznično tekmovanje — V počastitev krajevnega praznika Bitenja, Zabnice, Sv. Duha in Jošta so priredili tudi športna tekmovanja. Zmagal je Sv. Duh pred Bitnjami in Zabnico. Med posamezniki so bili najboljši Ivan Tavčar, Pavel Porenta in Ivan Porenta iz Sv. Duha. Kegljanje je organiziralo ŠD Polet, ki je bilo tudi prireditev namiznoteniškega tekmovanja. Najboljša sta bila Zabničana Primož Demšar in Bojan Eržen. NK Bitnje je organiziral turnir v malem nogometu. Sodelovala so štiri moštva iz Bitenja in Sv. Duha. Zmagala je prva ekipa Bitenja pred prvo ekipo Sv. Duha, veterani Sv. Duha in kadeti Sv. Duha. V Zabnici je bil rokometni turnir. Zmagala je Zabnica pred Besnico, Storžičem z Golnika in Savo iz Kranja. Najboljši igralec je bil vratar Zabnice Peter Lebar, ki je branil kot v najboljših časih, najboljši strellec pa je bil Pogačnik iz Besnice s 14 zadetki. Zabničanom je pokal izročil predsednik organizacijskega odbora prazničnih prireditev Franc Hafner, tekme pa sta dobro sodila Uroš in Bernard. Žal je odpadlo tekmovanje v veleslalomu. — J. K.

Avtomobili na pločnikih in zelenicah, nekoliko oddaljenejša parkirišča pa na pol prazna

Pomanjkanje parkirišč ni edini razlog za nered

Radovljica, 8. aprila — V petek dopoldne smo se sprehajali skozi Radovljico, Lesce in Bled in se sami prepričali, kar že leta in leta v svoja poročila navajajo komunalni redar, svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, postaja milice in drugi, ki so odgovorili za t. i. »mirujoči promet«.

Nasprotno je, da pri nas še nismo vzeli vseh lekcij celovitega in skladnega načrtovanja človekovega okolja (trgovine, stanovanjske bloke itd. še znamo postaviti, na parkirišča pa ob tem radi pozabimo) in da je parkirišče glede na porast prometa in števila vozil odločno premalo. Pa ne le v Radovljici, kot bi morali biti v Kranju, v Trzinu, v Jesenicah, v Škofji Loki in še nekaterih večjih krajih. Pomanjkanje parkirnih mest pa ni edini razlog za vse hujši nered pri parkiranju. Kazni za prometne prekrške in za nespoštovanje predpisov o parkiranju so preizkušene in ne odvratajo voznikov od parkiranja na pločnikih, zelenicah in na mestih, kjer ne bi smeli. In ne nazadnje: ljudje smo (grdo) navajeni in bi se najraje z avtomobilom pripeljali do občinskih, gostilniških in trgovinskih vrat, tik do branjeveke na trgu... In ker je navada železna srajca, bo bržčas preteklo še precej Save, da se bomo ugodju in udobju (ob smešno nizkih kaznih) za zmeraj odrekli.

Cepprav je pred vstopom v radovljiški Linhartov trg prometni znak, ki prepoveduje vožnjo po trgu oz. jo dovoljuje le do tiskarne, je bilo v petek okrog pol desetih dopoldne na trgu petnajst vozil. Le na dveh smo opazili (na steklu nalepljeno) dovolilnico, vsa ostala so bila brez nje. Pri bližnji Merkurjevi trgovini in frizerskem salonu so bili avtomobili na pločnikih, nekateri

Čepprav je po Linhartovem trgu prepovedana vožnja (z izjemo do tiskarne), je na trgu vsak dan precej »pločvine«. Sicer pa je tudi upravni organ izdal več dovolilnic, kot je to parkirnih mest.

tudi deloma na cesti, bližnje parkirišče ob srednji ekonomski šoli pa je bilo na pol prazno. V

Cankarjevi ulici je bila ob cesti nasproti trgovin in gostinskih lokalov, nedaleč proč od znaka, ki prepoveduje ustavljanje in parkiranje (izjema so le vozila za dostavo blaga), cela vrsta vozil. Na nasprotni strani, kjer znak prepoveduje vsakršno parkiranje in ustavljanje, so bila parkirana štiri vozila, dva celo tik ob stopnicah, ki vodijo v gostinski lokal... Parkirišče, ki je le nekaj deset metrov proč (za trgovinami in lokali) in je tudi sicer z znakom dobro označeno, pa je bilo v petek dopoldne skoraj prazno. Povedano natančneje: na njem je bilo še 42 prostih parkirnih mest.

Merkurjeva trgovina v Lescah je tipičen primer gradnje, pri kateri investitor ni dovolj mislil na kupce oziroma na parkirišča. Ob trgovini je prostora le za tri,

štiri vozila, sicer pa stranke parkirajo na pločniku in deloma tudi na cesti, ki je na tem mestu že tako ozka in že brez dodatnih »ovir« dovolj nevarna za udeležence v prometu, še zlasti za pešce. Nekaj so za takšno stanje krivi kupci: tudi tistim, ki ne kupujejo ničesar velikega ali težkega, da ne bi mogli nesti nekaj deset metrov, se zdi predaleč, da bi avto pustili na parkirišču v bližini živilske trgovine in odšli do Merkurja peš. V Lescah pa imajo še en problem: zvečer, ko oživi gostišče Sova, zmanjka urejenih parkirišč na nasprotni strani ceste, zato jih obiskovalci lokala puščajo na zelenicah, pločnikih... pa čepprav bi v krogu stotih metrov lahko našli zadostno urejenih parkirišč. Za gostinske goste še bolj kot za nakupovalce velja, da bi se najraje pripeljali do vrat.

Na Bledu je pred glavno turistično sezono še nekaj reda pri

Radovljiški komunalni redar ugotavlja, da je prometni režim na Linhartovem trgu slabo urejen, in da odgovorni tudi ne kažejo prevelikega zanimanja, da bi problem dokončno rešili. Upravni organ je izdal 59 dovolilnic za vožnjo in parkiranje na Linhartovem trgu, na njem pa je označenih le približno 33 parkirnih mest. Pred trgovino ni zadosti parkirišč. Do Merkurjeve trgovine še vedno vozijo težki tovornjaki in priklopniki, ki samo še povečujejo zmedo in zastoje. Še naprej ostaja nerešen problem nepravilnega parkiranja na Cankarjevi cesti, pa čepprav je bilo o tem že več sestankov. V Lescah so nastala kritična mesta v Dežmanovem naselju in pred gostiščem Sova, na Bledu pa je največ težav na Ljubljanski cesti in Cesti svobode, še zlasti pred hotelom Park.

parkiranju, julija in avgusta pa bodo prometni znaki le še opozorila odgovornim v občini in v kraju, da so parkirišča eden od zelo perečih problemov. Študija o prometni ureditvi Bleda, ki jo pripravljajo bo že nakazala možnosti, kako ga rešiti.

C. Zaplotnik

NESREČE

Deklica se je utopila

Kamna gorica, 8. aprila — Popoldne okoli štirih so v Kamni gorici pogrešili 9-letno Andrejo J. iz Lendave, gojenko tamkajšnjega zavoda. Z vrstniki se je igrala na dvorišču, nato pa, kot že večkrat poprej, izginila. Čez dobro uro jo je eden od domačinov našel utopljeno v potoku Lipnica. Deklici so sicer pomagali z umetnim dihanjem, odpeljali so jo v jeseniško bolnišnico, vendar je bilo že prepozno.

Porezal si je levo

Škofja Loka, 9. aprila — V škofojloški LTH v obratu predelave se je dopoldne pri delu ponesrečil 56-letni Djuro Cvetković, doma iz Škofje Loke. Pri stroju, kjer je izdeloval vijake, je nenadoma vtaknil roko med zaščitno kovinsko ploščo in rezkalno žago, tako da ga je porazalo po levo. Ranjenca so odpeljali v ljubljanski Klinični center.

Z avtom v zid

Bled, 8. aprila — Neprimerna hitrost je botrovala prometni nesreči, ki se je pod večer primerila na Partizanski cesti na Bledu. 22-letni voznik audija z nemško registracijo Andrej Kvas z Bleda je nenadoma zapeljal na levo, nato pa sunkovito obrnil na desno ter slednjič čelno trčil v zid. Razen voznika sta bila v avtu hudo ranjena še sopotnika, 23-letni Tomaž Ulčar in 20-letni Stanislav Rovani, oba z Bleda. Ranjenca so odpeljali v jeseniško bolnišnico.

Čelno trčenje

Bled, 8. aprila — Tega dne se je na Bledu pripetila še ena nesreča. Na Cesti svobode sta čelno trčila avtomobila Jožeta Turk, starega 23 let, z Bleda in Rasima Ramića, starega 19 let, z Jesenic. Turk je nenadoma zapeljal na levo, na nasprotno stran ceste. Ramićeva sopotnica Azra Hamzić, stara 19 let, z Jesenic, je bila v nesreči hujše ranjena.

Trčil v električni drog

Gorenja vas, 10. aprila — 29-letni Marjan Mlinar z Golega vrha, ki se je tega večera peljal iz Žirov proti Gorenji vasi, se je na poti zaletel v električni drog. Nezgod je botrovala prevelika hitrost. Zaradi nesreče so bili v Sovodnju, na Hotavljah in v delu Gorenje vasi skoraj uro brez električnega toka.

Družbena lastnina — od vseh in od vsakogar?

Ko se je na Gorenjskem zvedelo o mesni aferi, v katero je vpleteno večje število mesarjev, je eden od (vodilnih) delavcev dejal: »Tako je v vseh podjetjih, le da jih nekje (goljufe in tatove namreč — op. p.) odkrijejo, drugje pa ne.« Ljudem, ki se verjamejo v poštenost in v stara etična načela — ne kradi, ne laži... grede ob takšnih besedah lasje pokonci, še posebej, če se hkrati spomnijo tudi na že večkrat absojeno afero Agrokomerc, na povsem konkretne primere na Gorenjskem ali le na »hvalo« delavca, ki je za gostilniško mizo (še brez vpliva malignanov) izjavljala, kako je iz tovarne prek zime po delih znosil vrtni strojček.

Ali je res v vseh tovarnah enako? Ali res povsod že po malem kradejo, goljufajo in »nosijo domov«?

Če je v izjavi »tako je v vseh podjetjih« in v gostilniških razpravah vsaj nekaj resnice, se velja zamisliti in se vprašati, kaj dela samoupravna delavska kontrola, kaj široko razvejani sistem družbene samozaščite... V tem okviru tudi lažje razumemo pobudo z ene od ustavnih razprav v radovljiški občini, češ da mora spremenjena ustava bolje kot sedanja zaščititi družbeno lastnino. Načelo, da je ta lastnina od vseh in od vsakogar, vodi k razsipništvu, k zapravljanju narodnega bogatstva in nenazadnje — h kriminalnim dejanjem.

C. Zaplotnik

S SODIŠČA

Kupca skušali opehariti za obresti

Kranj, 8. aprila — Temeljno sodišče v Kranju je zaradi gospodarskega prestopka kaznovalo Murkino poslovalnico Avto-murka v Lescah s 500 tisoč dinarji in njenega (tedanjega) poslovođa Filipa Zupanca s 25 tisočaki; izreklo pa je tudi varstveni ukrep objave (izvelje) sodbe v tisku, ker je presodilo, da je koristno, če javnost izve za obsodbo.

Ivan Tota in Nikola Nikolaj sta maja 1985 v Murkini poslovalnici Avto-murka naročila Renaultovi osemnajstici in vnaprej plačala skoraj 1,4 milijona dinarjev. Ko sta konec avgusta prejela osebna avtomobila (dobavni rok je bil dva meseca), jima niso hoteli obračunati in plačati ustreznih obresti od že plačanega zneska. Predstavnik delovne organizacije Murka je v zagovoru navedel, da so se v poslovalnici ravnali po navodilih proizvajalca, novomeškega IMV-ja, ki je zahteval, da se kupca avtomobilov odpovesta obrestim ali pa, da jima vrne vso kupnino z obrestmi vred — in seveda ostaneta brez avtomobila. Nikolaj in Tota sta se »odrekli« obrestim, vendar le za kratek čas, le do posredovanja tržnega inšpektorja iz Poreča, ki je Murko ovadil kranjskemu jav-

nemu tožilstvu. Poslovođa leške poslovalnice je v svojem zagovoru dejal, da so (na zahtevo proizvajalca) nameravali izplačati obresti ob končnem obračunu — to je po preteku enoletnega garancijskega roka oz. prevoženih 10.000 kilometrov. Poudaril je tudi, da so leta 1985 od prodajne vrednosti avtomobila dobili le 1,8 odstotka (pri Renaultovi osemnajstici 260 tisoč dinarjev), kar je bilo tako malo, da z izplačilom obresti ne bi ničesar zaslužili. Sodišče ni upoštevalo takšnega zagovora in je presodilo, da bi morala Murka in poslovođa zaščititi kupca, jima obračunati in izplačati obresti in pri tem tudi prevzeti nase riziko poslovanja z IMV-jem. Pri kaznovanju je upoštevalo, da je proizvajalec vsilil Murki prodajne pogoje, pa tudi težo in vrsto kršitve in posledice, ki sta jih občutila kupca.

Vse bolj krvave gorenjske ceste

V nezgodah ugasnilo 18 življenj

Kranj, 7. aprila — Dejstvo, da je v prvih treh mesecih letos umrlo na gorenjskih cestah 18 ljudi, je nadvse tragično. Še bolj pretresljivo pa je, da smo z njimi izgubili kar 11 oseb v cvetu mladosti!

V republiškem svetu za preventivo in vzgojo v cestnem prometu so pred nedavnim sprožili preplah ob podatku, da se ob lanskem neljubem rekordu v številu nesreč na slovenskih cestah letos nadaljujejo prometne nezgode in njihove posledice v še večjem obsegu. V prvih treh mesecih je namreč v njih umrlo za okoli 20 odstotkov več ljudi kot lani.

Če bi ravnali v tej smeri, bi morali na Gorenjskem sprožiti vse rumene utripajoče luči hkrati. Posledice nesreč na tukajšnjih cestah so katastrofalne! Tako sploh ni več moč pisati o prometno varnostnih razmerah na cestah, temveč predvsem o nevarnostih.

Do konca marca so gorenjski miličniki našli že 86 nezgod s težjimi posledicami. V njih je umrlo 18 oseb, od tega kar 11 mlajših od 25 let. Kdor se spominja, da je bilo lani v tem času 9 mrtvih, ne bo proti poseganju po alarmnem zvoncu. Ob stoddotnem povečanju števila smrtnih žrtev, 46 hudo ranjenih ljudi in 55 lažje ranjenih oseb v prvem četrtletju gotovo tudi na Gorenjskem ne bo moč doseči skupno začrtanega cilja, da bi letos zmanjšali število nesreč vsaj za 10 odstotkov!

Največ, 38 nesreč se je zgodilo v kranjski občini, 19 v škofojloški, po 12 v jeseniški in radovljiški ter 4 v tržiški občini. Trčenja vozil so najpogostejša na regionalnih cestah; zelo nevarni sta,

na primer, cesti Kranj — Škofja Loka in Kranj — Brnik. Veliko nezgod je tudi na odseku magistralne ceste od Naklega proti zahodu.

Čepprav vemo, da z našimi cestami ni vse v najlepšem redu, njih ne gre kriviti za naraščanje števila nezgod. Največ nesreč se je primerilo prav na relativno dobrih cestiščih. Tudi naša povečini ostarela in slabo vzdrževana vozila niso glavni krivci. To re, večino krivde morajo prevzeti udeleženci v prometu sami!

Po ugotovitvah miličnikov je letošnje nesreče povzročila v 26 primerih prehitra vožnja. Z njo je delno povezana tudi nepravilna stran in smer vožnje, zaradi česar se je pripetilo 28 nezgod. Kot sumijo, je prav toliko nesreč zakrivil alkohol. Veliko napak naredijo v razmeroma dobro označenih in preglednih križiščih; v njih je bilo 14 nezgod. Tem podatkom velja dodati ugotovitve, da mnogi niso uporabljali varnostnih pasov in so zato bile posledice nesreč hujše.

Ali verjamete, da bo lo samo miličniki s povečanim ukrepanjem proti kršilecem lahko naredili red na cestah? Najbrž ne, pa tudi zavzemanje vseh drugih strokovnih služb in organizacij za večjo prometno varnost ne bo dovolj, če tega ne bomo želeli predvsem vozniki. Zato se kdaj vprašajte o svojem vedenju na cesti in ga skušajte izboljšati!

S. Saje

ureja CVETO ZAPLOTNIK

ZA VARNOST NA CESTI

Mato Begič, gostilničar
Stražišče Kranj

V našem lokalu se trudimo, da vsakega gosta postrežemo in ustrezemo njegovi želji.

Težko bi ločevali voznika od pešca. In če tudi bi ga, naj vsak voznik sam odloči in oceni, kje ima mero. Lahko pa rečem, da vinjenemu gostu pri nas vedno pomagamo, da pride varno domov. Če že nanese tako, pokličemo taksi ali priskrbimo posebni prevoz, ničolikokrat pa sem tudi že sam odpeljal gosta domov. Njegovo vozilo pa je počakalo na našem zavarovanem prostoru. Seveda, da ne bo nesporazuma, velja to za naše goste, ne pa za tiste, ki so že prišli k nam vinjeni. Verjemite mi, da bi bilo za naš lokal in zame osebno zelo neprijetno, če bi voznik, ki je bil naš gost in je odšel iz našega lokala, zaradi vinjenosti povzročil prometno nesrečo.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

Sprehod po sejmu gozdarstva in kmetijstva

S 27. mednarodnim sejmom gozdarstva in kmetijstva se je v petek v Kranju začelo letošnje sejmsko leto. Na prvi sejmski prireditvi letos sodeluje prek 650 domačih in tujih razstavljalcev. Da bi vam malo približali prireditve, smo se sprehodili po razstavnem prostoru med prikazom razvoja in pregleda najnovejših dosežkov, se prepričali o kakovosti in pestrosti ponudbe ter seznanili z različnimi zanimivostmi in posebnostmi. Svetujemo vam, da si tudi sami ogledate letošnji sejem gozdarstva in kmetijstva z nekaterimi zanimivostmi s področja lovstva. Sejem bo odprt do 17. aprila.

V hali A vzbujata precejšnjo pozornost in zanimanje Kmečka gospodarska zadruga Market in Elektro Franz Luschnig iz Železne Kaple. Zadruga se na sejmu predstavlja z različnim tehničnim orodjem, ki ga lahko na sejmu naročite in potem plačate ter dobite pri njih v Železni Kapli. Na zalogi imajo tudi krmila, zaščitna sredstva, gradbeni material, stroje, živila, čistila in hrano. Franz Luschnig pa na sejmu predstavlja najnovejše dosežke TV, audio in video tehnike. Sprejema tudi naročila, rade volje pa vam bo postregel, če ga boste obiskali v Železni Kapli. Zadruga Market daje informacije tudi po telefonu 9943-4238-217, Franz Luschnig pa na številki 9943-4238-292.

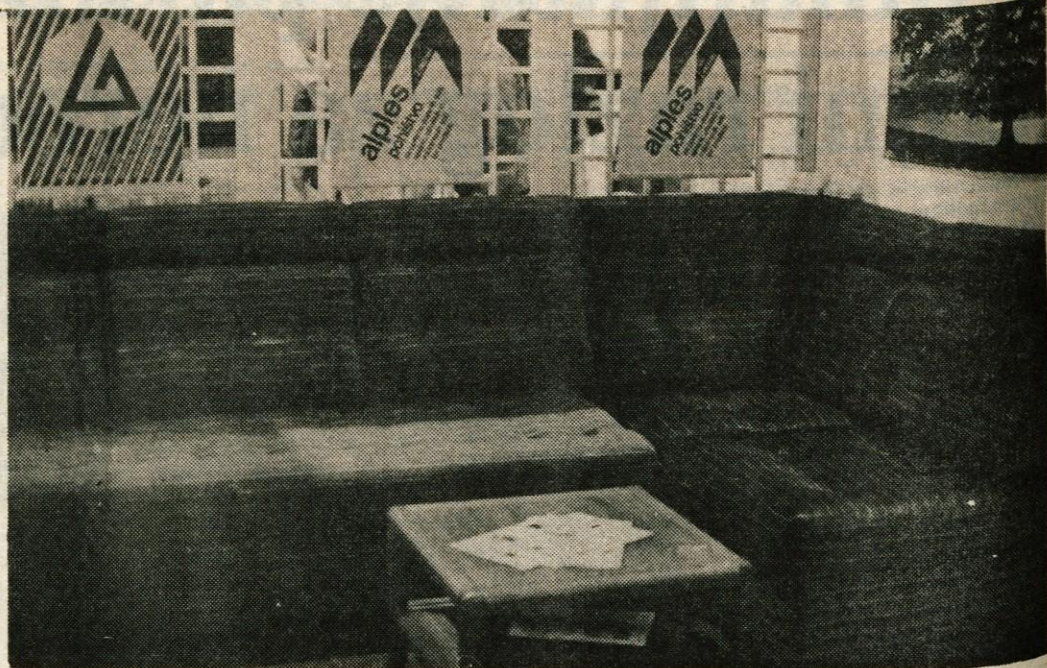
Alpes Železniki in Zlit iz Tržiča se v večnamenski dvorani predstavljata pravzaprav na skupnem prostoru. Medtem ko Alpes predstavlja sestavljeni program Dom oreh in Triglav, so za Zlit značilne sedežne garniture in kmečko stilno pohištvo. Za oba razstavljalca, ki sta, mimogrede, redna razstavljalca na Gorenjskem sejmu, je značilen 10-odstotni popust za nakup v gotovini ali pa plačilo v šestih obrokih brez obresti.

Za vse kar vas zanima, se v Alplesovem paviljonu lahko obrnete na Marijo Skrt. Lahko pa pokličete tudi Alpes Železniki, kjer je vodja maloprodaje Miha Habijan. V salonu v Železnikih (telefon 66-155), ki je odprt vsak dan neprekinjeno in ob sobotah do 14. ure, vam bodo radi ustregli z informacijami in pri nakupu.

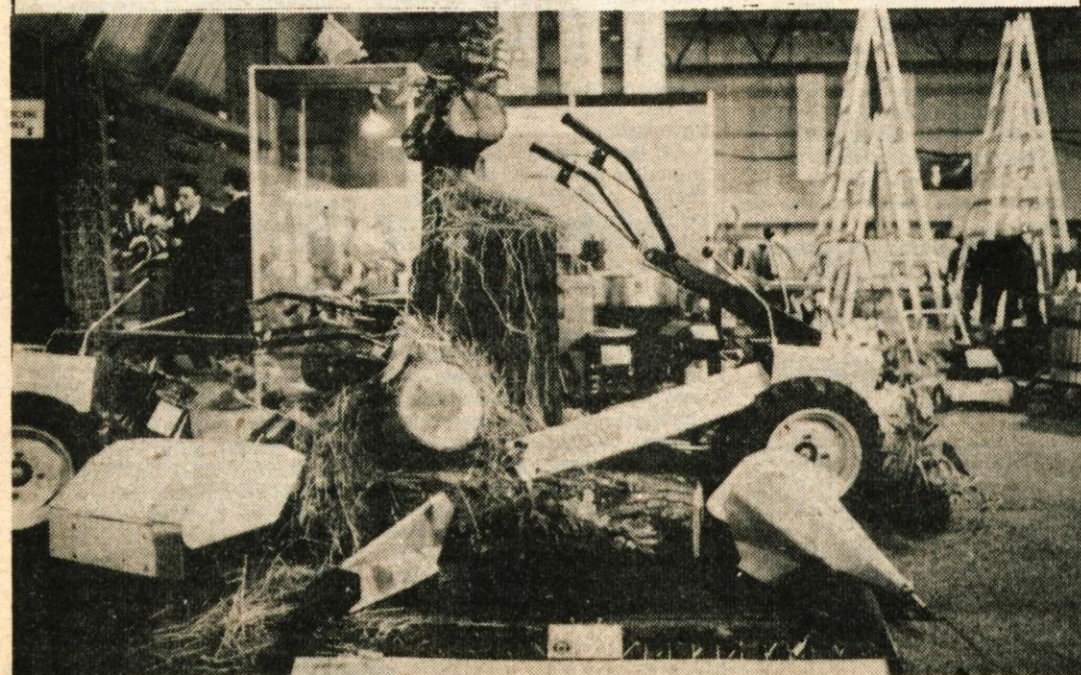
Svoj salon na Deteljici v Bistrici pri Tržiču pa ima tudi Zlit (telefon: 50-795). Salon pohištva vodi Dušan Jerman, odprt pa je vsak dan od 8.30 do 19. ure in ob sobotah od 8.00 do 13.30. Obiščite Alpes in Zlit na Gorenjskem sejmu ali pa v salonu v Železnikih in v Tržiču.

Združena lesna industrija Tržič p.o.

Na velikem razstavnem prostoru kranjski MERKUR razstavlja in prodaja zanimive izdelke, neobhodno potrebne v gozdarski in kmetijski dejavnosti. Prikazana je zlasti mala kmetijska mehanizacija, primerna za obdelovanje manjših kmetijskih površin, kmetijsko vrtnarsko, sadjarsko in gozdarsko orodje, električno ročno orodje, varilni aparati, verižna dvigala, električni pastirji in polnilci akumulatorjev. MERKUR predstavlja tudi izdelke tujih poslovnih partnerjev, ki so zastopani z gozdarsko opremo in orodjem ter zaščitnimi oblekami (SANDVIK), motornimi žagami (ALPINA), kosilnicami in vrtnim orodjem (ALKO), hidravličnimi črpalkami in motorji (VOLVO). Prav posebej so predstavljeni izdelki UNIOR - Zreče, TOKOS Tržič in OBRTNIK Borovnica. Zanimiv sejmski program, ki si ga kaže na razstavnem prostoru MERKURJA ogledati.

Za prijetno presenečenje in predvsem dobrodušno uslugo je na letošnjem mednarodnem sejmu gozdarstva in kmetijstva poskrbela Ljubljanska banka Temeljna banka Gorenjske Kranj, ki je v prostoru (desno) pri vходу v večnamensko dvorano odprla svojo sejmsko poslovalnico. Odprta je ob koncu tedna (petek, sobota, in nedelja), ko so sicer poslovalnice v mestu zaprte, dopoldne do 12. in popoldne od 16. ure naprej. V tem času lahko kar na sejmu uredite vse bančne oziroma denarne posle.

Lesnina Kranj razstavlja na sejmu v Kranju, kjer nudi pohištvo za opremo dnevnih sob, spalnic, otroških sob, kuhinj itd. Kuhinje Gorenje, 25 % popust za gotovinska plačila. Priporočajo tudi obisk specializiranega salona kuhinjskega pohištva in bele tehnike na Titovem trgu - v Kranju (tel.: 21-485), salona pohištva na Primskovem v Kranju (tel.: 24-554) in salon pohištva na Jesenicah - Skladiščna 5, (tel.: 81-179). V vseh salonih boste prijazno in strokovno postreženi.

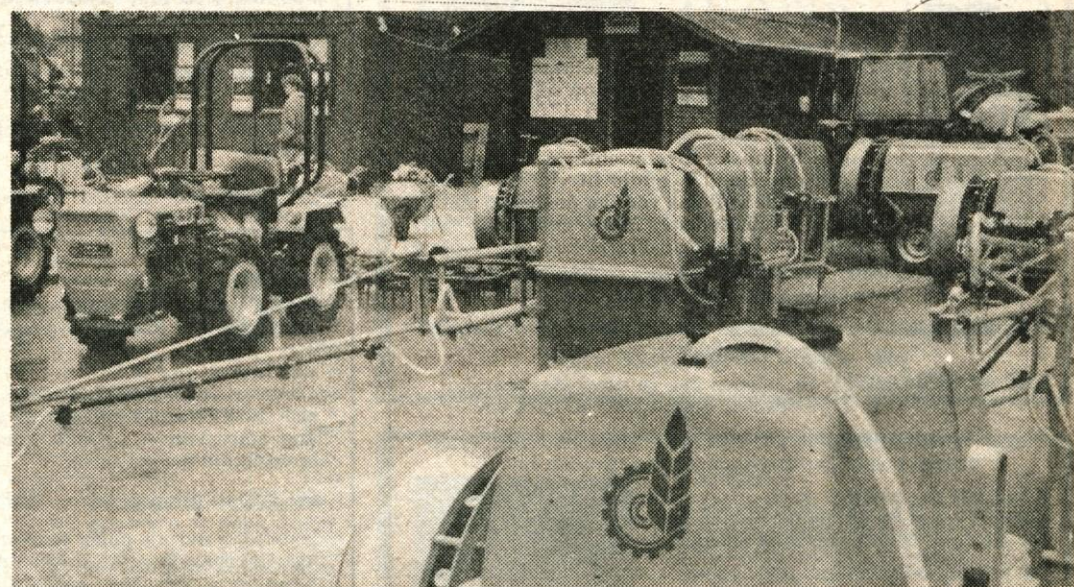
Če kdo, potem je Zavarovalna skupnost Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj zares zaslužen ob otvoritvi sejma dobila posebno priznanje za strokovno in vsebinsko vključevanje v zasnovano gozdarsko-kmetijsko sejma. Njen razstavno-informativni prostor v večnamenski dvorani ne pomeni le uspešen prispevek k ureditvi celotnega prostora v večnamenski dvorani, marveč s posrečeno igro in s strokovno razlago ter informacijo o oblikah in možnostih zavarovanja primerno dopolnjuje poslovnost celotne letošnje prireditve. Po nakupu se torej oglasite pri Zavarovalni skupnosti Triglav v večnamenski dvorani.

Še posebno pozornost vzbuja med obiskovalci paviljon Jelovice iz Skofje Loke v večnamenski dvorani Gorenjskega sejma. Jelovica se tokrat predstavlja s programom stavbnega pohištva, montažnih objektov in z dopolnilnim programom. Pri dopolnilnem programu vas še posebej opozarjamo na razstavljene montažne predelne stene, zložljive vrtno garniture in posebne tapetarske mizice. Novosti, ki si jih lahko ogledate na sejmu, pa so: zložljive vrtno garniture, dvokrilna vhodna vrata s termoizolacijskim steklom in vhodna vrata s krpan zaporo (zapiranje na petih mestih). Za nakup v gotovini dajejo 10-odstotni popust, za plačilo v šestih obrokih pa so obresti 20-odstotne. Če boste pri Jelovici kupili za 1,5 milijona dinarjev izdelkov, vam bodo pripeljali kupljene izdelke do 100 kilometrov brezplačno. Jelovica Škofja Loka ima svoja prodajna mesta v Škofji Loki, Kidričeva 58 (tel.: 064/61-361 ali 61-185), v Murski Soboti, Cankarjeva 25 (tel.: 069/22-921) in v Novi Gorici, Vojkova 8 (tel.: 065/23-660).

Gorenje — fecro iz Slovenj Gradca, ki ima za zahodnonemško firmo Westfalia sklenjeno kooperacijsko pogodbo na razvojnem, tehničnem in komercialnem področju, predstavlja na gozdarsko kmetijskem sejmu tehnologijo pridobivanja in hlajenja mleka — razne sisteme molže (na vrč, mlekovod itd.) in hladilne baze s sistemom, ki omogoča, da s sproščeno toploto ogrevamo vodo. Baze izdeluje v različnih velikostih; od 50 do 3000 litrov. Manjši (do 650 litrov) se uporabljajo predvsem na kmetijah, večji pa tudi na družbenih posestvih. Dobavni rok je 8 do 12 tednov. Za nekatere izdelke pa je treba počakati le 14 dni. Plačilo je mogoče v dinarjih ali v devizah.

KŽK-TOZD Agromehanika, Kranj-Hrastje razstavlja in prodaja na sejmu v Kranju: Traktorje TOMO VINKOVIĆ, Bjelovar, program IMT, Beograd in stroje iz lastne proizvodnje. Za program IMT, Beograd sprejema naročila in vplačila za vse tipe traktorjev. Za traktorje TOMO VINKOVIĆ, Bjelovar Tip 420 in 523 ter za lastno proizvodnjo nudi tudi brezobrestni kredit.

RIKO — Ribniška kovinska industrija Ribnica na Dolenjskem

Vsestransko uporaben in predvsem varen gozdarski in kmetijski program

RIKO

Na 27. mednarodnem sejmu gozdarstva in kmetijstva v Kranju na zunanjem razstavnem prostoru zastopa Riko-Ribniška kovinska industrija Ribnica na Dolenjskem Agrotehnika Ljubljana Poslovna enota Kranj, opremo Riko pa dobite tudi pri Gorenjski kmetijski zadrugi TZO Sloga na zunanjem razstavnem prostoru. Če si boste ogledali sejem, ne pozabite na RIKO.

Prav gotovo vam ime RIKO — Ribniška kovinska industrija Ribnica na Dolenjskem ni neznan. Zadnja zima sicer ni bila obilna s snegom, vendar strojno opremo s priključki dobro poznajo predvsem vzdrževalci cest pozimi. Prenekateri, pogodbeno zadolženi traktorist v krajevni skupnosti, ki skrbi za pluzenje cest, se v snegu pada na delo oziroma čiščenje snega z opremo RIKO.

Vendar pa RIKO ne izdeluje le tovornost (cestno) opremo znano doma in v tujini. Njihov proizvodni program sega tudi v področje gozdarstva in kmetijstva. Na letošnjem sejmu v Kranju, kjer je sicer RIKO dokaj reden gost, se predstavlja v okviru Agrotehnike Ljubljana (njihovo opremo in stroje pa dobite tudi

Riko izdeluje več vrst traktorskih nakladalnikov in sicer sprednje in zadnje. Medtem ko so zadnji namenjeni bolj za kmečka opravila, je sprednje moč uporabljati tudi za zemeljska dela. Če pa nanese, so eni

kot drugi uporabni za vsa dela. Traktorski nakladalnik ZTN je moč priključiti na traktor zadaj,

sprednji nakladalnik pa so TN-1H in TN-2H.

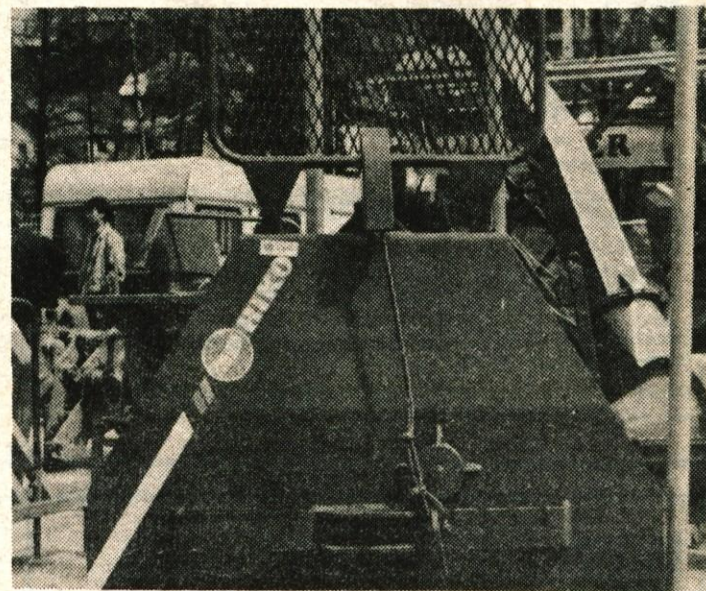
Med obiskom in ogledom sejma, gozdarstva in kmetijstva v Kranju vam zato svetujemo, da si ogledate program Ribniške kovinske industrije RIKO za gozdarje in kmetovalce. Oprema in naprave RIKO so vsestransko uporabne, varne in tako rekoč nepokvarljive.

pri Gorenjski kmetijski zadrugi TZO Sloga) s štirimi zanimivimi izdelki: z dvema vrstama traktorskih nakladalnikov, drobilcem vej in drv in tremi vrstami vitel za spravilo lesa.

Če najprej rečemo besedo, dve o štirih vitlih za spravilo lesa, potem povejmo, da so ta vitla RIKO primerna predvsem za spravilo lesa na težkem terenu. Njihova glavna odlika so varno rokovanje. Razen tega pa se ta vitla praktično ne morejo pokvariti. Sicer pa so ena od odlik in značilnosti RIKO tudi zelo dobro organizirani servisi.

Drobilec vej in drv morda za nekatere ni posebnost. Vsekakor pa ta naprava lastniku pri delu prihrani veliko časa in predvsem truda.

In traktorski nakladalnik?

PROSTI ČAS '88 OD 14. DO 17. APRILA V CELOVCU

...TPERA
JE
VIDETI!

- KOROŠKI SALON AVTOMOBILOV IN MOTORJEV
— FERRARI ZA 8,2 MIO SCH = NAJDRŽAJI OSEBNI AVTO NA SVETU
- K.I.T.T. — KNIGHT RIDER
— ČUDEŽNI AVTO IZ TV SERIJE
- LOVSKE RAZSTAVE IN RAZSTAVA LOVSKIH TROFEJ
- DNEVI ORF PROGRAM
— "Z RADIOM KOROŠKA IGRA, ZABAVA IN SHOW"
- ŠPORTNE AKTIVNOSTI IN RAZNE IGRE Z "AVSTRIA KLAGENFURT"
KOT NPR. STRELJANJE, TEKMOVANJE, ITD
- MODELČKI AVTOMOBILOV Z DIRKALIŠČEM,
ENKRATNO TEKMOVANJE
- PREDSTAVITEV POTOVALNE PONUDBE
- LETENJE S PADALI
- PREDSTAVLJAJO SE ZBIRALCI
MINERALOV IN KOVANCEV

ŽIVILA KRANJ n.sol.o.
Cesta na Okroglo 3
NAKLO

Trgovska in gostinska delovna organizacija Živila Kranj, n.sol.o., Naklo, Cesta na Okroglo 3, TOZD Gostinstvo Kranj, n.sol.o., Naklo, Cesta na Okroglo 3, objavlja naslednja prosta dela in naloge:

VEČ NATAKARJEV za območje Kranja in Preddvora za določen in nedoločen čas

VEČ KUJARJEV za območje Kranja in Preddvora za določen in nedoločen čas

VEČ SLAŠČICARJEV za določen čas za novo slaščičarsko delavnico KRANJSKI KOLAČEK

Pogoji: IV. stopnja strokovne izobrazbe smer natakara, kuhar oziroma slaščičar in dvomesečno poskusno delo.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh od objave oglasa kadrovske službi DO ŽIVILA KRANJ, Naklo, Cesta na Okroglo 3.

Vsi prijavljeni kandidati bodo pisno obveščeni o izidu izbirnega postopka v 15 dneh od opravljene izbire.

ZVEZNA CARINSKA UPRAVA CARINARNICA JESENICE

objavlja prosta dela in naloge

VZDRŽEVALEC ZGRADB IN NAPRAV — 1 delavec

Pogoji: končana IV. stopnja strokovne izobrazbe elektro ali kovinarske stroke, vozniki izpit B kategorije in 6 mesecev delovnih izkušenj.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pisne prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: CARINARNICA JESENICE, Cesta maršala Tita 37, 64270 Jesenice.

gorenjski tisk p.o.

Moše Pijadeja 1, p.p. 81
64000 KRANJ

objavlja prosta dela in naloge

ZAJEM PODATKOV IN OBRAČUN SKUPNEGA PRIHODKA

— V. stopnja izobrazbe ekonomske ali druge ustrezne smeri in 1 leto ustreznih delovnih izkušenj

Enoizmensko delo združujemo za nedoločen čas z dvomesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba DO 8 dni po objavi.

AERODROM LJUBLJANA
Zg. Brnik 130

Vabi k sodelovanju za samostojno in zahtevnejše opravljanje del

PROGRAMERJE

za opravljanje del in nalog razvijanje programov za nove aplikacije, usposabljanje delavcev za delo AOP, kontaktiranje, vzdrževanje, servis itd.
— računalniško informativna, tehnična ali ekonomska usmeritev VII., VI. oziroma V. stopnje zahtevnosti

Novim sodelavcem nudimo možnost stimulativnega nagradovanja, strokovnega uvažanja, izpopolnjevanja in utrjevanja v računalništvu.

Če želite bolje spoznati svojo stroko, razvijati svoje znanje in ga prenašati v prakso in vzporedno s tem spoznati tudi letališče in letalski promet, pošljite svoje ponudbe na DO Aerodrom Ljubljana, kadrovska služba, 64210 Brnik v 10 dneh po objavi.

ZCP, CESTNO PODJETJE KRANJ, n.sub.o.
KRANJ, Jezerska cesta 20

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD GRADNJE objavljamo prosta dela in naloge:

1. MANJ ZAHTEVNA TEHNIKA NA GRADBIŠČU — 1 delavec

Pogoji: gradbeni tehnik, 2 leti delovnih izkušenj, 3 mesečno poskusno delo.

Za objavljena dela in naloge bomo združili delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo pisne vloge o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: ZCP Cestno podjetje Kranj, Jezerska cesta 20.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po sprejemu sklepa.

OSNOVNA ŠOLA STANE ŽAGAR LIPNICA

Razpisuje prosta dela in naloge

VODJE KUHINJE s polnim delovnim časom za nedoločen čas.

Izbrani kandidat bo delo nastopil 29.8.1988.

Razpisni pogoji: srednja šola gostinske smeri ali druge ustrezne smeri ter vsaj dveletna praksa.

Kandidati naj prošnjo z dokazili pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE o.o.
KRANJ, Gosposvetska c. 9

Osnovno zdravstvo Gorenjske, o.o., Delovna skupnost skupnih služb Kranj, razpisuje po sklepu delavskega sveta ponovno izbiro delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostjo za opravljanje del oz. nalog

VODENJE FINANČNO — RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev in pogojev, ki jih določa družbeni dogovor o izvajanju kadrovske politike v občini Kranj, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- višja ali visoka izobrazba ekonomske smeri,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj v stroki,
- izkazane organizacijske in vodstvene sposobnosti,
- moralno etična neoporečnost in pravilen odnos do samoupravljanja.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Kandidat naj pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter kratkim življenjepisom pošljejo v 8 dneh od objave na naslov osnovno zdravstvo Gorenjske — DSSS Kranj, Gosposvetska c. 9 z oznako (razpis).

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po poteku roka za sprejemanje prijav.

ELAN
TOVARNA ŠPORTNEGA ORODJA p.o.
BEGUNJE NA GORENJSKEM

Na osnovi 57. in 59. člena Statuta DO ELAN, sklepa delavskega sveta in razpisne komisije razpisujemo dela in naloge

ČLANA POSLOVODNEGA ODBORA ZA TRZENJE

Pogoji:

Visoka izobrazba ustrezne družboslovne smeri, najmanj 5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih nalogah in izpolnjevanje pogojev za zunanjetrgovinsko dejavnost. Kandidati naj prijavijo predložijo tudi program dela.

Delavec bo za razpisana dela in naloge imenovan za 4 leta.

Pisne prijave za razpisana dela in naloge sprejema razpisna komisija DO ELAN 15 dni po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 60 dni od preteka objave.

Na osnovi 9. člena Pravilnika o delovnih razmerjih, Pravilnika o notranji organizaciji in seznamu del in delovnih nalog in sklepa komisije za delovna razmerja objavljamo dela in naloge

1. DELEGATA V FIRMI A&E Sportartikel, Isny v ZRN

2. DELOVODJA III v obratu družbene prehrane

3. SREDNJE IN MANJ ZAHTEVNA MIZARSKA DELA v programu športnega orodja in programu plastike.

POGOJI:

Pod tč. 1: Visoka strokovna izobrazba, aktivno znanje nemškega jezika, najmanj 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in izpolnjevanje pogojev določenih v Pravilniku o minimalni strokovni izobrazbi in drugih pogojih, ki jih morajo izpolnjevati delavci za strokovno opravljanje del in nalog gospodarskih dejavnosti v tujini.

Pod tč. 2: Srednja strokovna izobrazba gostinske smeri, smer kuharstvo, ali KV kuhar, tečaj iz higienskega minimuma, 2 oz. 4 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih in poskusno delo 4 mesece.

Pod tč. 3: IV. stopnja srednjega usmerjenega izobraževanja lesne smeri, oz. KV mizar, 12 ali 6 mesecev delovnih izkušenj kot splošni mizar in poskusno delo 3 mesece.

Pisne prijave sprejema kadrovska služba ELAN tovarna športnega orodja, Begunje na Gorenjskem, 15 dni po objavi.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni od preteka objave.

VULKANIZACIJA

Kosova ul. 11, 63000 CELJE

Odbor za medsebojna delovna razmerja DO VULKANIZACIJA Celje, na podlagi 18. člena Pravilnika o delovnih razmerjih objavlja naslednja prosta dela in naloge

TEHNOLOGA ZA PRIPRAVO IN VODENJE PROIZVODNJE

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da imajo srednjo strokovno izobrazbo gumarske, strojne ali kemijske smeri,
2. da imajo nad 3 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih oziroma nalogah
3. da imajo vodstvene in organizacijske sposobnosti.

Kot poseben pogoj za objavo del in nalog je določeno 3 mesečno poskusno delo.

Pisne prijave je treba poslati v roku 8 dni po objavi del in nalog na naslov: DO VULKANIZACIJA Celje, Kosova ul. 11.

K prijavi je treba priložiti vso dokumentacijo o izpolnjevanjih pogojih, ki so navedeni v objavi.

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ, n.sol.o.
TOZD GOZDARSTVO TRŽIČ, n.sol.o.

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

VODENJE GOZDNE PROIZVODNJE

Pogoji: visoka ali višja šola gozdarske smeri
3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili pošljejo v 15 dneh na naslov: Gozdno gospodarstvo Kranj, n.sol.o., TOZD gozdarstvo Tržič, Cankarjeva 19, 64290 Tržič.

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ, n.sol.o. TOZD GOZDNO GRADBENIŠTVO, TRANSPORT IN MEHANIZACIJA KRANJ, n.sol.o.

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

VODENJE GRADBENIŠTVA IN DELA POOBLAŠČENCA VD

Pogoji: visoka ali višja šola gozdarske ali
gradbene smeri
4 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas.

Kandidati naj vloge z dokazili pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Gozdno gospodarstvo Kranj, n.sol.o., TOZD Gozdno gradbeništvo, transport in mehanizacija Kranj, n.sol.o., Cesta Staneta Žagarja 53, Kranj.

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ, n.sol.o. DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODENJE FINANČNEGA SEKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka izobrazba ekonomske smeri
- 5 let delovnih izkušenj

Dela in naloge se razpisujejo za dobo 4 let.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili pošljejo na naslov Gozdno gospodarstvo Kranj, n.sol.o., Delovna skupnost skupnih služb, Cesta Staneta Žagarja 27, komisija za delovna razmerja v roku 15 dni po objavi.

ALMIRA z.n.sol.o.
RADOVLJICA, Jalnova 2

ALMIRA — alpska modna industrija Radovljica objavlja po sklepu odbora za delovna razmerja pri TOZD Trgovina za nedoločen čas prosta dela in naloge

ČISTILKE v upravni stavbi

Pogoji: dokončana osnovna šola, smisel za red in čistočo; delo je v popoldanski izmeni.

Nastop dela je možen takoj.

Kandidate vabimo, da oddajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v roku 8 dni od dneva objave oglasa na naslov: Odbor za delovna razmerja pri TOZD Trgovina Almira Radovljica, Jalnova ul. 2.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE, o.o.
TOZD ZDRAVSTVENI DOM RADOVLJICA b.o.

OZG, o.o. TOZD Zdravstveni dom Radovljica b.o. razpisuje po sklepu delavskega sveta imenovanje

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA — DIREKTORJA TEMELJNE ORGANIZACIJE

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih pogojev ter pogojev, ki jih določa družbeni dogovor o izvajanju kadrovske politike v občini Radovljica, še naslednje:

- visoka izobrazba medicinske smeri
- najmanj 5 let delovnih izkušenj v stroki
- izkazane organizacijske in vodstvene sposobnosti
- moralno etična neoporečnost in pravilen odnos do samoupravljanja.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Kandidati naj pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter kratkim življenjepisom pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: OZG, o.o., TOZD Zdravstveni dom Radovljica, b.o. Bled, Mladinska cesta 1, z oznako "za razpis".

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 60 dneh po poteku roka sprejemanja prijav.

**MERCATOR – KMETIJSKO ŽIVILSKI
KOMBINAT GORENJSKE
KRANJ, JLA 2**

oglašja prosta dela in naloge

za **TOZD KMETIJSTVO KRANJ**

KMETIJSKEGA ali VETERINARSKEGA TEHNIKA za vodenje skupine v Tovarni močnih krmil Trata

Posebni pogoji: 1 leto delovnih izkušenj

KMETIJSKEGA MEHANIKA ali AVTOMEHANIKA za avtomehanska dela II v Mehaničnem servisu Šenčur (2 delavca)

za **TOZD MESO – IZDELKI ŠKOFJA LOKA**

MESARSKEGA POSLOVOJDA ali ŽIVILSKEGA TEHNIKA za vodenje skladišča izdelkov in trgovskega blaga v DE Kranj

Posebni pogoji: 2 leti ustreznih delovnih izkušenj

VEČ MESARJEV in PRODAJALCEV MESNIH IZDELKOV za skladišča dela, ambulantno prodajo izdelkov v DE Kranj, za delo v poslovalnicah in proizvodnji

Posebni pogoji: 6 mesecev delovnih izkušenj

VEČ DELAVCEV BREZ POKLICA za opravljanje fizičnih del v skladišču izdelkov Kranj in proizvodnji

Za objavljena dela in naloge je določeno 1 do 2 mesečno poskusno delo.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema M – KZK Gorenjske, Kranj, JLA 2, Splošno kadroviski sektor, v 8 dneh po objavi.

MALI OGLASI tel.: 27-960 cesta JLA 16

sprejemanje:

vsak dan od 7. do 13. ure

torek od 7. do 16. ure

sobota prosto

APARATI STROJI

Prodaj 380 litrsko hladilno SKRINJO, cena ugodna. Tel.: 62-614 5323

Prodaj črno-belo TV iskra, ekran 42, rabljena pol leta, za 140.000 din. Tel.: 24-617, Kranj 5335

Prodaj KULTIVATOR z ježem. Predosije 85, tel.: 36-517 5337

Prodaj skoraj nov enobrazdni PLUG za traktor t.v. 30 konj. moči. Franci Poklukar, Sp. Gorje 124, Zgornje Gorje 5341

Prodaj RAČUNALNIK C 64 in MONITOR gold star. Tel.: 22-514 5350

Prodaj pralni STROJ gorenje za 40 SM. Janbrško, Predvdor 68/d 5361

Prodaj dvobrazdni TRAKTORSKI PLUG slavonski. Naslov v oglašnem oddelku. 5379

Prodaj pralni STROJ ei, star 7 let in KOLO senior 5. Tel.: 41-101 5388

KOSILNICO BCS 127 diesel, rabljeno, prodaj. Tel.: 68-203 5389

Rotacijsko KOSILNICO vikon 165 s hidrauličnim dviganjem, letnik 1987, ugodno prodaj. Kunšič, Perniki 4, Zg. Gorje 5390

Prodaj generalno obnovljen pralni STROJ gorenje. Jezerska cesta 68, Kranj 5397

GRADBENI MATERIAL

Prodaj rabljeno strešno OPEKO v dobrem stanju, 1000 kosov kikiada, model 272 in 700 kosov ŠPIČAKA, Pavel Bogataj, Logaška 51, Žiri, tel.: 69-690 5289

Prodaj staro strešno OPEKO bobrovec in kikiada. Tel.: 22-448, od 18. do 20. ure 5310

Prodaj 800 kosov strešne OPEKE - novo mesto (siva) in korita. Peternej, Zg. Bitnje 129, Zabnica (pri puškarni) 5311

Prodaj suhe smrekove DESKE za poboj na ladijski pod ter DESKE 2,5 in 5 cm. Ovsiške 33, Podnart 5340

Prodaj bukova DRVA in strešnih kikiada. Tel.: 44-012, popoldan 5347

Prodaj nov, še nerabljen mešalec za beton 150 litrski - 10 odstotkov ceneje. Tel.: 42-819 5366

Prodaj 5 cm kombi PLOŠČE. Zg. Brnik 40/a, tel.: 42-708, po 15. uri 5378

Prodaj 20 odstotkov ceneje 15 kvd. m novega klasičnega hrastovega parketa. Tel.: 80-245, od 10. do 15. ure 5383

ELEMENTE za gradbeno barako, velikost 190 x 120 x 8, 10 kosov, prodaj. Frelih, Posavec 42, Podnart 5393

4 kose schidel DIMNIKA, ena balkonska VRATA kombivak, R 5 nevozen po delih. Kogovšek, tel.: 73-529 5401

Prodaj kuhinjsko OPREMO, rabljeno. Tel.: 47-420, Cegelnica 8, Naklo 5318

Prodaj skoraj nov električni ŠTETILNIK gorenje (50 str.) in KAVČ. Ogled od 16. do 18. ure, Oprešnikova 64, Kranj, Zdražnik 5288

Prodaj HLADILNIK 140 litrski. Tel.: 25-233 5297

Prodaj kuhinjsko OPREMO, rabljeno. Tel.: 47-420, Cegelnica 8, Naklo 5318

Prodaj kuhinjsko OPREMO, rabljeno. Tel.: 47-420, Cegelnica 8, Naklo 5318

Prodaj kuhinjsko OPREMO, rabljeno. Tel.: 47-420, Cegelnica 8, Naklo 5318

Prodaj kuhinjsko OPREMO, rabljeno. Tel.: 47-420, Cegelnica 8, Naklo 5318

Prodaj kuhinjsko OPREMO, rabljeno. Tel.: 47-420, Cegelnica 8, Naklo 5318

Prodaj kuhinjsko OPREMO, rabljeno. Tel.: 47-420, Cegelnica 8, Naklo 5318

Prodaj kuhinjsko OPREMO, rabljeno. Tel.: 47-420, Cegelnica 8, Naklo 5318

Prodaj železna garažna VRATA, dim. 3,70 x 3,80, primerna za delavnico ali tovarno garažo. Tel.: 42-700 5370

Prodaj semenski KROMPIR igor. Češnjek 21 5372

Prodaj italijanski kombiniran VOZIL-ČEK peg ter hojco. Tel.: 33-898 5375

Prodaj kratko belo poročno OBLEKO št. 38 do 40. Tel.: 27-923 5387

Ugodno prodaj globok otroški VOZIL-ČEK peg (SSM) in otroški AVTOSE-DEZ (5 SM). Tel.: 35-604, po 20. uri 5395

Otroško previjalno mizo, ugodno prodaj. Beton, M. Pijade 9, Kranj 5402

STANOVANJA

Stanovanje s telefonom vzajem v najem. Šifra: CENA PO DOGOVORU 5295

Dvosobno lastniško STANOVANJE na Planini zamenjam za garsonjero. Ostalo po dogovoru. Tel.: 38-804, po 16. uri 5321

Prodaj STANOVANJE v središču Kranja, Tavčarjeva 7, lahko tudi za poslovne prostore. Tel.: 35-401, popoldan 5380

VOZILA

Ugodno prodaj GOLF JGL, star 6 let, redno servisiran, zaščiten, garažiran. Tel.: 61-025, zvečer 5326

Prodaj TOMOS 14 M in AVTOMATIK 3 M. Čufar, Rudno 16, tel.: 66-838 4976

Prodaj Z 750 SC, letnik december 1979, registriran do januarja 1989. Tel.: 83-047, od 16. do 19. ure 4991

VISO club, letnik 1982, registrirano do februarja 1983, prodaj. Čebulj, Moša Pijade 15, tel.: 27-628 5290

Prodaj 126 P, letnik 1980. Sokolov, Huje 1, Kranj 5294

Prodaj JUGO AX, skoraj nov. Tel.: 33-069 5296

VW 1200, letnik 1976, lepo ohranjen, prodaj. Tel.: 80-737 5300

Prodaj Z 750, prva registracija 1976, registriran do 15. junija, 70 SM. Tel.: 21-630 5301

Prodaj dirkalno KOLO rog senior. Tel.: 45-123 5303

AUTOMATIK A 3 ML, temno moder, prodaj. Tel.: 61-688 5304

Prodaj GOLF, letnik 1977. Tel.: 46-552, popoldan 5305

Tovorni avto Z 645, 4,5 tone, lepo ohranjen, prodaj. Golnik 94 5307

Ugodno prodaj R 4, letnik 1979. Tel.: 60-717, od 15. do 18. ure 5312

Prodaj R 4 TL, letnik 1983, dobro ohranjen. Visoko 90, Šenčur 5314

Prodaj Z 101 po delih. C. JLA 35/a, Kranj 5316

MERCEDES 190 E, star 6 mesecev prodaj. Tel.: 35-272, v večernih urah 5326

W KOMBI, generalno obnovljen, prodaj. Tel.: 35-272, v večernih urah 5327

Prodaj APN 6, letnik 1985. Hrastje 154 5328

Prodaj R 4 GTL, prva registracija april 1987, garažirana. Tel.: 25-461, int. 456, v dopoldanskem času 5332

Ugodno prodaj karambolirano DIANO 6. Tel.: 77-827 5333

Prodaj MOTOR APN 6. Ručigajeva 3, Kranj 5348

Prodaj Z 750, letnik 1980. Zdravko Urbanc, Goriče 24, Golnik 5349

Zelo ugodno prodaj Z 101, letnik 1976, registrirana do 4. aprila 1989. Bohinec, C. 1. maja 61/12 nad., tel.: 37-434, popoldan 5351

Ugodno prodaj TAM 6500, dolgi kason. Zdenko Perko, Koroška 2, Lesce 5353

Prodaj GOLF JGL diesel, letnik november 1983. Tel.: 64-064, po 15. uri 5355

Prodaj VW 1200, letnik 1973, malo vožen, dobro ohranjen. Tel.: 57-180 5359

Prodaj Z 101 po delih. Mlaška c. 99, Mlaka 5360

Prodaj Z 750, letnik 1980. Pušar, Puštal 104 5362

Prodaj MOPED APN 6, letnik 1987, garancija do julija za 100 SM, možno obročno odplačevanje. Tel.: 78-857, vsdo dopoldne 5363

Prodaj RENAULT 9 GTD, letnik 1984. Tel.: 22-463 5368

Ugodno prodaj FIAT 126. Tel.: 83-409, popoldan 5369

Prodaj Z 101, letnik 1979. Desa Mostrokol, Tuga Vidmarja 10, Kranj 5371

Ugodno prodaj MOTOR TOMOS M 14. Ogled popoldan. Jože Krpič, Križe 133 5373

Ugodno prodaj KOLO BMX, star 7 mesecev. Tel.: 36-028 5374

Prodaj Z 850, letnik 1984. Tel.: 79-775 5391

Prodaj ŠKODO 105 L, letnik 1982, 50.000 km. Tel.: 22-341, od 16. ure dalje 5394

Ugodno prodaj Z 101, letnik 1979. Žan, C. na Klanec 1, tel.: 22-756 5399

Prodaj R 4, letnik 1980, registriran do marca 1989. Tel.: 64-216 5400

ZAPOSLOTITVE

Za prodajo igrače s priznanjem »DOBRA IGRACA« iščem več akviziterjev. Tel.: 61-339

Če želiš postati zastopnik za artikel, ki sodi v vsako slovensko družino se javi! Šifra: MLADINA 5130

Vsi, ki se želite poizkusiti v prodaji knjig DZS in DE vabim k sodelovanju. Šifra: RESNOST! 5241

Nudimo odlični zaslužek za prodajo knjige rekordov. Tel.: 35-280, popoldan 5242

Honorarno zaposlim delavca ali upokojenca v mizarski stroki. Delovni čas po dogovoru. Tel.: 23-624, popoldan 5319

Vodji s skupino nudim organizacijsko delo. Tel.: 41-136 5334

Potrebujemo ljudi za okopavanje vrtnih jagod. Marija Sušteršič, Mlakarjeva 75, Šenčur, tel.: 41-026 5342

POZOR! Za prodajo izdelkov, po katerih ljudje ogromno povprašujejo, iščem večje število akviziterjev. Šifra: BREZ NAPORA DENAR V ŽEPU 5344

Naj vas ne muči dvom! Priključite se skupini, ki na tržišču predstavlja nove izdelke za zdravje in veliko korist ljudi. Šifra: PROSTI ČAS-DNEVNI ZASLUŽEK 5345

V sodelovanju z angleško firmo, zaradi pomanjkanja lastnih moči udimo honorarno prodajo odličnega artikla. Pogoj vsaj srednješolska izobrazba. Tel.: 51-542, samo v torek, od 9. do 17. ure 5403

ŽIVALI

Prodaj TELICO brejo 6 mesecev. Bašelj 64, Predvdor 5122

Prodaj rjave JARKICE, stare 8 tednov. Helena Dobre, Loka 4, Tržič 5278

Rjave JARKICE in 20-80 kg težke PRAŠIČKE, prodaj. Stanovnik, Log 9, Škofja Loka 5292

V maju in juniju bom prodajal rjave in grahaste JARKICE. Sprejemam pismena naročila. Stanovnik, Log 9, Škofja Loka 5293

Prodaj JARKICE sorte prelux. Urh, Zasip Reber 3, Bled 5298

Prodaj 200 kg težkega BIKCA. Franc Vrhunc, Zasavska c. 41, Kranj, Orehek, tel.: 27-830 5309

Prodaj eno leto stare KOKOŠI za zakol ali za nadaljno rejo. Zadruga 18, Duplje 5320

Prodaj KRAVO, drugič breja. Ogled popoldan. Hafner, Grenč 3, Škofja Loka 5322

Prodaj tri mesece staro TELIČKO. Tel.: 46-097 5324

Oddam KUŽKE - volčjake, stare dva meseca. Kidričeva 29, Škofja Loka 5325

Prodaj KRAVI po izbiri. Peračica 5, Brezje 5343

Prodaj TELETA za zakol ali rejo. Tel.: 70-106 5357

Prodaj TELICO frizjiko iz A kontrole in semenski krompir igor. Voglje 50, tel.: 49-073 5385

Prodaj 6 mesecev brejo KRAVO simentalko. Zarnik, Štefeta 2, Šenčur 5398

Mnogo prezgodaj nas je zapustil

DRAGO ČUK

Od njega smo se poslovili v petek, 8. aprila 1988, na blejskem pokopališču.

Žalujoci: žena s hčerkama, bratje in sestre ter ostalo sorodstvo

Bled, 7. aprila 1988

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, stare mame, prababice, sestre in tete

IVANE BENEDIČIČ roj. Gorenc

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo obiskovali v času njene bolezni, za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala tudi sodelavcem DO IBI Kranj in SDK podružnice Kranj. Iskrena hvala zdravstvenemu osebju Zdravstvenega doma Kranj in Nevrološke klinike v Ljubljani. Hvala pevcem za zapete žalostinke in g. župniku za opravljeni pogrebni obred. Še enkrat vsem in vsakomur posebej iskrena hvala.

**Žalujoci: mož Jože, sin Lado in hčerka Ivanka z družinama
Mlaka, Kranj, Visoko, 1. aprila 1988**

V SPOMIN

V deževni pomladni noči, 9. 4. 1987, si nas v neizmerni žalosti nenadoma zapustil za vedno, dragi mož in ati

DRAGAN MANCE

Moste 32 pri Žirovnici

Zaman prisluškujem v noč, tvojih dragih mi korakov ne slišim več, ni več tvojega toplega pogleda, tvojih tolažljivih besed, tvojih pridnih rok... Ostala je velika in hladna praznina v najinem domu. Vendar med nami, ki smo te zares ljubili, boš vedno živel.

POČIVAJ V MIRU...

Vsem in vsakemu posebej, ki kdaj postojite ob njegovem prenanem grobu in ki ste ga ohranili v lepem spominu, iskrena hvala.

Žena Sonja, hčerka Suzana in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubljeneega

JOŽETA PODJEDA ml.

se iskreno zahvaljujemo zdravniškemu osebju centra intenzivne terapije in oddelka za opeklino, ki so se požrtvovalno prizadevali za ohranitev njegovega življenja. Iskrena hvala vsem sorodnikom, sodelavcem, poslovnim partnerjem, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali prelepo cvetje, izrekli besede sožalja in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo vsem pevcem za lepo petje, govornikom za poslovlne besede in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta, starega očeta, brata, strica in tasta

JANEZA ZENIJA Bavantovega ata

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala dr. Pegamovi za dolgoletno zdravljenje, g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred ter pevcem za zapete žalostinke. Zahvaljujemo se tudi članom GD »Besnica« in praporščakom za izkazano čast in slavo ter govorniku Krajevne skupnosti za poslovlne besede. Posebna zahvala dobrim sosedom za nesebično pomoč. Vsem in vsakomur posebej še enkrat hvala.

VSI NJEGOVI

Sp. Besnica, 3. aprila 1988

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec v pokoju iz tozda Vzdrževanje

ANTON CUNDRIČ roj. 1914

Od njega smo se poslovili v petek, 8. aprila 1988, 16. uri na pokopališču v Kranju

**SINDIKALNA ORGANIZACIJA
»SAVA« KRANJ**

Na robu rentabilnosti

Kranj, 11. aprila — "Sedanje gospodarske in družbene težave močno občuti tudi agroživlilstvo in gozdarstvo. Večletno poslovanje kmetijskih in živilskih organizacij na robu rentabilnosti je to dejavnost že povsem reprodukcijsko izčrpalo," je v petek, ko je odprl 27. mednarodni sejem gozdarstva in kmetijstva rekel predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Milan Knežević.

Sicer pa je letošnja sejemska prireditev s predstavljenimi tehnološkimi in proizvodnimi dosežki na področju kmetijstva in gozdarstva in lovom kot sprem-

ljajočo dejavnostjo prireditve vseeno priložnost za poslovne dogovore in razmišljanja. Posebnost letošnjega sejma so prav gotovo tako imenovani poslovni dnevi, ki so jih pripravili posamezni proizvajalci in razstavljalci. Med njimi na ta način še posebno izstopa KŽK Kranj, ki je že prvi dan, še bolj pa v soboto, s predavanji, razstavami in predstavitvijo novih izdelkov

obogatil letošnji kmetijski del prireditve. V petek je na programu tudi dan poslovne skupnosti živilske industrije in dan lovcev.

A. Ž.

Zlate medalje na sejmu — Zlate medalje za kakovost na sejmu gozdarstva in kmetijstva so podelili Fructal Ajdovščina, Žito Ljubljana, Aik Senta Pik Belje, MIO Standard Osijek, Habicht iz Avstrije, Kovin Jesenice, KŽK Gorenjske — Mlekarna Kranj, Strojno ključavničarstvo Vrečec in Hmezd Agri na TOK Mega. Posebna priznanja za strokovno in vsebinsko vključevanje v sejemsko zasnovno pa so dobili Zavarovalna skupnost Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj, KŽK Gorenjske, SIP Šempeter, Gorenjska kmetijska zadruga Kranj in Merkur Kranj.

Predsedstvo bo danes

Škofja Loka, 12. aprila — V prejšnji številki Gorenjskega glasa smo napovedali sejo predsedstva občinske konference socialistične zveze v Škofji Loki, na kateri naj bi obravnavali stališča iz javnih razprav k osnutku amandmajev zvezne ustave, za večeraj. Seja bo danes, v torek, ob 13. uri. (H. J.)

Dan KŽK Gorenjske na kmetijsko-gozdarskem sejmu

Novi izdelki so začetek »prenove«

Kranj, 9. aprila — Janez Tavčar, glavni direktor Kmetijsko živilskega kombinata Gorenjske, in sodelavci iz temeljnih organizacij so ob dnevu KŽK na kmetijsko-gozdarskem sejmu na novinarski konferenci predstavili nove izdelke in hkrati zatrdili, da je to šele začetek »prenove« proizvodnega programa.

Mlekarna je že dala na trg osvežilno pijačo pinko, ki je izdelana iz pinjence in soka marelice in marelic, zaenkrat le v eni inačici, kmalu pa bo v dveh ali treh. V njihovi sirarni že nekaj časa preskušajo tudi novi vrsti sirov, ki pa ju bodo začeli redno delati prihodnje leto. V Oljarnici v Britofu so poleg cekina in cekina — special začeli izdelovati še jedilno olje konzum, v katerem je 95 odstotkov repičinega in 5 odstot-

tkov sojinjega olja. Ker je nekaj cenejši od cekina, je primeren predvsem za tiste, ki morajo (hočeš — nočeš) varčevati že pri prehrani. V trgovinah ga bo mogoče kupiti v litrskih steklenicah, sicer pa ga bo mogoče dobiti tudi v večji embalaži.

Z največ novostmi so se predstavili škofjeloški Mesoizdelki. V trgovinah in mesnicah že prodajajo (ali pa jih bodo kmalu)

stiško panceto, sorško salamo, stiško suho klobaso, kranjsko klobaso in jetrno pašeto. Agromehanika iz Hrastja je obogatila proizvodni program s stroji za pranje kmetijske mehanizacije. Delajo jih v dveh izvedbah — s pogonom na kardanski priključek in na elektro motor. Za trak-

Ob dnevu KŽK Gorenjske je bilo na sejmu več predavanj in praktičnih prikazov (oskrbovanje in obrezovanje sadnega drevja, sajenje in gojenje okrasnih rastlin, kako urediti vrt...). Veliko zanimanja je bilo zlasti za predstavitve uporabe računalnika v živinoreji.

torje Tomo Vinkovič so izdelali prevoznik atomizer, naredili za vse vrste motokultivatorjev prevozne škroplilnice in več izboljšav na agregatih. Kot je dejal Janez Tavčar, je na pršilnikih in škroplilnikih veliko izboljšav, kolikor je država, kamor izvažajo Agromehanika.

C. Zaplotnik

Kako drago bo letos kampiranje

Cene le v markah in dolarjih

Kranj, 8. aprila — Te dni sta Turistična zveza Jugoslavije in avto-moto zveze Jugoslavije izdali cenik naših avtokampov. Cene pa so le za tuje goste, saj izgleda, da bomo letos še kasneje kot druga leta izvedeli, koliko bo treba odšteti za najcenejšo možnost počitništvovanja, za počitnice pod šotori in v prikolicah.

Cenik »Camping 88«, ki smo ga poleg turističnih poslovalnic in predstavništev dobili v novinarske redakcije, pove kaj malo novega o tem, kako drago bomo morali plačati letošnje počitnice pod platnjenimi strehami in v prikolicah. Bolj zanimiv pa je gotovo za tuje goste. Tako so v ceniku navedeni podatki za skoraj dvesto kampingov po vsej dr-

žavi, v katerih lahko tabori hkrati nad tristo tisoč ljudi. To pa tudi pomeni, da prostori v avtokampih pomenijo približno četrtno vseh prenočitvenih zmogljivosti Jugoslavije.

V novem ceniku je zanimivo tudi, da se devizne cene v večini naših avtokampov niso prav nič dvignile, nasprotno so jih ponekod celo znižali. Tako bodo tuji v naših avtokampih plačali v povprečju na dan 4 do 5 nemških mark, s šotorom, avtomobilom in različnimi priključki pa od 10 do 15 mark. Če to skušamo primerjati s tem, koliko denarja bomo morali za kampiranje plačati Jugoslavlani, je pričakovati, da bodo cene od petine do tretjine manjše kot za tuje.

V. Stanovnik

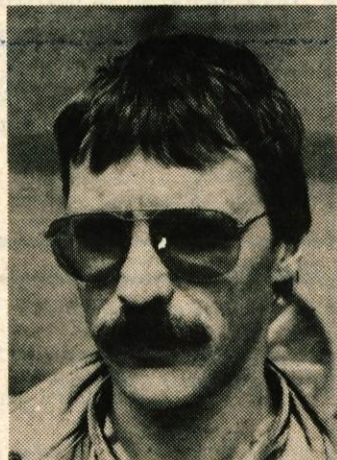
Pokojninsko — invalidsko in zdravstveno zavarovanje kmetov

Nedosegljive pravice

Kranj, 11. aprila — pred leti so tudi kmetje dobili možnost, da se na področju pokojninsko — invalidskega in zdravstvenega zavarovanja izenačijo z delavci. To pravico imajo še zdaj, vendar je za mnoge postala nedosegljiva, saj je v kmetijstvu ostanek dohodka skromen in ne zmorejo več plačevati prispevkov. V Gorenjski kmetijski zadrugi, kjer so bili ob koncu minulega leta zavarovani še 1003 kmetje iz kranjske in trziške občine, je do 31. marca, ko je bil zadnji rok za spremembe, prekinilo zavarovanje 34 kmetov, 88 jih je znižalo zavarovalne razrede, le trije (ki so tik pred upokojitvijo) pa so se odločili za višje zavarovalne razrede. Najbolj boleči in zaskrbljujoči so vsekakor prehodi iz četrtega in višjih razredov, ki poleg pokojninske dobe zagotavljajo še »bolniško«, kmetičam pa tudi porodniški dopust, v prvi razred, ki zožuje pravice le na pokojninsko dobo. Takšnih primerov je samo v Gorenjski kmetijski zadrugi 67, podobno pa je tudi v drugih kmetijskih organizacijah. Kmetje, ki so se odločili za enega od prvih treh zavarovalnih razredov (teh je bilo lani 48, letos pa jih je 116), so hkrati sklenili v zavarovalnici kolektivno nezdgodno zavarovanje (v primeru nesreče dobijo dnevno oskodbino), vendar pa ob tem ne moremo govoriti o popolni socialni varnosti.

Zakaj kmetje prekinjajo zavarovanje ali »prestopajo« v nižje zavarovalne razrede? Organizacije, kamor oddajajo priделke, premalo (nekateri tudi nič) prispevajo za plačilo prispevkov, ki so že tudi za nadpovprečne kmetije prehodno breme. Za četrti zavarovalni razred je treba odšteti več kot milijon dinarjev, za osmega več kot 3,4 milijone. Ker sta na »(či-sti)« kmetiji ponavadi zavarovana dva ali celo trije, je treba znesek še primerno množiti.

C. Zaplotnik

Uporaba računalnika v živinoreji pri nas ni novost, saj na kmetijskem posestvu Razdrto že nekaj časa računalniško krmiljene naprave dodajajo krmavim krmila in druge dodatke; po podobni poti pa gredo že tudi nekateri kmetje. Na farmi Pšenična polica za zdaj še ne bodo uvedli avtomatskega dodajanja krmila (to bi bilo glede na vso manjšo porabo krmila tudi predrago), temveč bodo najprej nadzirali z računalnikom molžo krav, kasneje pa mu bodo vtisnili v spomin (na osnovi programa Ljubljanskih mlekarov) tudi druge podatke o čredi — o prednikih in potomcih, brejosti, zdravstvenem stanju, telitvah, količinah mleka med telitvami in podobno.

GLASOVA ANKETA

Nekoč bomo veliki glasbeniki

Škofja Loka, 8. aprila — Na letošnjem Srečanju glasbenih šol Gorenjske, ki ga je škofjeloška Glasbena šola pripravila v kapeli puštalskega gradu, se je zbralo več kot štirideset učencev glasbenih šol z Gorenjske in dveh zamejskih glasbenih šol. Mladi iz Tržiča, Jesenic,

Radovljice, Kranja, Škofje Loke, Kanalske doline in avstrijske Koroške so na kitarah, trobentah, klavirju, violinah in drugih instrumentih pokazali, kaj vse so se naučili v glasbeni šoli in seveda z veliko vaje tudi doma.

Marko Šober iz Križ obiskuje Glasbeno šolo Tržič: »Pred dvema letoma so me starši prijaviли v glasbeno šolo. Všeč mi je bilo in želel sem si igrati kitaro. Tokratno srečanje je zame prvi večji nastop, čeprav z Izidorjem Bitežnikom že dve leti vadiva in igrava kitari skupaj in sva tudi že skupaj nastopala. Čez nekaj let bova igrala tudi v zabavni glasbeni skupini, že sedaj pa sestavlja pesmi.«

Urban Fele obiskuje Glasbeno šolo Jesenice: »Na trobento igram že tri leta, poleg tega pa včasih zaigram tudi na flavto. Da sem si izbral za svoj instrument trobento, sem se odločil, ko sem pred štirimi leti gledal televizijo in so fanfare oznanile začetek olimpijskih iger. Do sedaj mi za izbiro še ni bilo žal in tudi naprej mislim igrati trobento.«

Karin Jannach je na Srečanje prišla iz Ukeve v Kanalski dolini: »Hodim v dopolnilno slovensko šolo in ob sredoah popoldne se učim igrati klavir. Vadim v tamkajšnjem župnišču, saj klavirja doma nimam, vendar pa rada pojem in imam glasbo zelo rada. Prvič sem na takšnem srečanju, vendar nimam treme.«

Janja Kassel je iz Podgorij pri Sentjakobu: »Tri leta že hodim v Koroško glasbeno šolo, na današnjem nastopu pa bom zaigrala na kitaro. Poleg tega igram tudi na klavir in flavto in večkrat nastopam na različnih prireditvah. Zelo rada imam glasbo, vendar pa moram priznati, da imam na nastopih vedno malo treme.«

V. Stanovnik
Foto: G. Šinik

Podražitev oskrbnine v škofjeloških vrtcih

Konec zimskega spanja

Škofja Loka, 10. aprila — Škofjeloški vrtci niso izkoristili prve pravice (po lanskem jeseni zamrznitvi cen), da bi oskrbnine povečali za osemnajst odstotkov; ravno tako niso popravili cen po februarjski 16-odstotni dovoljeni odmrznitvi. Očitno pa je zdaj konec zimskega spanja. Predlagajo kar za 55 odstotkov višjo ekonomsko ceno in za ravno toliko višjo oskrbnino, ki jo plačajo starši.

Polna cena, ki pade na pleča staršev, bi se tako s 55.860 dinarjev za varstvo otroka v vrtcu povzpela na 86.800 dinarjev, s 76.860 dinarjev za varstvo v jaslih pa na 119.100 dinarjev. Nove cene bi veljale od marca naprej, s tem, da bi bila najnižja cena, ki jo plačajo starši s slabimi osebnimi dohodki, 36.000 dinarjev, kolikor znaša denarna pomoč za otroka.

Škofjeloški starši prispevajo k ekonomski ceni (seveda le tisti, ki plačajo polno oskrbnino) polovico, s čimer pokrijejo material-

ne stroške, plače tehničnih delavcev in stroške prehrane; drugo polovico prispeva skupnost otroškega varstva. Prav pri tej polovici pa se je v terek zapletlo v občinskem izvršnem svetu. Predlog varčevalnih ukrepov v družbenih dejavnostih namreč za letošnje predvideva v globalu za desetino manjšo porabo od lanske oziroma konkretno v otroškem varstvu večji delež staršev k oskrbninam v vrtcih in jasli. 55-odstotna podražitev družbene obveznosti pomeni ravno nasprotno smer od varčevanja.

Zato je izvršni svet predlog za podražitev odložil, dokler se ne razčisti osnovna dilema, kolikšen delež naj k varstvu otrok prispeva družba, kolikšnega starši.

Ob tem pa ne kaže povsem brez besed tudi mimo dveh izpuščenih priložnosti za podražitev oskrbine in zdaj predlagane ga nenadnega visokega skoka. Je šlo vrtcem prejšnje meseca tako dobro, da niso potrebovali več denarja ali pa slabo računajo? Že res, da sedanja oskrbnina ni visoka, kar ne nazadnje potrjujejo tudi prepolni vrtci, vendar pa bi bil tako moralni kot poslovni učinek prejšnjih dveh manjših podražitev precej drugačen od zdaj predlaganega poskoka.

H. Jelovčan

Uporaba računalnika v živinoreji

Cerkljanska farma orje ledino

Kranj, 9. aprila — V KŽK — jevi farmi Pšenična polica pri Cerkljah, kjer redijo 210 krav in si prizadevajo, da bi letos presegli mlečnost 7000 litrov na kravo (ob trenutni porabi 12 dekagramov krmila), bodo v enem mesecu dokončno uredili hlev za mikroročunalniški nadzor nad molžo krav. To bo prvi tovrstni primer v Sloveniji.

Poglejmo si nekoliko поблиže mikroročunalniški nadzor nad molžo, ki sta ga skupaj razvila KŽK Gorenjske — todz Kmetijstvo in aplikativni razvojni center za elektroniko Jože Pogačar iz Britofa! Kot je povedal Borut Gros, vodja farne Pšenična polica, ima vsaka krava vratnico s številko. Ko pride v molžišče, posebna antena ob vhodu registrira številko, merilci mleka pa po končani molži izmerijo količino mleka in jo posredujejo računalniku, ki lahko že nekaj trenutkov po večerni molži izpiše ali pokaže na zaslonu, koliko mleka je tisti dan (zjutraj in zvečer) dala vsaka krava. Če so odstopanja v primerjavi s prejšnjim dnem prevelika (liter gora ali dol), računalnik »sproži« alarm. To je za živinorejca že znak, da se s kravo nekaj dogaja ali ima vnetje vime, jo boli noga, je bolna...

»Na farmi smo doslej vpisovali količino mleka v posebne formulacije, analize pa smo dobili šele po osmih do desetih dneh, ko je bilo že prepozno za učinkovito ukrepanje oziroma za spreminjanje krmnega obroka. S pomočjo računalnika bomo lahko že naslednji dan ustrezno popravili obrok pri vseh kravah, za katere je bilo ugotovljeno, da so odstopanja od »normalne« prevelika. To bo prispevalo k smotnejši porabi krmila in nenazadnje tudi k pocenitvi prireje,« je dejal Borut Gros.

C. Zaplotnik

Zborovanje slovenskih tabornikov

Kranj, 8. aprila — Čez dober teden dni, 16. aprila 1988, ob 11 uri se bodo zbrali v dvorani kranjske občinske skupščine člani Zveze tabornikov Slovenije na 10. volilno — programski seji. Osrednja točka dnevnega reda bo obravnava poročila republiške konference ZTS o delu taborniške organizacije v minulih dveh letih.

V tem času se je odražalo slabšanje gospodarskih razmer, kot ugotavljajo sestavljalci poročila, tudi na usihanje virov financiranja taborniške organizacije. Čeprav taborniki že nekaj let ohranjajo blizu 200 odredov s skoraj 15 tisoč aktivnimi člani, omejene gnotnosti vendarle vplivajo na obseg njihovih dejavnosti. Ker pa članstvo družni močan skupen interes in velika vnema za delo v raznih programskih aktivnostih, v vodstvu slovenske taborniške organizacije upajo, da bodo še naprej kos raznim oviram pri delu.

S. Saje

Zdaj je čas, da si zagotovite prostor za letovanje. Nudimo vam prikoličce ADRIA. Pohitite, ker so količine omejene.

Sprejemamo vplačila za avtomobile R 4, R 5, R 11 disel, R 21 IN R 25.

AVTOMURKA Lesce, (064) 74-860